

verslag

Kennisoverleg Prestatiemonitors

Omschrijving Kennisoverleg prestatie-monitors
Vergaderdatum en -tijd Donderdag 02-03-2023, 12:30-13:40
Vergaderplaats Sjs 0.17

Aanwezig 5.1.2.e 5.1.2.e (deel van de vergadering)
Afwezig 5.1.2.e

Vergaderpunten

1. Mededelingen (allen) (12.30)

N.a.v. vorige overleg:

- Er is een gesprek geweest met collega's van RS over de PM-Fin. 5.1.2.e 5.1.2.e heeft bevestigd dat er behoefte is aan een Prestatiemonitor financieel ter vervanging van het RDM
- 5.1.2.e en 5.1.2.e hebben overlegd met SWV: memo opgesteld en naar de collega's van SWV gestuurd. Als zij akkoord zijn kan het vraagstuk worden voorgelegd aan het MT-SO
- 5.1.2.e heeft contact opgenomen met Algoritmeregister. De komende periode wordt uitgezocht wat er moet worden aangeleverd.

2. Verslag vorige vergadering januari 2023 (zie bijlage) (12.35)

Geen opmerkingen

3. Stand van zaken prestatie-monitors 2023: (12.36)

- PM besturen 5.1.2.e 5.1.2.e en 5.1.2.e werken aan de nieuwe levering van april. Hierin worden ook de activiteiten n.a.v. de uitlijning prestatie-monitors meegenomen. 5.1.2.e werkt vanaf maart aan de PM financieel, en neemt vanuit die rol ook enkele van de financiële indicatoren uit de PM-BST op zich.

Er staat een gesprek gepland om het met SO te hebben over de besturen die gemist zijn (de PM-besturen deed het niet goed voor de SO-besturen).

5.1.2.e gaat na september de rol van projectleider PM-BST overnemen van 5.1.2.e

- PM SO/VSO (5.1.2.e):

De ontwikkelaars hebben de terugkoppeling naar de scholen uitgestuurd. Voor de komende tijd staat het analyseren van nieuwe vragen uit de vragenlijst op de planning, o.a. met het oog op het aanpassen van een indicator, en het clusteren van scholen die onderling vergelijkbaar zijn (doelgroepen). 5.1.2.e merkte na het overleg nog op dat er in de nieuwe levering met leerling gegevens plotseling ook een kolom staat met een cluster aanduiding. Als deze waarheidsgetrouw is zou dat

een flinke winst kunnen betekenen voor het specifiek maken van de prestatie-monitors, maar het is afwachten wat het precies betekent.

- PM VO en PRO (5.1.2.e):

Het onderwijsresultatenmodel is gereed. Nu wacht 5.1.2.e nog op het bestand met VSV gegevens. Daarna kan de PM-VO naar productie. Het streven is om dat medio maart te hebben afgrond.

Bij de PM-VO lijkt een vreemde verandering te hebben plaatsgevonden in de registratie van de populatie van onderwijssoorten/afdelingen: 5.1.2.e heeft de export met onderwijssoorten van vorig jaar vergeleken met dit jaar. Er bleken ruim 1300 havo's en vwo's meer te zijn. Het heeft mogelijk te maken met RIO. Vooralsnog koppelt 5.1.2.e aan op scholen die een berekend oordeel uit het ORM krijgen, en/of ODS-en waar leerlingen op geregistreerd staan. De problematiek is via 5.1.2.e bij DUO neergelegd. Daarnaast zijn ook 5.1.2.e (datakwaliteit) en 5.1.2.e (5.1.2.e) geïnformeerd.

Verder heeft er de afgelopen periode een evaluatie plaatsgevonden van de JPRA in de funderende sectoren. Die van VO wordt 8 maart in het MT-VO besproken. Een van de uitkomsten daarvan is dat er een behoefte is tot scholing door Kennis aan de *inspecteurs*. Deze groep heeft relatief vaak reserves t.a.v. risicoschatting, waarbij de indruk is dat een betere uitleg over het hoe en waarom van datagedreven risicoschatting, en ook de rol van de jaarlijkse evaluatie daarin, kan helpen bij het beter plaatsen van de Prestatiemonitors. Er is consensus binnen de ontwikkelgroep dat we deze scholing moeten verzorgen, waarschijnlijk ook in enkele andere sectoren. Uitgangspunt is we dat de sectoren de scholing opzetten, maar dat wij daarin onderdelen voor onze rekening kunnen nemen.

- PM VO Eerste Opvang Anderstaligen (5.1.2.e):

Over 2,5 week wordt een nieuwe versie van deze Prestatiemonitor opgeleverd.

- PM PO BO (5.1.2.e):

Voor deze Prestatiemonitor zijn weinig ontwikkelingen op het moment, vooral nog aan het opstarten vanwege een volledige nieuwe werkgroep. Afgelopen tijd zijn de ontwikkelaars wel al bezig geweest met het evalueren van de JPRA en Prestatiemonitor van afgelopen jaar.

- PM PO Nieuwkomers (5.1.2.e):

5.1.2.e is bezig met het overzetten van de jaarlijkse vragenlijst naar Survalyzer en er wordt gekeken of er verbeteringen moeten worden aangebracht in de vragenlijst.

- PM SBO (5.1.2.e):

Voor SBO is er nu een concept-vragenlijst in de testversie. Volgende week rondt 5.1.2.e hem af. 5.1.2.e helpt met de gang van zaken rond de brief en het adressenbestand. Alles ligt op schema.

Verder benoemt 5.1.2.e dat de VI voor SBO ook in acceptatie staat, en deze wordt nu 1 april opgeleverd. 5.1.2.e geeft aan dat daarna een deel van de verdiepende informatie uit de Prestatiemonitor kan worden verwijderd.

Aandachtspunt is dat er de afgelopen periode lang onduidelijkheid was over de sectorvertegenwoordigers bij SBO (n.a.v. het zwangerschapsverlof van de eerdere sectorvertegenwoordiger). Hierbij wordt duidelijk dat de SBO-sectorvertegenwoordigers vanuit een iets andere positie opereren dan de PO-BO sectorvertegenwoordigers. Bij PO-BO is er een specifieke PM-werkgroep. Maar SBO als geheel wordt meer als thema benaderd, waarbij de Prestatiemonitor een extra onderdeel is. De betrokken inspecteurs hebben er (daardoor?) ook minder tijd voor. Daardoor lijkt er minder aandacht/betrokkenheid te zijn vanuit de

sector, en is de rol van de analist erg belangrijk. De wens wordt uitgesproken om richting de toekomst bij de sector PO voor te stellen dat de PM's PO-BO en de PM-SBO samen onder de verantwoordelijkheid van één PM-werkgroep binnen PO gaan vallen. De vertegenwoordiging vanuit de sectoren voor de verschillende informatieproducten wordt vanuit TIP gemonitord. 5.1.2.e zal er voor zorgen dat de plek van de SBO-sectorvertegenwoordigers op een goed moment bij 5.1.2.e 5.1.2.e ter sprake wordt gebracht.

4. Ontwikkelingen productiewijze (12.45)

- Rapportage Power BI (5.1.2.e)

5.1.2.e heeft drie aanpassingen doorgevoerd, die nu in acceptatie staan:

1) 5.1.2.e heeft de rapportage zodanig veranderd dat lege jaren ook getoond worden in de grafiek-visual van indicatoren. De consensus is dat het fijn is als lege jaren getoond worden, maar dat het onwenselijk is als er ook jaren bijstaan die logischerwijs niet gevuld hadden kunnen zijn (zoals prognoses waar die niet kunnen bestaan). De oplossing is dat de ontwikkelaars de jaren die wel getoond moeten worden (al dan niet leeg) in de "aangeleverde waarden" laten staan. De versie die in acceptatie staat blijft dus behouden. Wel is het verzoek vanuit VO om deze wijziging pas in de zomer (ná de VO-JPRA) door te voeren om verwarring te voorkomen.

2) Infoblokje: In een eerder overleg is er gesproken over wat te doen met gegevens die nodig zijn om risicoscores te duiden (in de PM-BST bijvoorbeeld bestuursgrootte), maar waar geen gewicht aan verbonden is. De consensus was dat we zouden proberen om deze gegevens niet als indicator weer te geven maar als infoblokje, bij de tegels. 5.1.2.e heeft nu de rapportage aangepast zodat er een tabelletje rechts staat. Deze kan gevuld worden met gegevens die ter context-duiding nodig zijn.

3) Verwijzingen naar andere informatieproducten. Deze komt in het volgende kennisoverleg-PM aan bod.

5. Overzicht uitlijning Prestatiemonitors (5.1.2.e) (12.55)

5.1.2.e bespreekt het uitlijningsdocument

("Actiepunten_uitlijning_Prestatiemonitors"), en legt uit hoe deze te lezen. Het document (en de onderliggende notulen met besluitvorming) staan hier:

<https://proza.ocw.local/otes/cs.exelapp/nodes/34241336>

Belangrijke zaken om bewust van te zijn:

- 1) Het is een levend document. Als een besluit onwerkbaar/onwenselijk is, leg dat dan vast in de discussie-kolom en koppel het terug aan 5.1.2.e
- 2) We hebben nu de indicatoren inhoudelijk uitgelijnd (wat staat er in), maar nog géén besluit genomen over de uitlijning van de meerjaren-weging en de wijze van vaststellen van de grenswaarde. De uitlijning op dat vlak gaan we doen vanaf september (dus na de opleveringen 2023).
- 3) Het gevolg van de uitlijning is dat we het vanaf nu af aan centraal moeten bespreken als de wens bestaat om een nieuwe indicator toe te voegen.

Verder kwam nog de vraag aan bod hoe we de indicator "afwijking prognose DUO" gaan oppakken. Deze staat voor alle PM's op de planning voor 2024 om te verkennen. In lijn met de wens om indicatoren per thema te ontwikkelen (zoals bij personeel) kan een dergelijke indicator centraal voor alle prestatimonitors worden ontwikkeld.

6. Huishoudelijke besprekpunten (5.1.2.e) (13.15)

- Documentatie pipelines & overleggen

5.1.2.e vraagt iedereen om documentatie (presentaties, memo's etc) die gaan over de besluitvorming rond individuele Prestatiemonitors vast te leggen in Proza binnen het Prestatiemonitor project (subfolders onder [deze folder](#)). Voor sommige Prestatiemonitors geldt echter dat de besluiten worden genomen binnen een bredere werkgroep, en dus ook in bredere memo's terecht komen. De ontwikkelaars zorgen er voor dat er in dat geval een hyperlink binnen Proza wordt geplaatst zodat ook in de toekomst de betreffende documentatie kan worden gevonden vanuit de PM folders.

- Ramingen aangepast

De ramingen in het projectplan zoals besproken in januari waren gedateerd (dank aan **5.1.2.e** voor de tip). De ramingen per project zijn iets opgehoogd. De nieuwe ramingen staan [weer hier](#).

7. Ontwikkelingen TIP+ (**5.1.2.e) (13.20)**

Geen aanvullingen

8. W.v.t.t.k. en sluiting (allen) (13.25)

Tijdens de evaluatie van de ontwikkelprocessen van de informatieproducten (vanuit TIP) kwam het idee naar voren om kennis uit te wisselen m.b.t. het gebruik van functionaliteiten in Gitlab (zoals het gebruik van issues). Plan is daarom om een bijeenkomst te organiseren waarin ervaringen worden gedeeld. Deze informatie kan natuurlijk voor iedereen handig zijn, maar vooralsnog plannen we een bijeenkomst voor ontwikkelaars van de VI en de PM's. Als dat goed bevalt kan een bredere bijeenkomst georganiseerd worden. **5.1.2.e** neemt het initiatief.

Dit jaar zal er een VI bestaan voor alle (deel) sectoren. Als dat bijna voltooid is, is het een goed moment om op een wat fundamentele manier te beschouwen hoe we de VI en de PM's willen door ontwikkelen, en met name welke type informatie waar terecht komt. Dit thema zal nog aan bod komen, maar wordt eerst nog besproken in een van de TIP overleggen. Belangrijk is dat de informatieproducten goed aansluiten op het toezichtsproces.

9. Journal club (**5.1.2.e ; facultatief) (13.30)**

- "Risicogericht toezicht is niet vrij van risico's (de Wolf & Honingh, 2014)" => volgend overleg

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

46.

EVALUATIE BIAS PRESTATIEMONITOR

PRESTATIEMONITOR PO-BO

Maart 2023

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

1 Inhoud

Voeg hier handmatig in word je inhoudsopgave toe, klik op:

- *Verwijzingen*
- *Inhoudsopgave*
- *Aangepaste Inhoudsopgave*
- *Klik op OK*

2 Inleiding

De Inspectie van het Onderwijs gebruikt prestatie-monitors binnen de risico-analyses. Binnen deze prestatie-monitors wordt een risicoscore berekend aan de hand van verschillende indicatoren. Bij overschrijding van de grenswaarde voor een indicator worden er risicopunten toegekend. De uiteindelijke risicoscore is het behaalde aantal risicopunten gedeeld door het totaal behaalbare risicopunten.

De indicatoren die in de prestatie-monitor zijn meegenomen behelzen factoren die (mogelijk) samenhang vertonen met de kwaliteit van het betreffende schoolbestuur of schoolvestiging. Deze indicatoren zijn expliciet geprogrammeerd en dragen daarom direct bij aan de berekening van de risicoscore.

Naast de indicatoren die direct bijdragen aan een hogere score, is het ook mogelijk dat er factoren bijdragen aan een hogere risicoscore die niet expliciet in de prestatie-monitor zijn meegenomen. In dat geval spreken we van *bias*. Het is mogelijk dat bias zich voordoet omdat deze impliciete factor sterk samenhangt met een van de indicatoren, of omdat meerdere indicatoren tezamen samenhangen met de impliciete factor.

Het doel van het voorliggende memo is om enkele impliciete biases zichtbaar te maken binnen de Prestatie-monitor PO-BO. Samen met de sector PO zijn er meerdere mogelijke vormen van bias geïdentificeerd, die in onderstaande hoofdstukken nader worden toegelicht: regionale verschillen, oververtegenwoordiging van kleine scholen, oververtegenwoordiging van nieuwe scholen en de keuze voor een specifieke eindtoets. Voor elk van deze mogelijke biases geldt dat zij niet als indicator in de prestatie-monitor zijn meegenomen en daarom dus niet direct bijdragen aan de totstandkoming van de risicoscore zoals hierboven beschreven.

Per hoofdstuk zal de samenhang tussen de mogelijke vorm van bias en de risicoscores worden toegelicht. Daarnaast zal er per hoofdstuk een analyse gegeven worden over welke indicatoren (die expliciet gecodeerd zijn) samenhangen met de betreffende vorm van bias.

3 Regionale verschillen

In overleg met de sector PO zijn ten eerste regionale verschillen als een mogelijke vorm van bias geïdentificeerd. De sector vermoedt dat scholen in Noord-Nederland vaker een hogere risicoscore krijgen in de prestatie-monitor dan zuidelijk-gelegen scholen. Dit was namelijk een constatering in een verkennende analyse tijdens de PO-hackathon die het Data Science-team van de Inspectie in de zomer van 2021 heeft uitgevoerd. Tevens merkt de sector PO op dat de geografische ligging van een school mogelijk samenhangt met de stedelijkheid van het gebied: sommige provincies tellen relatief veel plattelandsscholen en vergelijkingen tussen provincies zouden dus getroubleerd kunnen worden doordat in feite scholen van verschillende maten van stedelijkheid vergeleken worden. In dit hoofdstuk worden verschillen tussen de provincies onderzocht, alsmede de mogelijke samenhang met stedelijkheid.

3.1 Samenhang regio en risicoscore

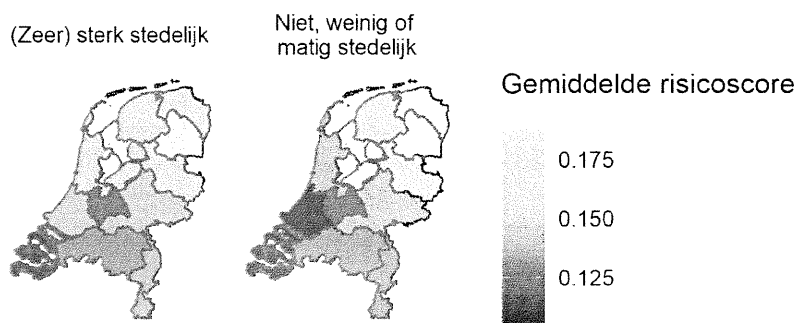
Figuur 3.1 toont de verdeling van de provincies over de risicogroepen. De risicoscores uit de prestatie-monitor zijn gerangschikt en de scholen zijn verdeeld in vijf groepen van ongeveer gelijke grootte. In elk van deze risicogroepen hebben de scholen dus een vergelijkbare risicoscore. In dit figuur is zichtbaar dat in de groep scholen met de laagste risicoscores de verdeling over de provincies er tamelijk anders uitziet vergeleken met de groep scholen met de hoogste risicoscores. Zo heeft de provincie Drenthe relatief veel scholen in de groep met hoogste risicoscores. Verschillen tussen provincies zijn in dit figuur echter niet goed zichtbaar vanwege verschillen in de grootte van de provincie: sommige provincies tellen simpelweg in absolute zin minder scholen en zijn daarom minder zichtbaar in de visualisatie. Dat er verschillen tussen provincies bestaan wat betreft de mediane risicoscore blijkt ook uit een Kruskal-Wallis test ($H(11) = 129.005$, $p = 0.000$).

stedelijke niveaus samengevoegd, evenals de drie niveaus met de laagste mate van stedelijkheid. Dit is gedaan omdat niet alle vijf stedelijkheidsniveaus in alle provincies vertegenwoordigd zijn. Zo kennen de provincies Friesland, Drenthe, Overijssel, Flevoland, Gelderland en Zeeland geen scholen die in “zeer sterk stedelijk” gebied gevestigd zijn. Echter, ook in een analyse waarin de stedelijkheidsniveaus afzonderlijk bekeken worden hebben de noordelijke provincies voor alle stedelijkheidsniveaus hogere gemiddelde risicoscores dan zuidelijke provincies.

Figuur 3.3: Gemiddelde risicoscore in de prestatiemonitor per provincie, uitgesplitst naar mate van stedelijkheid

3.2

Samenhang regio en indicatoren

Uit bovenstaande analyse blijkt dat scholen in noordelijk gelegen provincies vaker een hoge risicoscore krijgen dan scholen in zuidelijke provincies. Om deze verschillen in risicoscores tussen scholen in Noord- en Zuid-Nederland nader te onderzoeken, is gekeken naar de samenhang tussen de latitude van het postcodegebied waarin een school valt en de indicatoren waarvoor de scholen een risico geconstateerd wordt. Latitude is een maat waarin de noord-zuidpositie van een plaats kan worden gedefinieerd. Hoe hoger de latitude, hoe noordelijker een postcodegebied ligt. Voor scholen in Nederland ligt de latitude tussen 50.7732 (meest zuidelijk gelegen school) en 53.4786 (meest noordelijk gelegen school).

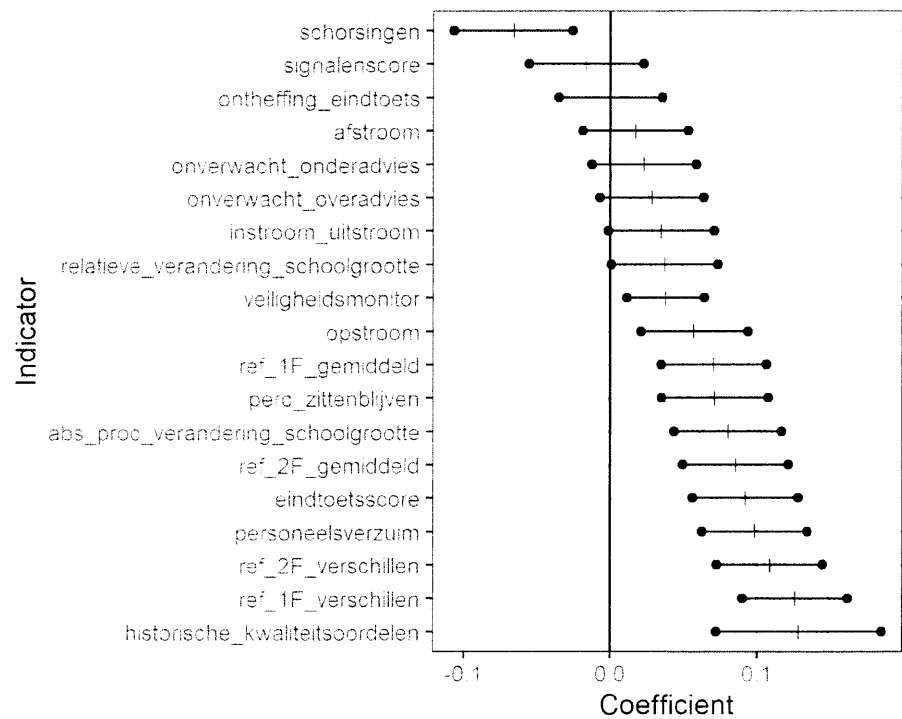
Onderstaande visualisatie toont de modelschattingen voor de lineaire samenhang tussen latitude en de individuele indicatoren. Indien een balk voor een indicator in het geheel links of rechts van de verticale nullijn ligt, is er sprake van een significant verband bij een significantieniveau van 0.05. Indien de balk geheel links van de nullijn ligt, dan is de betreffende indicator vaker een risico op scholen in het zuiden van het land. Indien de balk geheel rechts van de nullijn ligt, dan is de betreffende indicator vaker een risico op scholen in het noorden van het land. De regressietabel die aan de visualisatie ten grondslag ligt is opgenomen in Appendix A.

Uit deze modellen blijkt dat de indicator schorsingen negatief samenhangt met latitude. Dat betekent dat op scholen in het zuiden vaker risico's met betrekking tot schorsingen plaatsvinden. De indicatoren veiligheidsmonitor, opstroom, perc_zittenblijven, abs_proc_verandering_schoolgrootte, eindtoetsscore, personeelsverzuim, historische kwaliteitsoordelen en de indicatoren die gerelateerd zijn aan de referentieniveaus zijn significant vaker een risico op

scholen in Noord-Nederland. Dit betekent, bijvoorbeeld, dat er op scholen in het noorden relatief vaker een hoog personeelsverzuim is, en dat er lagere (gecorrigeerde) eindtoetsscores behaald worden.

Figuur 3.4: Coëfficiënten uit lineaire regressiemodellen voor samenhang tussen indicatoren en latitude

4 Schoolgrootte

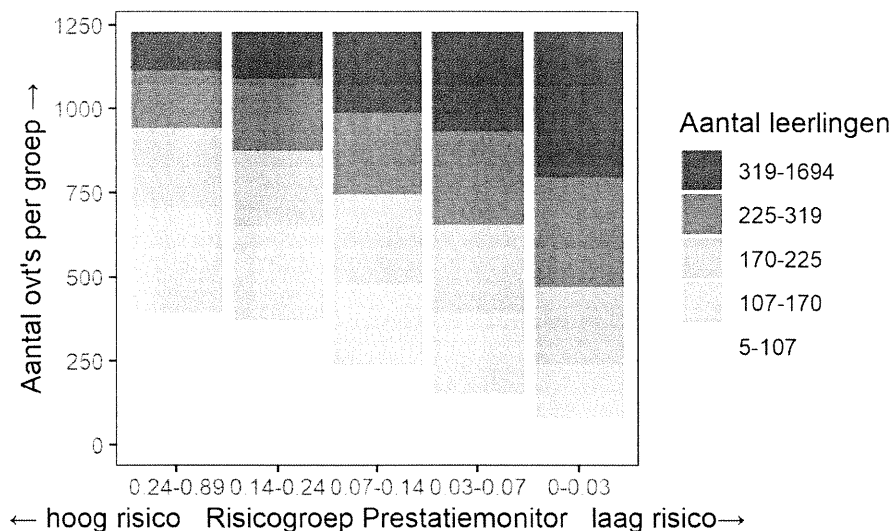
Dit hoofdstuk beschrijft de samenhang tussen de risicoscore in de prestatiemonitor en de schoolgrootte. De sector PO vermoedt dat kleine scholen relatief vaak een hoge risicoscore krijgen dan grote scholen. Tevens onderzoeken we in dit hoofdstuk welke indicatoren samenhangen met schoolgrootte.

4.1 Samenhang schoolgrootte en risicoscore

In de eerste plaats is er gekeken naar de samenhang tussen de schoolgrootte en de risicoscore. Om te onderzoeken of kleine scholen vaker een hoge risicoscore krijgen, zijn de scholen, gerangschikt naar schoolgrootte, verdeeld in vijf groepen met ongeveer een gelijk aantal scholen per groep. Tevens zijn de scholen, gerangschikt naar risicoscore, verdeeld in vijf risicogroepen met ongeveer een gelijk aantal scholen per groep. Door te kijken naar de verdeling van de naar schoolgrootte gegroepeerde scholen over de risicoscore ontstaat er een beeld van de oververtegenwoordiging van scholen naar schoolgrootte in de hoog- en laag-risicogroep.

Uit Figuur 4.1 blijkt dat de groep kleinste scholen (met 5 tot 107 leerlingen) in sterke mate vertegenwoordigd is in de groep scholen met de hoogste risicoscores. Daarentegen zijn er relatief weinig kleine scholen te vinden in de groep scholen met de laagste risicoscore.

Figuur 4.1: Verdeling scholen naar risicogroep in de prestatiemonitor en schoolgrootte

4.2 Samenhang schoolgrootte en indicatoren

Naast de samenhang tussen schoolgrootte en de risicoscore is ook onderzocht welke indicatoren samenhangen met schoolgrootte. Om dit te onderzoeken is voor elke indicator een Poisson-regressiemodel toegepast, waarin het aantal

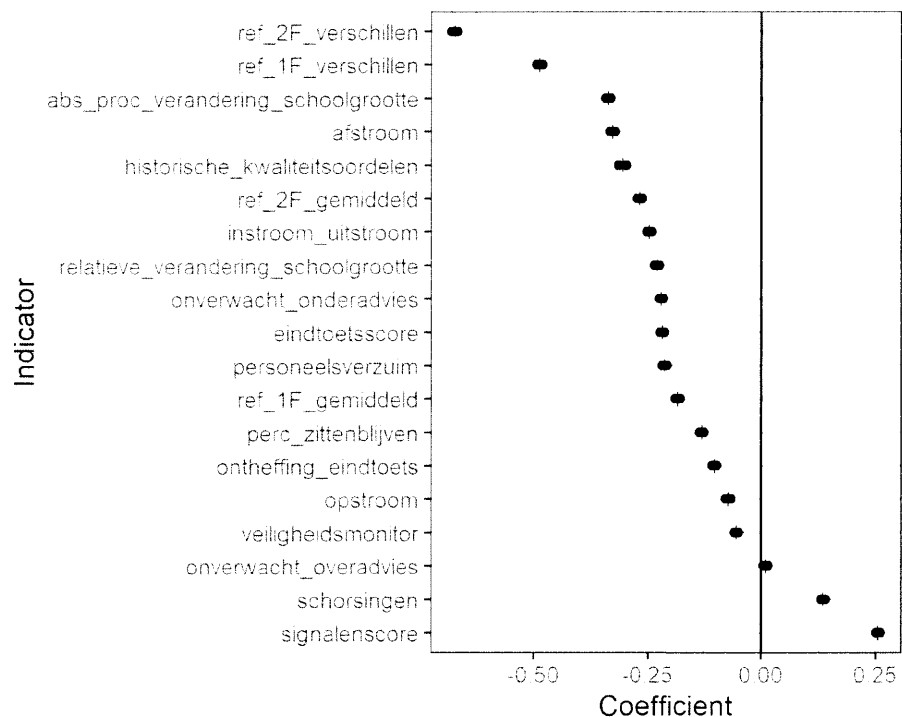

leerlingen als uitkomstmaat gehanteerd wordt en één indicator als voorspellende variable. Alle indicatoren blijken een significante samenhang te vertonen met de schoolgrootte.

Met uitzondering van de signalenscore, schorsingen en onverwacht_overadvies vertonen alle indicatoren een negatieve samenhang. Dit betekent dat een risico op deze indicatoren minder waarschijnlijk is voor grotere scholen. Voor de indicatoren signalenscore, schorsingen en onverwacht_overadvies geldt dat risico's op deze indicatoren juist waarschijnlijker zijn voor relatief grote scholen.

Figuur 4.2: Coëfficiënten uit Poisson-regressiemodellen voor samenhang tussen indicatoren en schoolgrootte

4.3 Verdiepende analyse trendwaardes

Aangezien veel indicatoren gebaseerd zijn op ratio's, is een mogelijke verklaring voor de oververtegenwoordiging van kleine scholen in de hoge-risicogroep de vertekening die een kleine dan wel grote noemer veroorzaakt bij het berekenen van ratio's. Bij kleine scholen waarbij een risico voor (bijna) alle of (zeer) weinig leerlingen van toepassing is, levert al snel een hoge of lage waarde voor de trendwaarde op. Om te controleren of dit van invloed is in dit geval is gekeken naar de verdelingen van de trendwaardes over de verschillende schoolgroottes. Dit bleek vaak het geval te zijn. Voor wel vrijwel alle indicatoren geldt dat met name kleine scholen zich in de uitersten van de trendwaarde-verdelingen. Kleine scholen hadden dus relatief vaak een zeer hoge of zeer lage score op de trendwaarde die aan een indicator ten grondslag ligt.

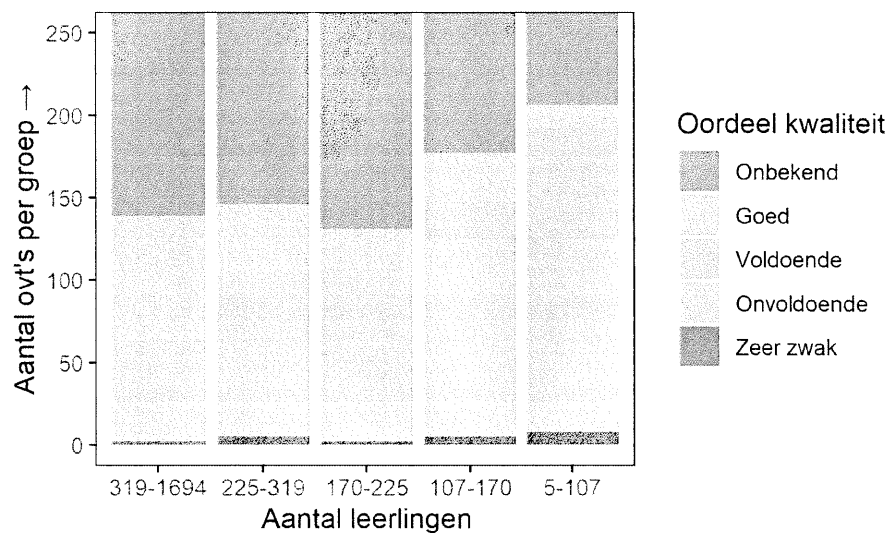

4.4 Verdiepende analyse oordelen

Bij de indirecte bias "schoolgrootte" is een verdiepende analyse uitgevoerd naar de onderliggende oordelen. Aangezien kleine scholen in sterke mate een hogere risicoscore krijgen dan grote scholen, is er ook gekeken naar de oordelen. De veronderstelling hier is dat een oververtegenwoordiging van de kleine scholen in de hoog-risicogroep goed te rechtvaardigen valt wanneer kleine scholen ook daadwerkelijk vaker het oordeel "onvoldoende" of "zeer zwak" krijgen. Om dat te onderzoeken is er gekeken naar de samenhang tussen de schoolgrootte en de oordelen op het gebied van kwaliteit.

In Figuur 4.3 zijn de oordelen per groep scholen met vergelijkbare schoolgrootte weergegeven. Het is daarbij goed om op te merken dat in feite de balk met oordeel "Onbekend" buiten de figuur naar boven doorloopt. Echter, omdat deze groep in verhouding dermate groot is dat deze de bekende oordelen verdrukt is besloten om de y-as op 250 scholen te begrenzen, i.p.v. de daadwerkelijke bovengrens van ~1300 scholen per groep. Tabel 4.1 daaronder toont de verhoudingen van de oordelen over de groepen met vergelijkbare schoolgrootte indien de scholen met een onbekend kwaliteitsoordeel buiten beschouwing worden gelaten.

Figuur 4.3: Verdeling scholen naar risicogroep in de prestatiemonitor en schoolgrootte (in aantal leerlingen), inclusief onbekende oordelen

Tabel 4.1: Aantal oordelen per groep scholen van vergelijkbare schoolgrootte

	Schoolgrootte	Onbekend	Goed	Voldoende	Onvoldoende	Zeer zwak
1	5-107	1.023	14	172	12	8
2	107-170	1.052	29	133	10	5
3	170-225	1.098	29	94	6	2
4	225-319	1.083	41	93	7	5
5	319-1.694	1.090	76	56	5	2

Uit bovenstaand figuur blijkt dat bij grote scholen het oordeel minder vaak bekend is (kleine scholen worden dus vaker bezocht). Kijkend naar de scholen

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

waarvan het oordeel bekend is, valt te zien dat aan grote scholen iets minder vaak het oordeel "zeer zwak" wordt gegeven. Wat betreft het oordeel onvoldoende is er niet sprake van een duidelijke samenhang met schoolgrootte. Opvallend is dat de scholen met het grootste aantal leerlingen relatief wel veel vaker de waardering "goed" krijgen.

Concluderend lijkt er niet sprake te zijn van een sterke toename van het aantal scholen met "onvoldoende" of "zeer zwak" naarmate een school kleiner is. Alhoewel er iets vaker "zeer zwak" lijkt te worden gegeven onder kleinere scholen, is onze indruk dat dit niet in verhouding staat tot het grote verschil in de risicoscores tussen grote en kleine scholen.

5 Nieuwe scholen

Een derde vorm van mogelijke vooringenomenheid die de sector PO heeft aangedragen is de mogelijke oververtegenwoordiging van nieuwe scholen in de hoog-risicogroep. Hiervoor is gekeken naar de bestaansduur van de school. De sector PO gaf aan dat zij scholen als "nieuw" bestempelen als zij in de afgelopen 4 tot 6 jaar zijn opgericht.

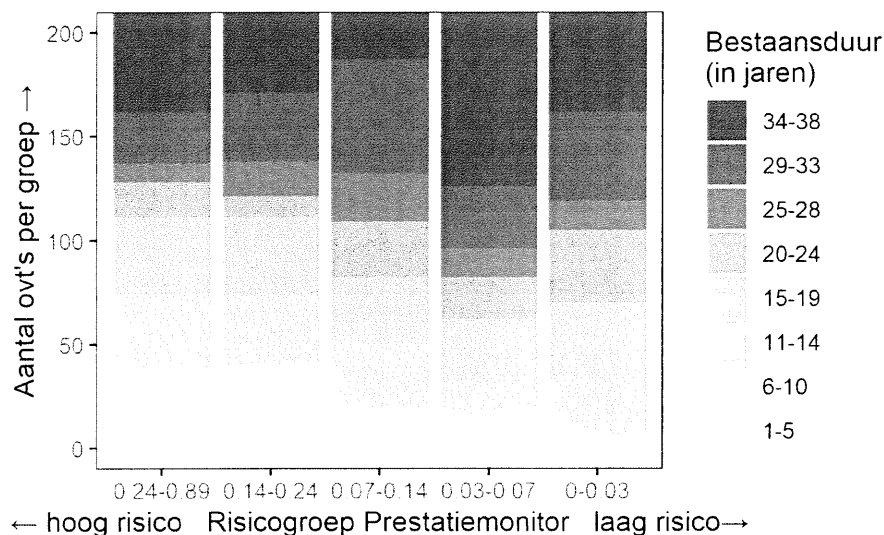
Een kanttekening bij deze analyse is dat er in Nederland veel oude scholen bestaan: 98% van de scholen in Nederland bestaat langer dan 6 jaar. Een andere factor die een vergelijking tussen nieuwe en oude scholen lastig maakt is dat van veel scholen de exacte oprichtingsdatum niet bekend is. Voor 84.2% van de scholen geldt dat als oprichtingsdatum 01-08-1985 is geregistreerd, echter is het waarschijnlijk dat zij eerder dan deze datum zijn opgericht, maar dat de daadwerkelijke oprichtingsdatum ontbreekt. Voor de analyses is gebruik gemaakt van de data voor alle scholen (dus inclusief scholen ouder dan 35 jaar).

5.1 Samenhang bestaansduur en risicoscore

In de eerste plaats is er gekeken of de verdeling in bestaansduur verschilt over de verschillende risicogroepen. De scholen zijn in vijf groepen van gelijke grootte ingedeeld, waar in elke groep de scholen vergelijkbare risicoscores hebben. Gegeven het feit dat er veel scholen zijn die langer dan 34 jaar bestaan, is gekozen om de y-as te begrenzen op 200 scholen (wederom i.p.v. de ~1300 scholen per groep). Het is duidelijk zichtbaar in Figuur 5.1 dat in de groep scholen met de hoogste risicoscores relatief veel scholen zitten die pas recent zijn opgericht. In de groep scholen met de 20% laagste risicoscores zijn er nauwelijks scholen die korter dan 9 jaar bestaan.

Figuur 5.1: Verdeling scholen naar risicogroep in de prestatiemonitor en bestaansduur

5.2

Samenhang bestaansduur en indicatoren

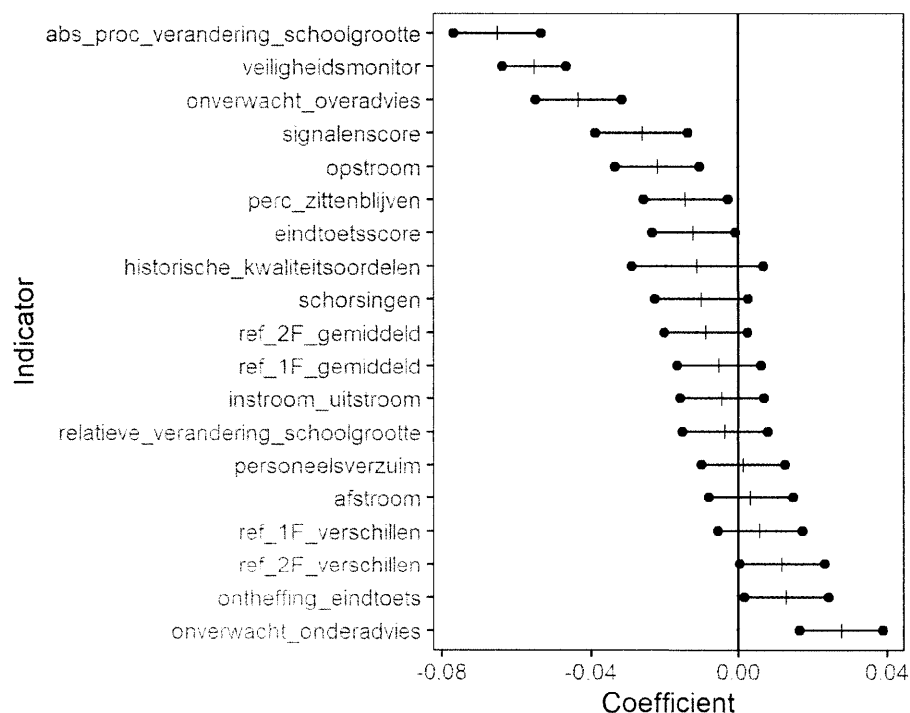
Vervolgens is er ook gekeken naar welke indicatoren samenhang vertonen met de bestaansduur van scholen. In de eerste plaats is dit gedaan door elke indicator afzonderlijk in een regressiemodel af te zetten tegen de bestaansduur van de school (uitgedrukt in jaren). Het resultaat hiervan is te zien in Figuur 5.2. De volledige tabel met coëfficiënten is te vinden in Appendix A.

Om uitspraken te kunnen doen over de samenhang tussen de indicatoren en de bestaansduur van de school kijkt men naar de indicatoren waarvoor het confidence interval in Figuur 5.2 geheel links of rechts van de nullijn valt. Indien het gehele confidence interval voor een indicator links van de nullijn valt, is een risico op deze indicator waarschijnlijker voor een school met een korte bestaansduur. Indien het gehele confidence interval rechts van de nullijn valt, is een risico op deze indicator waarschijnlijker voor scholen die relatief lang bestaan.

Uit de figuur blijkt dat de indicatoren "abs_proc_verandering_schoolgrootte", "veiligheidsmonitor", "opstroom", "onverwacht_overadvies", "ref_1F_verschillen", "perc_zittenblijven" en "eindtoetsscore" significant vaker een risico zijn bij scholen met een relatief korte bestaansduur. De indicatoren "ontheffing_eindtoets" en "onverwacht_onderadvies" vertonen juist vaker een risico bij scholen die al wat langer bestaan.

Figuur 5.2: Coëfficiënten uit Poisson-regressiemodellen voor samenhang tussen indicatoren en bestaansduur

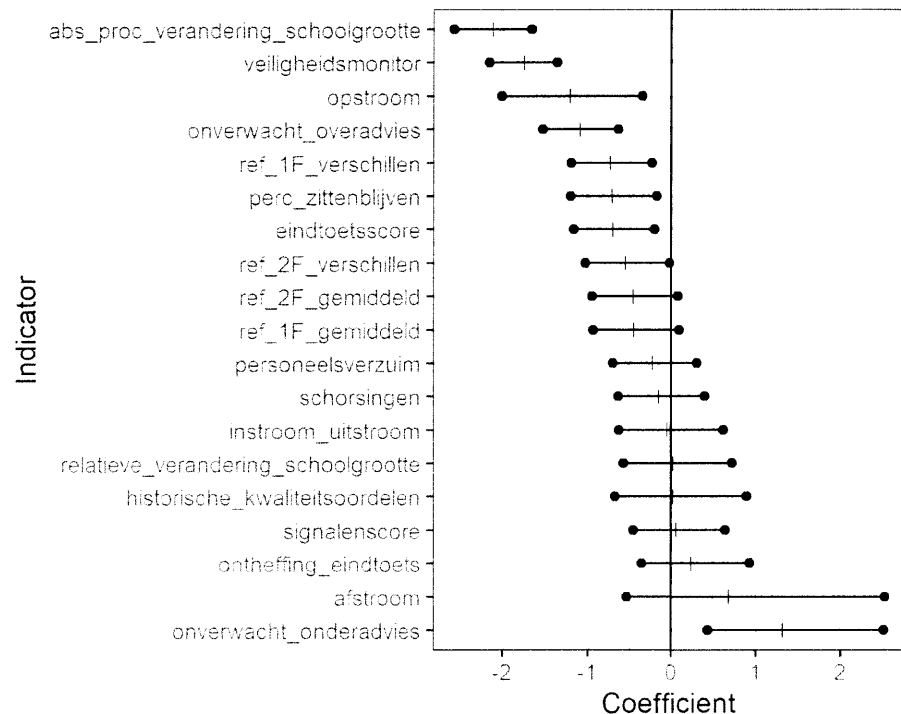

Aangezien de bestaansduur van de scholen niet in alle gevallen correct is - voor scholen die voor 01-08-1985 zijn opgericht geldt dat zij de waarde 38 hebben. Daarom is er gekozen om tevens een logistisch regressiemodel toe te passen. In dit model is de afhankelijke variabele dichotoom: de waarde is 0 als de school korter dan 6 jaar bestaat en de waarde is 1 indien de school 6 jaar of langer bestaat. Op deze manier is het mogelijk om de definitie van oude en nieuwe scholen die de sector PO heeft aangedragen te onderzoeken. Het resultaat is te zien in Figuur 5.3.

Het beeld uit deze analyse is redelijk consistent met het regressiemodel waarin de bestaansduur in jaren wordt uitgedrukt. De uitzondering hierop is dat de indicator "signalenscore" niet statistisch significant vaker een risico bij oude dan wel nieuwe scholen is. Ook is de indicator "ontheffing_eindtoets" niet langer statistisch significant vaker een risico bij scholen met een relatief lange bestaansduur.

Figuur 5.3: Coëfficiënten uit logistische regressiemodellen voor samenhang tussen indicatoren en bestaansduur

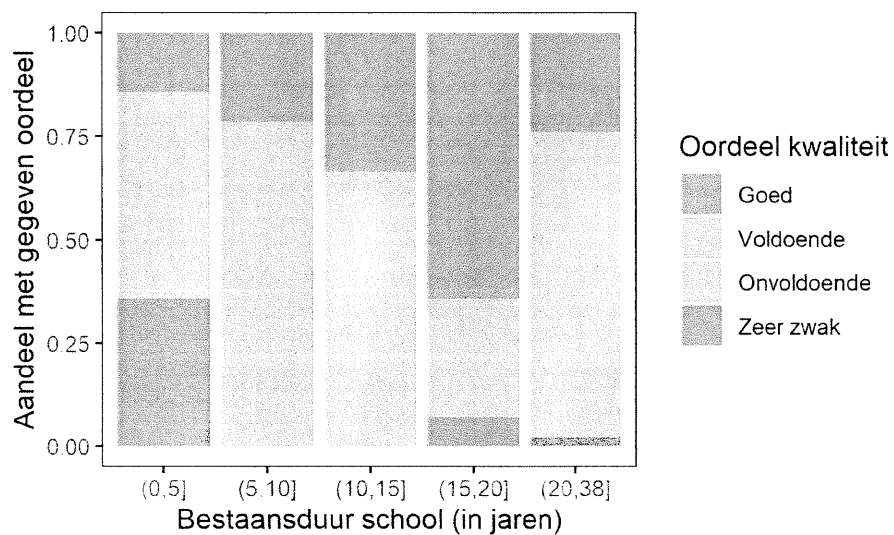
5.3 Samenhang bestaansduur en oordelen

Omdat nieuwe scholen relatief vaak een hoge risicoscore krijgen, is er onderzocht of nieuwe scholen ook vaker het oordeel "onvoldoende" of "zeer zwak" krijgen. Immers, als er verschillen zijn wat betreft oordelen tussen relatief nieuwe en oude scholen, dan zijn de verschillen in risicoscores in de prestatie-monitor beter te verantwoorden.

In Figuur 5.4 wordt per groep scholen met een vergelijkbare bestaansduur de verdeling van de oordelen gevisualiseerd. Aangezien de bestaansduur van de scholen zeer scheef verdeeld is, zijn de aantallen scholen in elke groep op de x-as niet gelijk. Desalniettemin valt op dat in de groep scholen die 5 jaar of korter bestaan, er relatief veel scholen zijn met het oordeel "zeer zwak".

Figuur 5.4: Verdeling van gegeven oordelen over groepen scholen met vergelijkbare bestaansduur

De oververtegenwoordiging van nieuwe scholen in de hoog-risicogroep lijkt dus wel enigszins verklaard te worden door relatief veel zeer zwakke scholen onder de nieuwe scholen. Daarbij moet echter wel de kanttekening geplaatst worden dat er relatief veel "oude" scholen zijn, waardoor een vergelijking lastig te maken is.

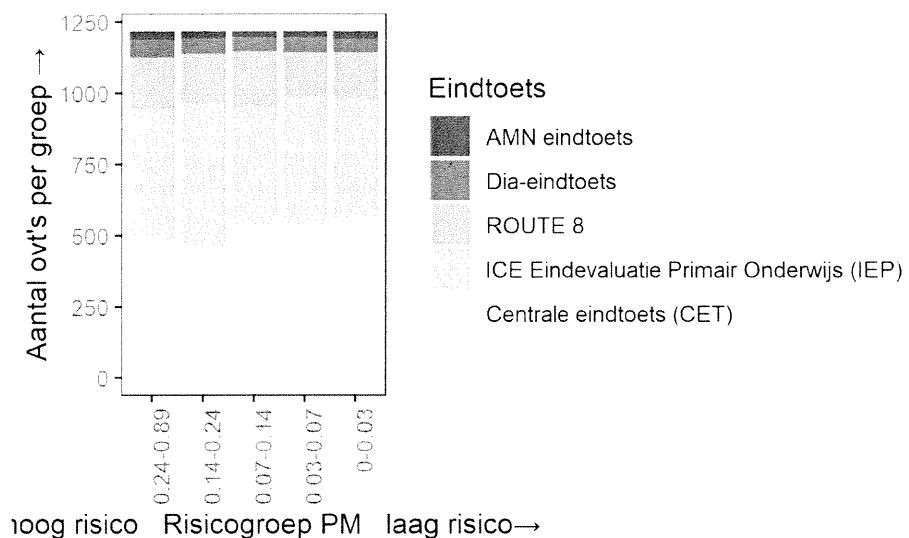
6 Eindtoets

De vierde en laatste vorm van mogelijke vooringenomenheid door de prestatie-monitor die de sector PO heeft aangedragen is het type eindtoets dat een basisschool afneemt. Om dit te onderzoeken is gekeken of de verdeling van type eindtoetsen verschilt tussen scholen die een hoge dan wel lage risicoscore in de prestatie-monitor krijgen.

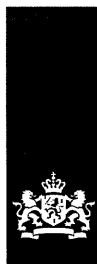
6.1 Samenhang type eindtoets en risicoscore

Om de samenhang tussen het type eindtoets en de risicoscore te bepalen is allereerst bekeken in hoeverre de verdeling van de eindtoets verschilt over de verschillende risicogroepen. Vergeleken met de andere onderzochte vormen van bias lijkt de verdeling hier relatief in balans. Echter, een Kruskal-Wallis test toont aan dat de mediane risicoscore wel degelijk significant verschilt tussen de verschillende eindtoetsen ($H(4) = 17.977$, $p = 0.001$).

Figuur 6.1: Verdeling scholen naar risicogroep in de prestatie-monitor en type eindtoets

Alhoewel de risicoscore significant verschilt tussen de scholen met verschillende eindtoetsen, zijn de verschillen niet dermate groot dat een nadere analyse naar de samenhang met indicatoren gerechtvaardigd is. Ook blijkt uit de overkoepelende analyse (zie hoofdstuk 7) dat het type eindtoets niet significant verband houdt met de risicoscore indien gecorrigeerd wordt voor de andere vormen van indirecte bias.

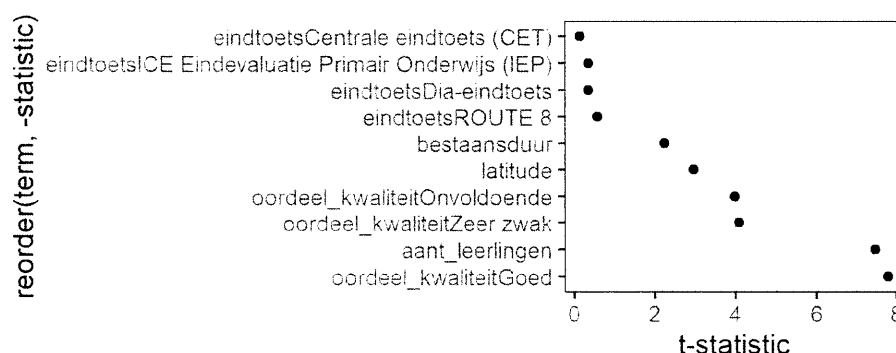

7 Overkoepelend

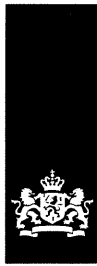
Na het afzonderlijk onderzoeken van de verschillende vormen van mogelijke indirecte bias in de prestatie-monitor is eveneens onderzocht of deze mogelijke vormen van bias gerangschikt kunnen worden. Dit beantwoordt de vraag hoe de verschillende vormen van indirecte bias zich tot elkaar verhouden. In dit hoofdstuk wordt daarom onderzocht in welke mate de verschillende vormen van indirecte bias de risicoscore voorspellen en hoe de vormen van indirecte bias zich daarin tot elkaar verhouden.

Figuur 7.1 toont de resultaten van het beta-regressiemodel waarin de risicoscore als afhankelijke variabele en de verschillende vormen van indirecte bias als onafhankelijke variabelen zijn opgenomen. Multicollineariteit tussen de onafhankelijke variabelen is beperkt, aangezien geen van de onafhankelijke variabelen een *generalized variance inflation factor* groter dan 1,26 heeft, waar doorgaans een kritieke grens van 5 gehanteerd wordt. Ook heeft geen enkel paar van de onafhankelijke variabelen een absolute correlatie groter dan 0,35 (Spearman's rho).

Figuur 7.1: t-statistic uit beta-regressiemodel van risicoscore en indirecte biases, inclusief oordelen

Uit bovenstaande visualisatie blijkt dat met name de schoolgrootte (gemeten in het aantal leerlingen) zeer voorspellend is voor de risicoscore. In mindere, maar nog steeds zeer sterk significante mate geldt dit voor de latitude ("noordelijkheid") en bestaansduur van een school. Vergeleken met de andere vormen van bias houden de verschillende typen eindtoetsen die de scholen gebruiken nauwelijks verband met de risicoscore. Voor alle typen van eindtoets geldt dat de samenhang met de risicoscore, corrigerend voor de andere vormen van bias, niet significant is.

8 Conclusie en aanbevelingen

Uit de analyses uit dit rapport blijkt dat in de Prestatiemonitor PO-BO grote scholen, scholen met een korte bestaansduur en scholen die in het Noorden liggen vaker een hoge risicoscore krijgen. Het type eindtoets lijkt een relatief beperkte samenhang met de risicoscore te hebben. Schoolgrootte vertoont relatief de sterkste samenhang met de risicoscore, gevolgd door de bestaansduur en de "noordelijkheid" van een school. Het voornaamste doel van deze analyse is het inzichtelijk maken van deze indirecte vooringenomenheid in de prestatie-monitor, om het mogelijk te maken hier op te reflecteren.

Het is belangrijk te benoemen dat de aanwezigheid van indirecte bias op zich geen probleem hoeft te zijn. Het is mogelijk dat de oververtegenwoordiging van sommige groepen scholen goed te beredeneren valt, en aansluit op de ervaringen van inspecteurs en analisten. De indicatoren waarmee de vormen van bias samenhangen hangen dan, naar mening van de sector PO en de ontwikkelaars van de prestatie-monitor, duidelijk samen met risico's voor de onderwijskwaliteit. In dit geval zou een aanpassing van de prestatie-monitor niet nodig zijn, omdat de prestatie-monitor zorgvuldig en beredeneerd tot stand is gekomen. Het feit dat bepaalde typen scholen dan vaker naar voren komen in de groep scholen met hoge risicoscores is dan te verklaren. Wel kan het wenselijk zijn om meer bewustwording te creëren, bijvoorbeeld door gebruikers van de prestatie-monitor te informeren dat enkele typen scholen vaker hoog scoren dan andere typen scholen. Het zou in bredere zin ook aanleiding kunnen geven om te onderzoeken waarom er grotere risico's zijn op dergelijke scholen.

Bij de samenhang tussen de risicoscore enerzijds en de schoolgrootte en bestaansduur anderzijds is ook gekeken naar de verdeling van de oordelen. Immers, als de oordelen sterk samenhangen met schoolgrootte en/of bestaansduur, dan is de sterke samenhang met de indicatoren ook goed te verantwoorden. In beide gevallen leken de oordelen wel enigszins verklarend voor de verschillen in de risicoscore, maar niet dermate sterk dat dit de verschillen volledig verklaart. Wat betreft de schoolgrootte is er ook gekeken naar de verschillen in de verdelingen in de trendwaardes die aan indicatoren ten grondslag liggen. Uit die analyse bleek dat kleine scholen vaak zeer grote of zeer kleine trendwaardes hebben.

Het is ook mogelijk dat, nu de bias inzichtelijk is gemaakt, de oververtegenwoordiging van bepaalde typen scholen toch niet goed te beredeneren valt. Wellicht worden de voorkeuren van de Prestatiemonitor PO-BO t.a.v. deze groepen niet herkend, dan wel als onwenselijk gezien. In dat geval is het zinvol om de prestatie-monitor aan te passen, bijvoorbeeld door vormen van bias corrigeren in de berekening van de risicoscore. Bijvoorbeeld door het aanpassen/weglaten specifieke indicatoren die sterke samenhang vertonen met het betrokken kenmerk. Na een dergelijke aanpassing zouden de bovenstaande analyses wederom uitgevoerd kunnen worden om te bekijken of de vormen van bias aanhouden.

Middels deze rapportage willen we de sector PO vragen om te reflecteren op de indirecte biases van de Prestatiemonitor PO-BO. Zijn de voorkeuren zoals aangetoond verrassend, of juist herkenbaar met de beelden die in de praktijk worden opgehaald? En acht de sector het wenselijk om te corrigeren voor (een

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

deel van) de factoren waarop de Prestatiemonitor bias vertoont? Graag gaan wij hierover verder in gesprek.

9 Appendix A - Regressietabellen

9.1 Samenhang regio (latitude) en indicatoren

Tabel 9.1: Resultaat lineaire regressiemodellen latitude tegen indicatoren

	estimate	std.error	statistic	p.value	conf.low	conf.high
historische_kwaliteitsoordelen	0,129	0,029	4,483	0,000	0,072	0,185
ref_1F_verschillen	0,126	0,018	6,870	0,000	0,090	0,162
ref_2F_verschillen	0,109	0,018	5,901	0,000	0,073	0,145
personeelsverzuim	0,099	0,018	5,409	0,000	0,063	0,134
eindtoetsscore	0,092	0,018	5,060	0,000	0,057	0,128
ref_2F_gemiddeld	0,086	0,018	4,684	0,000	0,050	0,122
abs_proc_verandering_schoolgrootte	0,080	0,019	4,350	0,000	0,044	0,117
perc_zittenblijven	0,072	0,018	3,877	0,000	0,035	0,108
ref_1F_gemiddeld	0,071	0,018	3,874	0,000	0,035	0,106
opstroom	0,058	0,019	3,095	0,002	0,021	0,094
veiligheidsmonitor	0,038	0,014	2,804	0,005	0,011	0,064
relatieve_verandering_schoolgrootte	0,037	0,018	2,013	0,044	0,001	0,074
instroom_uitstroom	0,035	0,018	1,899	0,058	-0,001	0,071
onverwacht_overadvies	0,029	0,018	1,571	0,116	-0,007	0,064
onverwacht_onderadvies	0,023	0,018	1,267	0,205	-0,013	0,059
afstroom	0,017	0,018	0,934	0,350	-0,019	0,053
onthefing_eindtoets	0,000	0,018	0,009	0,993	-0,035	0,036
signalenscore	-0,017	0,020	-0,823	0,410	-0,056	0,023
schorsingen	-0,066	0,021	-3,229	0,001	-0,106	-0,026

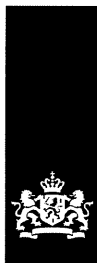
9.2 Samenhang schoolgrootte en indicatoren

Tabel 9.2: Resultaat Poisson-regressiemodellen aantal leerlingen tegen indicatoren

	estimate	std.error	statistic	p.value	conf.low	conf.high
signalenscore	0,256	0,002	104,862	0,000	0,251	0,260
schorsingen	0,136	0,003	51,588	0,000	0,130	0,141
onverwacht_overadvies	0,010	0,002	4,185	0,000	0,005	0,015
veiligheidsmonitor	-0,054	0,002	-29,523	0,000	-0,057	-0,050
opstroom	-0,071	0,003	-28,175	0,000	-0,076	-0,066
onthefing_eindtoets	-0,101	0,002	-40,564	0,000	-0,106	-0,096
perc_zittenblijven	-0,129	0,003	-50,599	0,000	-0,134	-0,124
ref_1F_gemiddeld	-0,183	0,003	-71,345	0,000	-0,188	-0,178
personeelsverzuim	-0,212	0,003	-81,550	0,000	-0,217	-0,207
eindtoetsscore	-0,218	0,003	-83,725	0,000	-0,223	-0,213
onverwacht_onderadvies	-0,219	0,003	-84,747	0,000	-0,224	-0,214
relatieve_verandering_schoolgrootte	-0,229	0,003	-86,427	0,000	-0,234	-0,224
instroom_uitstroom	-0,247	0,003	-92,869	0,000	-0,252	-0,242
ref_2F_gemiddeld	-0,268	0,003	-101,282	0,000	-0,274	-0,263
historische_kwaliteitsoordelen	-0,306	0,004	-70,262	0,000	-0,314	-0,297
afstroom	-0,328	0,003	-119,630	0,000	-0,333	-0,323
abs_proc_verandering_schoolgrootte	-0,338	0,003	-121,513	0,000	-0,343	-0,332
ref_1F_verschillen	-0,487	0,003	-167,871	0,000	-0,493	-0,482
ref_2F_verschillen	-0,671	0,003	-215,263	0,000	-0,678	-0,665

9.3 Samenhang bestaansduur en indicatoren

Onderstaande tabel toont de coëfficiënten van het Poisson-regressiemodel waarin bestaansduur is uitgedrukt in het aantal jaren dat school bestaat.

Tabel 9.3: Uitkomsten Poisson-regressiemodellen met bestaansduur (in aantal jaren) tegen indicatoren

	estimate	std.error	statistic	p.value	conf.low	conf.high
onverwacht_ouderadvies	0,028	0,006	4,831	0,000	0,016	0,039
onthefing_eindtoets	0,013	0,006	2,278	0,023	0,002	0,024
ref_2F_verschillen	0,012	0,006	2,040	0,041	0,000	0,023
ref_1F_verschillen	0,006	0,006	1,018	0,309	-0,005	0,017
afstroom	0,003	0,006	0,578	0,563	-0,008	0,015
personeelsverzuim	0,001	0,006	0,229	0,819	-0,010	0,013
relatieve_verandering_schoolgrootte	-0,004	0,006	-0,595	0,552	-0,015	0,008
instroom_uitstroom	-0,004	0,006	-0,742	0,458	-0,016	0,007
ref_1F_gemiddeld	-0,005	0,006	-0,896	0,370	-0,017	0,006
ref_2F_gemiddeld	-0,009	0,006	-1,519	0,129	-0,020	0,003
schorsingen	-0,010	0,007	-1,530	0,126	-0,023	0,003
historische_kwaliteitsoordelen	-0,011	0,009	-1,204	0,228	-0,029	0,007
eindtoetsscore	-0,012	0,006	-2,086	0,037	-0,023	-0,001
perc_zittenblijven	-0,014	0,006	-2,434	0,015	-0,026	-0,003
opstroom	-0,022	0,006	-3,738	0,000	-0,034	-0,010
signalenscore	-0,026	0,006	-4,066	0,000	-0,039	-0,014
onverwacht_overadvies	-0,043	0,006	-7,411	0,000	-0,055	-0,032
veiligheidsmonitor	-0,055	0,004	-12,692	0,000	-0,064	-0,047
abs_proc_verandering_schoolgrootte	-0,065	0,006	-10,854	0,000	-0,077	-0,053

Onderstaande tabel toont de coëfficiënten van het logistische regressiemodel waarin bestaansduur dichotoom gescoord is: 0 als de school korter dan 6 jaar bestaat en 1 als de school 6 jaar of langer bestaat.

Tabel 9.4: Uitkomsten logistische regressiemodellen bestaansduur (dichotoom) tegen indicatoren

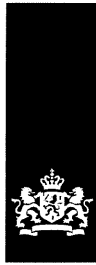
	estimate	std.error	statistic	p.value	conf.low	conf.high
onverwacht_onderadvies	1,312	0,513	2,557	0,011	0,434	2,499
afstroom	0,683	0,738	0,926	0,355	-0,537	2,514
onthefing_eindtoets	0,238	0,324	0,733	0,463	-0,354	0,929
signalenscore	0,056	0,277	0,201	0,841	-0,453	0,638
historische_kwaliteitsoordelen	0,024	0,392	0,061	0,951	-0,670	0,890
relatieve_verandering_schoolgrootte	0,024	0,327	0,073	0,942	-0,575	0,720
instroom_uitstroom	-0,047	0,315	-0,149	0,881	-0,627	0,620
schorsingen	-0,148	0,262	-0,565	0,572	-0,634	0,401
personeelsverzuim	-0,225	0,255	-0,882	0,378	-0,703	0,304
ref_1F_gemiddeld	-0,446	0,261	-1,709	0,088	-0,936	0,093
ref_2F_gemiddeld	-0,458	0,261	-1,755	0,079	-0,948	0,081
ref_2F_verschillen	-0,550	0,256	-2,144	0,032	-1,033	-0,022
eindtoetsscore	-0,702	0,245	-2,869	0,004	-1,166	-0,202
perc_zittenblijven	-0,709	0,261	-2,714	0,007	-1,203	-0,173
ref_1F_verschillen	-0,729	0,245	-2,979	0,003	-1,193	-0,229
onverwacht_overadvies	-1,094	0,228	-4,808	0,000	-1,532	-0,636
opstroom	-1,210	0,418	-2,893	0,004	-2,010	-0,347
veiligheidsmonitor	-1,747	0,200	-8,735	0,000	-2,152	-1,366
abs_proc_verandering_schoolgrootte	-2,106	0,230	-9,158	0,000	-2,564	-1,658

9.4 Overkoepelende analyse

Tabel 9.5: Uitkomsten beta-regressiemodel risicoscore tegen indirecte vormen van bias

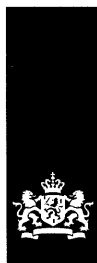
	estimate	std.error	statistic	p.value	conf.low	conf.high
(Intercept)	-7,088	1,238	-5,725	0,000	-9,514	-4,661
aant_leerlingen	-0,002	0,000	-24,827	0,000	-0,003	-0,002
eindtoetsCentrale eindtoets (CET)	0,045	0,088	0,510	0,610	-0,127	0,217
eindtoetsDia-eindtoets	0,126	0,104	1,207	0,227	-0,078	0,330
eindtoetsICE	0,078	0,088	0,888	0,375	-0,095	0,251
Eindevaluatie Primair Onderwijs (IEP)						
eindtoetsROUTE 8	0,056	0,092	0,606	0,544	-0,124	0,235
latitude	0,120	0,024	5,097	0,000	0,074	0,166
bestaansduur	-0,015	0,002	-7,328	0,000	-0,020	-0,011

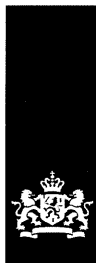
Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

10   Appendix B - Lijst met indicatoren

Tabel 10.1: Lijst met indicatoren in de prestatiemonitor PO-BO

	Beschrijving /definitie	Berekeningswijze
Gemiddelde Eindtoetsscore	Deze indicator beschrijft hoe de leerlingen presteren op de eindtoets. De gemiddelde gecorrigeerde eindtoetsscore van de school (na eventueel dataherstel) in een schooljaar wordt berekend. Vervolgens wordt gekeken hoeveel standaarddeviaties deze afwijkt van een schatting die wordt gemaakt op basis van de schoolweging.	Het verschil tussen de gemiddelde gecorrigeerde eindtoetsscore en de verwachting op basis van de schoolweging. Dit verschil wordt gestandaardiseerd (=uitgedrukt in standaarddeviaties) per eindtoetssoort per schooljaar.
Minimaal ref. 1F behaald	Deze indicator beschrijft in hoeverre de leerlingen het referentieniveau 1F behalen. Allereerst is per school berekend welke percentages van de leerlingen in groep 8 minimaal de referentieniveaus 1F (op Rekenen, Taalverzorging en Begrijpend lezen) halen. Vervolgens is per school het verwachte percentage leerlingen dat niveau 1F haalt geschat. Hierbij is rekening gehouden met de schoolweging. Het verschil tussen de verwachte en de daadwerkelijk behaalde score is de indicatorscore.	Voor de leerlingen in leerjaar 8 die de eindtoets hebben gemaakt en geen ontheffing hebben, nemen we de resultaten per referentieniveau. Vervolgens wordt er per school berekend welk deel van de leerlingen minimaal referentieniveau 1F behaald heeft. Daarna wordt een model geschat, waarbij de proportie die het referentieniveau behaald heeft de uitkomstmaat is, en schoolweging de voorspeller. Dit model wordt gebruikt om de verwachte score per school te berekenen. Het verschil tussen de verwachte score en de daadwerkelijk behaalde score is de indicatorscore.
Minimaal ref. 1S/2F behaald	Deze indicator beschrijft in hoeverre leerlingen het referentieniveau 2F/1S behalen. Allereerst is per school berekend welk percentage van de leerlingen in groep 8 minimaal de referentieniveaus 2F/1S (1S op Rekenen, 2F op Taalverzorging en Begrijpend lezen) haalt. Vervolgens is per school het verwachte percentage leerlingen dat niveau 2F/1S haalt geschat. Hierbij is rekening gehouden met de schoolweging. Het verschil tussen de verwachte en de daadwerkelijk behaalde score is de indicatorscore.	Voor de leerlingen in leerjaar 8 die de eindtoets hebben gemaakt en geen ontheffing hebben, nemen we de resultaten per referentieniveau. Vervolgens wordt per school berekend welk deel van de leerlingen minimaal referentieniveau 2F of 1S behaald heeft. Daarna wordt een model geschat, waarbij de proportie die het referentieniveau behaald heeft de uitkomstmaat is, en de schoolweging de voorspeller. Dit model wordt gebruikt om de verwachte score per school te berekenen. Het verschil tussen de verwachte score en de daadwerkelijk behaalde score is de indicatorscore.
Zittenblijvers	Deze indicator is berekend op basis van het percentage van de leerlingen dat blijft zitten, gecorrigeerd voor de schoolweging. In de extra info is het aantal/percentage zittenblijvers uitgesplitst naar onderbouw en bovenbouw. Voor de indicator score tellen beide even zwaar mee.	Op basis van de schoolweging wordt een verwacht percentage van de leerlingen dat blijft zitten berekend. De indicatorscore is het verschil tussen het daadwerkelijke percentage zittenblijvers en het verwachte percentage.

Tabel 10.1: Lijst met indicatoren in de prestatiemonitor PO-BO

Referentieniveau 1F verschillen RW, TV en BL	Deze indicator beschrijft in hoeverre de school verschillend presteert op de verschillende domeinen Rekenen, Taalverzorging en Begrijpend lezen. Hoe hoger de indicatorscore, hoe groter de prestatieverschillen op de school tussen de domeinen/gebieden. Bij deze indicator wordt, net zoals bij de indicator voor de gemiddelde score op referentieniveaus, het verwachte percentage leerlingen dat minimaal de referentieniveaus 1F behaalt, berekend. Dit gebeurt per gebied (Rekenen, Taalverzorging en Begrijpend lezen) en er wordt rekening gehouden met de schoolweging. Per gebied wordt vervolgens gekeken hoe ver de school afwijkt van de verwachting. Hoe groter de verschillen tussen de afwijkingen van de verwachting per gebied, hoe hoger de indicatorscore.	Voor de leerlingen in leerjaar 8 die de eindtoets hebben gemaakt en geen ontheffing hebben nemen we de resultaten per referentieniveau. Vervolgens wordt er per school berekend welk deel van de leerlingen minimaal referentieniveau 1F behaald heeft. Daarna wordt een model geschat, waarbij de proportie die het referentieniveau behaald heeft de uitkomstmaat is, en de schoolweging de voorspeller. Dit model wordt gebruikt om de verwachte score per school per gebied (Rekenen, Taalverzorging en Begrijpend lezen) te berekenen. Het verschil tussen de verwachte score en de daadwerkelijk behaalde score wordt vervolgens ook per gebied bepaald. Van deze 3 afwijkingen wordt de gemiddelde afwijking berekend. Daarna wordt elke afwijking omgezet in de afwijking minus de gemiddelde afwijking, en daar wordt de absolute waarde van genomen. Van deze absolute waarde per gebied wordt tenslotte het gemiddelde genomen. Dit is de indicatorscore.
Referentieniveau 1S/2F verschillen RW, TV en BL	Deze indicator beschrijft in hoeverre de school verschillend presteert op de verschillende domeinen Rekenen, Taalverzorging en Begrijpend lezen. Hoe hoger de indicatorscore hoe groter de prestatieverschillen op de school tussen de domeinen/gebieden. Bij deze indicator wordt, net zoals bij de indicator voor de gemiddelde score op referentieniveaus, het verwachte percentage leerlingen dat minimaal de referentieniveaus (1S voor RW/2F voor BL en TV) behaalt berekend. Dit wordt per gebied gedaan (Rekenen, Taalverzorging en Begrijpend lezen) en er wordt rekening gehouden met de schoolweging. Per gebied wordt vervolgens gekeken hoe ver de school afwijkt van de verwachting. Hoe groter de verschillen tussen de afwijkingen van de verwachting per gebied, hoe hoger de indicatorscore.	Voor de leerlingen in leerjaar 8 die de eindtoets hebben gemaakt en geen ontheffing hebben nemen we de resultaten per referentieniveau. Vervolgens wordt er per school berekend welk deel van de leerlingen minimaal referentieniveau 2F of 1S behaald heeft. Daarna wordt een model geschat, waarbij de proportie die het referentieniveau behaald heeft de uitkomstmaat is, en de schoolweging de voorspeller. Dit model wordt gebruikt om de verwachte score per school per gebied (Rekenen, Taalverzorging en Begrijpend lezen) te berekenen. Het verschil tussen de verwachte score en de daadwerkelijk behaalde score wordt vervolgens ook per gebied bepaald. Van deze 3 afwijkingen wordt de gemiddelde afwijking berekend. Daarna wordt elke afwijking omgezet in de afwijking minus de gemiddelde afwijking, en daar wordt de absolute waarde van genomen. Van deze absolute waarde per gebied wordt tenslotte het gemiddelde genomen. Dit is de indicatorscore.
Ontheffing eindtoets	Deze indicator is het percentage leerlingen in groep 8 met ontheffing voor de eindtoets.	Om het percentage leerlingen met ontheffing te berekenen, worden alle ontheffingsgronden als gelijk behandeld. Er wordt dus gekeken naar welk percentage leerlingen ontheffing heeft, zonder rekening te houden met wat die ontheffingsgrond is.

Tabel 10.1: Lijst met indicatoren in de prestatiemonitor PO-BO

Signalen Veiligheid	Deze indicator geeft aan of en in welke orde van urgentie er veiligheidssignalen over de school zijn binnengekomen. Het aantal veiligheidssignalen per school is gecorrigeerd voor het aantal leerlingen op de school. Veiligheidssignalen met de categorie 'Urgent signaal' tellen driedubbel.	Per school wordt de hoeveelheid veiligheidssignalen berekend. De signalen met de categorie 'Urgent signaal' tellen voor 3. Vervolgens wordt gedeeld door het aantal leerlingen op de school (uit het DUO inschrijvingenbestand), en vermenigvuldigd met 100.
Schorsingen	Deze indicator geeft aan of en in welke orde van grootte leerlingen op de school worden geschorst. Het aantal schorsingen per school is gecorrigeerd voor het aantal leerlingen op de school.	Per school wordt de hoeveelheid schorsingen berekend. Vervolgens wordt gedeeld door het aantal leerlingen op de school, (het leerlingaantal komt uit het inschrijvingenbestand) en vermenigvuldigd met 100.
Veiligheidsmonitor : niet of te laat ingeleverd	Deze indicator geeft aan of een geldige veiligheidsmonitor is ingeleverd. Als de sociale veiligheid is gemonitord en op tijd is aangeleverd: 0 = 'nee', 1 = 'ja'.	Indien er geen geldige veiligheidsmonitor is ingeleverd, volgt er indicatorscore 0. Het inleveren van de veiligheidsmonitor gebeurt op vestigingsniveau. Indien er meerdere vestigingen onder een cluster vallen, moet voor alle vestigingen onder het cluster een geldige veiligheidsmonitor zijn ingeleverd. Anders volgt er indicatorscore 0.
Verandering leerlingaantal (absolute waarde)	Deze indicator beschrijft in hoeverre de grootte van de school fluctueert. Het aantal leerlingen per school per schooljaar wordt geteld. Vervolgens wordt de procentuele verandering genomen t.o.v. het jaar daarvoor. De absolute waarde daarvan is de indicatorscore.	De hoeveelheid leerlingen per school per schooljaar wordt geteld. Vervolgens wordt de procentuele verandering genomen t.o.v. het jaar daarvoor. De absolute waarde daarvan is de indicatorscore.
Historische Kwaliteitsoordelen	Deze indicator geeft aan of de school in de afgelopen 5 schooljaren het oordeel Zwak, Zeer Zwak of Onvoldoende heeft gehad.	Als de school in de afgelopen 5 schooljaren het oordeel Zwak, Zeer Zwak of Onvoldoende heeft gehad, dan wordt de indicatorscore 1. Zo nee, dan wordt de indicatorscore 0.
Percentage ziekteverzuim personeel	Deze indicator geeft het procentuele personeelsverzuim weer.	Het procentuele personeelsverzuim is bekend op BRIN niveau. Dat percentage wordt toegekend aan alle clusters die onder de BRIN vallen.
Schoolwissel zonder verhuizen	De indicator geeft aan of er meer leerlingen instromen in de school (zonder te verhuizen), of meer leerlingen uitstromen in de school (zonder te verhuizen).	Per cluster en schooljaar wordt het percentage leerlingen dat instroomt zonder te verhuizen en het percentage dat uitstroomt zonder te verhuizen berekend. Het percentage instroom (zonder verhuizen) minus het percentage uitstroom (zonder verhuizen) geeft de indicatorscore.
Omgevingsgroei leerlingaantallen	Deze indicator geeft de verandering in schoolgrootte weer, afgezet tegen de groei/krimp van de twee dichtstbijzijnde scholen. Scholen die krimpen terwijl naastgelegen scholen groeien, scoren hoog op de indicator.	Per brin wordt per jaar de schoolgrootte en daarmee de procentuele groei/krimp berekend. Deze wordt vergeleken met de twee dichtstbijzijnde scholen (clusters) binnen een omtrek van 4 km.

Tabel 10.1: Lijst met indicatoren in de prestatiemonitor PO-BO

Onderwijsniveau 3VO: Afstroom	Deze indicator kijkt naar het vervolgsucces van leerlingen in 3VO en kijkt of leerlingen hier op een lager onderwijsniveau zitten dan het advies wat ze hebben gekregen in leerjaar 8 van het PO. We kijken hier naar het herziene advies. Hierbij wordt geen rekening gehouden met zittenblijven.	Per schooladvies wordt over de hele populatie van leerlingen de gemiddelde positie in het derde jaar VO berekend. Vervolgens wordt per leerling het verschil tussen zijn/haar positie in 3VO en het landelijke gemiddelde berekend. Vervolgens wordt dit verschil gedeeld door de standaardafwijking van alle afwijkingen van het schooladvies in Nederland, behorende bij dat specifieke schooladvies. Dit resulteert in een verschilscore per leerling. Vervolgens kijken we per school alleen naar de leerlingen die een heel onderwijsniveau lager zitten in 3VO dan het advies wat ze hebben gekregen in leerjaar 8. Voor deze leerlingen tellen we de verschilscore bij elkaar op en dit delen we door het totaal aantal leerlingen in leerjaar 8 van dat jaar (Dit zijn dus de leerlingen die op advies zitten in 3VO + de leerlingen die onder advies zitten in 3VO + de leerlingen die boven advies zitten in 3VO).
Onderwijsniveau 3VO: Opstroom	Deze indicator kijkt naar het vervolgsucces van leerlingen in 3VO en kijkt of leerlingen hier op een hoger onderwijsniveau zitten dan het advies wat ze hebben gekregen in leerjaar 8 van het PO. We kijken hier naar het herziene advies. Hierbij wordt geen rekening gehouden met zittenblijven.	Per schooladvies wordt over de hele populatie van leerlingen de gemiddelde positie in het derde jaar VO berekend. Vervolgens wordt per leerling het verschil tussen zijn/haar positie in 3VO en het landelijke gemiddelde berekend. Vervolgens wordt dit verschil gedeeld door de standaardafwijking van alle afwijkingen van het schooladvies in Nederland, behorende bij dat specifieke schooladvies. Dit resulteert in een verschilscore per leerling. Vervolgens kijken we per school alleen naar de leerlingen die minimaal een heel onderwijsniveau hoger zitten in 3VO dan het advies wat ze hebben gekregen in leerjaar 8. Voor deze leerlingen tellen we de verschilscore bij elkaar op en dit delen we door het totaal aantal leerlingen in leerjaar 8 van dat jaar (Dit zijn dus de leerlingen die op advies zitten in 3VO + de leerlingen die onder advies zitten in 3VO + de leerlingen die boven advies zitten in 3VO).

Tabel 10.1: Lijst met indicatoren in de prestatiemonitor PO-BO

Onverwacht advies: Onderadvies	Deze indicator kijkt naar het advies wat leerlingen krijgen voor de afname van de eindtoets en vergelijkt dit met het advies wat de leerlingen hebben volgens de eindtoets. Deze indicator kijkt naar leerlingen die een minimaal een heel advies lager advies krijgen, dan dat ze volgens de eindtoets moeten hebben. Voor het verwachte advies kijken we naar de toetsadviestabel zoals de toetsaanbieder deze vaststelt en naar welk advies overeenkomt met de behaalde eindtoetsscore.	Voor alle eindtoetssoorten en eindtoetsscores berekenen we het gemiddelde schooladvies. Hierna wordt per leerling gekeken in hoeverre het gegeven schooladvies afwijkt van het landelijke gemiddelde, voor die specifieke combinatie van eindtoetssoort en eindtoetsscore. Dit wordt gedeeld door de standaardafwijking behorende bij die combinatie. Hier wordt tenslotte de absolute waarde van genomen. Dit resulteert in een verschilscore per leerling. Vervolgens kijken we per school alleen naar de leerlingen die minimaal een heel onderwijsniveau lager hebben gekregen als advies dan ze hebben behaald op hun eindtoets. Voor deze leerlingen tellen we de verschilscore bij elkaar op en dit delen we door het totaal aantal leerling in leerjaar 8 van dat jaar (Dit zijn dus de leerlingen die op advies zitten + de leerlingen die ondergeadviseerd zijn + die overgeadviseerd zijn).
Onverwacht advies: Overadvies	Deze indicator kijkt naar het advies wat leerlingen krijgen voor de afname van de eindtoets en vergelijkt dit met het advies wat de leerlingen hebben volgens de eindtoets. Deze indicator kijkt naar leerlingen die een minimaal een heel advies hoger advies krijgen, dan dat ze volgens de eindtoets moeten hebben. Voor het verwachte advies kijken we naar de toetsadviestabel zoals de toetsaanbieder deze vaststelt en naar welke advies overeenkomt met de behaalde eindtoetsscore.	Voor alle eindtoetssoorten en eindtoetsscores berekenen we het gemiddelde schooladvies. Hierna wordt er per leerling gekeken in hoeverre het gegeven schooladvies afwijkt van het landelijke gemiddelde, voor die specifieke combinatie van eindtoetssoort en eindtoetsscore. Dit wordt gedeeld door de standaardafwijking behorende bij die combinatie. Hier wordt tenslotte de absolute waarde van genomen. Dit resulteert in een verschilscore per leerling. Vervolgens kijken we per school alleen naar de leerlingen die een heel onderwijsniveau hoger hebben gekregen als advies dan ze hebben behaald op hun eindtoets. Voor deze leerlingen tellen we de verschilscore bij elkaar op en dit delen we door het totaal aantal leerling in leerjaar 8 van dat jaar (Dit zijn dus de leerlingen die op advies zitten + de leerlingen die ondergeadviseerd zijn + die overgeadviseerd zijn).

verslag

Kennisoverleg Prestatiemonitors

Omschrijving	Kennisoverleg prestatie-monitors
Vergaderdatum en -tijd	Donderdag 13-04-2023, 12:45-14:30
Vergaderplaats	Sjs 0.17
Aanwezig	5.1.2.e
Afwezig	5.1.2.e

Vergaderpunten

1. Mededelingen (allen)

2. Verslag vorige vergadering maart 2023

Geen opmerkingen

3. Stand van zaken prestatie-monitors 2023

- PM besturen 5.1.2.e :
5.1.2.e en 5.1.2.e werken aan de oplevering van een nieuwe versie van de PM-besturen. N.a.v. de uitlijning Prestatiemonitors zijn een aantal veranderingen doorgevoerd: Oordelen op bestuursniveau zijn verwijderd. Er zijn ook een aantal indicatoren toegevoegd: niet-melders (SO & VO); % schorsingen, % verwijderingen. Daarnaast is ook voor een reeks indicatoren aanvullende informatie toegevoegd. Oplevering is vertraagd omdat de personeelsdata van DUO te laat wordt aangeleverd [bij het schrijven van deze notulen zijn de gegevens binnen en is de PM-BST opgeleverd].

- PM Financiën
Geen updates

- PM SO/VSO 5.1.2.e :
De afgelopen week hebben 5.1.2.e en 5.1.2.e twee presentaties gegeven aan de collega's van de sector die betrokken zijn bij de Prestatiemonitor. De ene ging over het landelijk doelgroepenmodel (een manier om een uitstroomprofiel te vinden bij een leerling) als mogelijke vervanger van IQ in de indicator die IQ (punten) aan uitstroom (punten) koppelt. Het aantal onbekende IQ gegevens wordt namelijk steeds groter en dat is problematisch voor het kunnen gebruiken van de indicator. Het landelijk doelgroepenmodel punt is een goede vervanger van het IQ punt volgens onze analyses (fijn!), maar we neigen ernaar om het breder te trekken dan het landelijk doelgroepenmodel en om voortaan op te vragen wat de combinaties van beoogd en behaald uitstroombestemming zijn per school, om daar vervolgens een indicator van te maken. De tweede presentatie ging over het maken (clusteren) van groepen vergelijkbare scholen op basis van de (1 – 3) belangrijkste ondersteuningsbehoeftes per school. Dit is nodig omdat eerdere indelingen niet meer voldoen (de cluster 1,2,3,4 indeling werd niet meer verstrekt

door DUO en de indeling o.b.v. IQ wordt steeds minder betrouwbaar gezien het aantal onbekenden). Die groepen o.b.v. ondersteuningsbehoeftes hebben we vervolgens geannoteerd met andere data: bijvoorbeeld het percentage leerlingen dat uitstroomt richting onderwijs, arbeid of dagbesteding en gemiddelde IQ punten. Daaraan kunnen we zien dat die groepen scholen ook echt verschillend zijn. Op dit moment werken we de groepen verder uit om het vervolgens met de hele sector te delen en feedback op te halen.

- PM VO en PRO (5.1.2.e):

De PM's VO en PRO zijn conform planning medio maart opgeleverd.

De oorzaak van de extra havo/vwo's (zie verslag voorgaande overleg) ligt in het toekennen van havo en vwo voor de onderbouw aan alle vestigingen binnen een brin als bij één van de vestigingen binnen dat brin havo/vwo in de bovenbouw gegevens mag worden. Deze toekenningen werden eerst opgenomen in een afzonderlijke tabel, maar zijn nu onderdeel van de reguliere voorzieningentabel. Die afzonderlijke tabel werd niet gesynchroniseerd met IBIS. DUO is gevraagd naar een mogelijke oplossing. 5.1.2.e heeft 5.1.2.e gevraagd dit verder op te pakken.

- PM VO Eerste Opvang Anderstaligen (5.1.2.e):

Geen updates

- PM PO BO (5.1.2.e):

Er zijn na de vorige update niet echt nieuwe ontwikkelingen. Er is wel een gezamenlijk jpra-po mail aangemaakt (5.1.2.e@owinsp.nl) waar de werkgroep toegang toe heeft. Daar kunnen alle vragen rondom de pm po naartoe gestuurd worden. De sector po wordt dmv de nieuwsbrief op de hoogte gesteld over het gebruik van dit emailadres.

- PM PO Nieuwkomers (5.1.2.e):

De vragenlijst is 27 maart uitgezet en morgen wordt de eerste rappel verstuurd. Er hebben nu 51 van de 92 scholen de vragenlijst ingevuld. Ondertussen gaat 5.1.2.e aan de slag met de bewerkingen voor de Prestatiemonitor en evt aanpassingen doorvoeren. Als 5.1.2.e terug is van vakantie gaan ze hiermee verder

- PM SBO (5.1.2.e):

Geen updates

4. Ontwikkelingen productiewijze

- Rapportage Power BI (5.1.2.e)

1) 5.1.2.e geeft een demonstratie van de verwijzingen met filter op bestuur naar andere informatieproducten. Dit geeft invulling aan een lang gekoesterde wens om te kunnen schakelen tussen informatieproducten!

5. Bias kleine scholen PO en VO (5.1.2.e)

5.1.2.e toont de uitkomsten van analyses m.b.t. bias voor kleine ovt's in het PO en VO. Hieruit blijkt dat er zowel in het VO maar met name ook in het PO een voorkeur voor kleine scholen lijkt te bestaan. In het PO zien we overigens dat kleine scholen wel vaker onvoldoende oordelen krijgen, maar de indruk is dat de oververtegenwoordiging in de PM's lijkt niet in verhouding te staan tot het patroon in de gegeven oordelen. Ook kan het patroon in de oordelen versterkt zijn als gevolg van de oververtegenwoordiging in de risicomodellen.

Een belangrijke vraag is hoe we hier op korte en op lange termijn mee willen omgaan. Een aantal argumenten komen naar voren:

Er lijkt een voorkeur om op lange termijn te zoeken naar een technische oplossing. Bij de indicator signalen in de PM-BST is er een correctie op de percentages om rekening te houden met omvang. **5.1.1** heeft enige tijd geleden m.b.v. een multilevel model een correctie toegepast op het al dan niet aanleveren van VOG's. Uitgangspunt in dergelijke correcties is dat er rekenschap gegeven wordt van de mate van zekerheid (die groter wordt bij grotere aantallen) van een gegeven. Dit kan echter niet op korte termijn breed worden geïmplementeerd vanwege een aantal redenen: 1) Het is echter nog niet duidelijk in of/in hoeverre dit mogelijk is bij verschillende typen indicatoren; 2) Het risico bestaat dat er bij kleine scholen nooit genoeg bewijs bestaat voor het vaststellen van risico (waardoor kleine scholen in het geheel buiten de risicoschatting zouden blijven); 3) Een gecorrigeerde indicator is logischerwijs ook minder goed te begrijpen voor de gebruikers.

Al met al vergt een technische oplossing verder onderzoek, wat implementatie op de korte termijn moeilijk maakt.

De meest praktische oplossing op korte termijn lijkt te zijn om de oververtegenwoordiging op te lossen in het proces (dus om scholen in groepen op te delen: klein, middel, groot, etc) en binnen die groepen een percentielscore te gebruiken. Nadeel van deze methode is wel dat de grenzen arbitrair zijn. **5.1.2.e** en **5.1.2.g** zullen deze aanbeveling doen tijdens de volgende bovensectorale werkgroep JPRA, waar Daan over de bias zal vertellen.

Verder is nog geopperd om bijvoorbeeld te hoeveelheid tijd die aan desk-research besteedt wordt korter te maken bij kleine scholen (als alternatief voor correctie). Ook is aangegeven dat bij kleine scholen de kwalitatieve informatie een grotere rol moet spelen. Ook is het interessant om te onderzoeken in hoeverre de voorspelkracht van de PM's verschillend is tussen grote v.s. kleine ovt's.

6. Evaluatie JPRA sectoren (**5.1.2.e)**

In de funderende sectoren zijn evaluaties uitgevoerd n.a.v. de nieuwe werkwijze die voortkwam uit het PVT. De uitkomsten zijn hier te vinden:

https://proza.ocw.local/otcs/cs_exe/app/nodes/37843800

Hieruit kwamen ook een aantal (soms kritische) punten naar voren m.b.t. de Prestatiemonitor. Deze punten moeten we oppakken, maar laten ook zien dat wat we binnen de groep maken belangrijk is voor de organisatie!

We bespreken welke zaken opvallen, en wat dat voor ons betekent:

Er wordt binnen de ontwikkelgroep verassing uitgesproken over het feit dat inspecteurs in eerdere jaren weinig geïnteresseerd waren in de Prestatiemonitors (was meer een analisten aangelegenheid); maar nu wordt het ervaren als een black box. Dit benadrukt dat we momentum hebben om aandacht te besteden aan scholing.

Er wordt opgemerkt dat er bij inspecteurs ook verwarring lijkt te bestaan over het doel van de Prestatiemonitor. Deze monitoren immers niet de prestaties (zoals het ORM) maar risico's. Er wordt voorgesteld om het instrument om te dopen naar "de Risicomonitors" (o.i.d.). Hier zal in de toekomst op gereflecteerd worden (hoewel een naamswijziging verwarring kan wegnemen voor nieuwe gebruikers, kan het verwarring vergroten voor bestaande gebruikers).

Verder wordt er opgemerkt dat het belangrijk is om te blijven beseffen dat de risicomodellen (verschillende indicatoren, interne complexe berekening) voor veel gebruikers ingewikkeld zullen blijven. Hopelijk kan scholing en ondersteuning daar bij helpen.

Er is discussie over individuele indicatoren door gebruikers (sommige indicatoren worden onzinnig gevonden, ondanks goede voorspelkracht). Is het mogelijk om verhalen te formuleren bij indicatoren?

7. Ontwikkelingen TIP+ (5.1.2.e)

Geen aanvullingen

8. W.v.t.t.k. en sluiting (allen)

De vraag wordt voorgelegd of er op korte termijn gewerkt gaat worden aan de generieke pipeline. Als dat gebeurt is het niet waarschijnlijk dat dit al gebruikt kan worden voor de leveringen in september.

De vraag wordt ook nog opgeworpen in hoeverre de risicoschatting de blik van de inspecteur zal kleuren. Dit is lastig te onderzoeken. Er wordt besproken of de risicoscore afgeschermd kan worden voor inspecteurs [Dit is na dit overleg voorgelegd in de bovensectorale werkgroep JPRA; daar werd deze zorg niet door de sectorvertegenwoordigers gedeeld (eerder gezien als wat betuttelend; alsof inspecteurs niet professioneel zouden zijn)]. Ook wordt nog geopperd dat in een toekomstige versie van het Vignette onderzoek er onderzocht zou kunnen worden of een hoge/lage risicoscore an sich invloed heeft op de beoordeling van een inspecteur.

9. Journal club (5.1.2.e ; facultatief)

"Risicogericht toezicht is niet vrij van risico's (de Wolf & Honingh, 2014)": geen notulen bijgehouden.

verslag

Kennisoverleg Prestatiemonitors

Omschrijving	Kennisoverleg prestatie-monitors
Vergaderdatum en -tijd	Donderdag 25-05-2023, 13:30-15:00
Vergaderplaats	Sjs 2.37
Aanwezig	5.1.2.e
Afwezig	5.1.2.e

Vergaderpunten

1. Mededelingen (allen)

2. Verslag vorige vergadering april 2023

Geen opmerkingen

3. Stand van zaken prestatie-monitors 2023

- PM besturen (5.1.2.e):

Geen updates

- PM Financiën (5.1.2.e)

In overleg met rekenschap zijn 5.1.2.e en 5.1.2.e een Prestatiemonitor financieel aan het ontwikkelen. In deze eerste versie zal het om een vrij simpel model gaan dat gebaseerd is op 3 indicatoren. In de toekomst kan dit worden uitgebreid. In juli worden de nieuwe XBRL data aangeleverd en dan moet de Prestatiemonitor klaar zijn.

- PM SO/VSO (5.1.2.e):

Voor de sector SO zal zeer waarschijnlijk overgegaan worden op het gebruik van groepen scholen o.b.v. ondersteuningsbehoeftes (vragenlijst). Begin juni wordt dit voorgelegd aan MT-SO. Verder geen updates.

- PM VO en PRO (5.1.2.e):

Geen nieuws voor PM VO en PM PRO

- PM VO Eerste Opvang Anderstaligen (5.1.2.e):

Geen updates

- PM PO BO (5.1.2.e):

Donderdagochtend hebben 5.1.2.e en 5.1.2.e een overleg van de werkgroep Prestatiemonitor PO staan, 5.1.2.e zal hier ook bij aansluiten om de uitkomsten van de bias en voorspelkracht evaluaties te bespreken.

Aan de hand hiervan en de evaluatie vanuit PO over de JPRA

Twee belangrijke wijzigingen die al op de nominatie staan en waarschijnlijk dus doorgevoerd zullen worden zijn:

- Het gebruiken van stapsgewijs 5% grenzen op de OR-indicatoren (i.p.v. één 15% grens)
- Het schrappen van de indicatoren die naar verschillende behaalde referentie niveaus op de drie deelgebieden kijkt (rekenen, begrijpend lezen en taalverzorging).

Na afloop van dit overleg willen we duidelijk hebben welke wijzigingen we willen doorvoeren voor de komende oplevering.

- PM PO Nieuwkomers (5.1.2.e):

De vragenlijst is zo goed als afgerond, nog een enkele school heeft deze niet ingevuld. De meeste noodzakelijke aanpassingen in de pm heb ik doorgevoerd. Ik ga dit zeer binnenkort even goed met 5.1.2.e doornemen en evt ook het eea afstemmen met pm vo eoa.

- PM SBO (5.1.2.e):

De vragenlijsten zijn op één na alle binnen. 5.1.2.e kan de indicatoren die daarop zijn gebaseerd, al maken (deels gereed).

Er is nog wel overleg nodig met de werkgroep. Dat is nodig vanwege wat wijzigingen in de vragenlijst (nieuwe lvs-methoden, nieuwe wijzen van scores), de opvatting dat het omzetten van scores van sommige lvs-toetsen naar 'dle' niet langer wenselijk is en ook de toepassing van grenswaarden niet) en 5.1.2.e wil ook bij sbo graag toe naar een berekening van risico's waar het laatste jaar zwaarder weegt.

5.1.2.e rondt deze week de indicatoren die gebaseerd zijn op de vragenlijst af. Volgende week kan gestart worden met andere indicatoren.

Eind juni is 5.1.2.e met vakantie en ook in augustus. 5.1.2.e werkt dus toe naar afronding in juli.

4. Ontwikkelingen productiewijze

- Rapportage Power BI (5.1.2.e)

Geen updates

5. Correctie kleine scholen (5.1.2.e)

5.1.2.e en 5.1.2.e bespreken een analyse waarbij gebruik gemaakt wordt van een correctie waardoor met name kleine scholen minder extreme waarden vertonen. Dit is bijvoorbeeld erg relevant bij percentages. Kleine scholen hebben een grotere kans om per toeval "100%" ontbrekende Verklaringen Omtrent Gedrag te hebben dan grote besturen, simpelweg omdat ze minder personeelsleden hebben. Een gedetailleerde beschrijving van de analyses is hier te vinden:

Presentatie: <https://proza.ocw.local/otcs/cs.exe/app/nodes/38691204>

Uitleg correctie: <https://proza.ocw.local/otcs/cs.exe/app/nodes/38695048>

Er wordt besproken hoe deze techniek gebruik kan worden om te corrigeren voor indicatoren. Ten minste twee opties worden besproken: 1) we kunnen alle indicatoren 'corrigeren' met een dergelijke methode. Dan zij de indicatorwaarden zelf wel lastiger te interpreteren. 2) We kunnen op basis van deze methode grenzen vaststellen die specifiek van toepassing zijn op een school/ovt van deze specifieke grootte. Bijvoorbeeld o.b.v. simulatie.

De conclusie van de bespreking was dat het een beloftevolle methode is voor correctie. 5.1.2.e en 5.1.2.e zullen dezelfde analyse toepassen op nog 3 indicatoren (van verschillende 'soorten') om te verkennen hoe breed toepasbaar dit is.

6. Indicator niet-melders ISD (5.1.2.e)

5.1.2.e heeft een verkennende analyse uitgevoerd m.b.t. een indicator die geselecteerd is voor uitlijning: de indicator niet-melders (het afwezig zijn van meldingen in het ISD).

Uitdaging bij deze indicator is dat bij kleine besturen er een relatief grote kans is dat er bij toeval geen enkele melding is binnengekomen. Er is daarom voor gekozen om bij deze indicator eerst een ondergrens te kiezen, waaronder de kans bestaat dat er o.b.v. kans geen melding in het ISD gedaan is (omdat er niks te melden was). Alleen voor besturen met een leerlingaantal boven deze grens wordt de indicator berekend. De methode lijkt een kansrijke aanvulling op de analyses van 5.1.2.e en 5.1.2.e omdat het type correctie dat zij onderzocht hebben in deze situatie waarschijnlijk geen oplossing kan bieden (en omdat de wens is om het snel te implementeren).

Op dit moment kan de indicator alleen berekend worden voor VO en SO besturen. Voor PO en MBO zijn het aantal meldingen in het ISD überhaupt zo laag dat geen enkel bestuur qua leerling/student aantal boven de kritieke grenswaarde uitkomt.

5.1.2.e benoemt nog dat dergelijke grenswaarden ook voor andere informatieproducten inzichtelijk zouden kunnen zijn.

<presentatie 5.1.2.e nog toevoegen>

7. Ontwikkelingen TIP+ (5.1.2.e)

5.1.2.e en 5.1.2.e gaan periodiek 5.1.2.e bijpraten over zaken binnen TIP. 5.1.2.e benadrukt dat dit inderdaad belangrijk is, bijvoorbeeld zodat zij op de hoogte zijn van onderwerpen zoals bias kleine scholen.

8. W.v.t.t.k. en sluiting (allen)

verslag

Kennisoverleg Prestatiemonitors

Omschrijving	Kennisoverleg prestatie-monitors
Vergaderdatum en -tijd	Donderdag 06-07-2023, 13:00-14:30
Vergaderplaats	Sjs 0.16
Aanwezig	5.1.2.e
Afwezig	5.1.2.e

Vergaderpunten

1. Mededelingen (allen)

2. Verslag vorige vergadering mei 2023

Geen opmerkingen

3. Stand van zaken prestatie-monitors 2023

- PM besturen (5.1.2.e):

Er wordt gewerkt aan de nieuwe levering van september. Zo heeft 5.1.2.e een aantal indicatoren onderzocht in het kader van de uitlijning van de Prestatiemonitors. Vanaf september zal 5.1.2.e de rol van projectleider PM-besturen overnemen.

- PM Financiën (5.1.2.e)

In overleg met rekenschap zijn 5.1.2.e en 5.1.2.d een Prestatiemonitor financieel aan het ontwikkelen. In deze eerste versie zal het om een vrij simpel model gaan dat gebaseerd is op 3 indicatoren. In de toekomst kan dit worden uitgebreid. In juli worden de nieuwe XBRL data aangeleverd en dan moet de Prestatiemonitor klaar zijn.

- PM SO/VSO (5.1.2.e):

Afgelopen periode zijn op basis van een uitvraag groepen in kaart gebracht o.b.v. ondersteuningsbehoefte op scholen. Deze zijn inmiddels voorgelegd aan en goedgekeurd door MTSO. Als het qua tijd lukt, gaat de indeling voor een deel van de indicatoren geïmplementeerd worden in a.s. levering van de Prestatiemonitor. Hier wordt ook op doorgedaan in de jaarlijkse vragenlijst (met goedkeuring van MTSO).

Verder is het voornemen nog om een wat uitgebreidere presentatie te geven aan het MTSO met een toelichting op de indeling o.b.v. ondersteuningsbehoefte (die presentatie is eerder uitgesteld). Een andere interessante ontwikkeling, ook goedgekeurd door MTSO, is dat er geen IQ-gegevens meer uitgevraagd gaan worden, m.n. doordat er steeds minder IQ-gegevens bekend zijn. Geprobeerd wordt om dit op te vangen door vanaf komend jaar bij alle scholen de combinatie van beoogd en behaald uitstroomniveau op te vragen (dit jaar hadden we hiervan een pilot). Waarbij beoogd uitstroomniveau een benadering kan zijn voor IQ.

Verder is de evaluatie van de PM en hieruit voortvloeiende wensen besproken. Donderdag 20 juli gaan ontwikkelaars hier nog verder op door met sector, en dan bespreken ze ook de aan te passen wegingen. Waarschijnlijk gaan die sterk schuiven wegens verschuivende prioriteiten in de JPRA. Verder is begonnen aan het opstellen van de to-do lijst voor de komende oplevering.

- PM VO en PRO (5.1.2.e):

In de evaluatie JPRA van de sector VO stond: aanscherping PM PRO. Dit is besproken met (5.1.2.e). De betreffende regiegroep gaat n.a.v. van gebruik dit jaar, inclusief de daaruit volgende toezichtactiviteiten, bekijken of en zo ja hoe de PM PRO én EOA aangescherpt kunnen worden. De uitkomsten worden besproken in de volgende vergadering (september) van die regiegroep. (5.1.2.e) gaf aan dat die aanscherping mogelijk niet zo zeer met het instrument te maken heeft, maar meer met de afspraken over gebruik daarvan in JPRA en daaruit voortvloeiende toezichtactiviteiten.

- PM VO Eerste Opvang Anderstaligen (5.1.2.e):

Voor de PM VO EOA zijn er geen updates.

- PM PO BO (5.1.2.e):

Voor het vorige overleg was al aangegeven dat er n.a.v. de evaluatie aanpassingen zouden worden doorgevoerd aan indicatoren. De volgende veranderingen zijn al besloten:

- OR-indicatoren krijgen niet meer één grens, maar meerdere stapsgewijze grenzen
- Indicatoren ref-verschillen indicatoren verdwijnen
  - De info per deelgebied blijft wel behouden en komt onder de gemiddelde ref indicatoren
- Het doorvoeren van de wijzigingen die zijn afgesproken in de uitlijning van de PM's.

Twee veranderingen over de indicator zittenblijvers worden donderdag (direct na het Kennisoverleg) besproken

- Voorstel andere correctie voor de schoolweging. Om zo een eerlijkere correctie te doen voor scholen met een hoge schoolweging.
- Indicator over drie jaar berekenen ipv over twee jaar zoals nu.

Ook zal worden besproken (maar waarschijnlijk nog niet besloten) of volgend jaar de PM eerder willen opgeleverd gaat worden doordat de doorstroomtoets wordt ingevoerd en deze eerder wordt afgenomen dan de eindtoets.

- PM PO Nieuwkomers (5.1.2.e):

De prestatiemonitor staat in acceptatie in het DWH. We kwamen nog een klein foutje tegen, dus dwh gaat dit nog een keer opnieuw inlezen en dan is het doel dat eind deze week de prestatiemonitor nk naar productie gaat. Daarnaast is nog geen definitief besluit genomen over hoeveel procent nk scholen geselecteerd gaan worden voor een expertanalyse (voorheen was dit 35%). De verwachting is dat MT-PO hier volgende week over besluit.

- PM SBO (5.1.2.e):

De ontwikkeling voor de PM-SBO is goed op weg. Er zijn nog een aantal indicatoren die wat lastiger zijn. Ook moeten er nog aanpassingen worden doorgevoerd in de metadata.

4. Ontwikkelingen productiewijze

- Rapportage Power BI (5.1.2e)

Geen updates

5. Update generieke pipeline (5.1.2e).

5.1.2e heeft het werken aan de generieke pipeline weer opgepakt. Het bestaat uit verschillende onderdelen. 5.1.2e werkt eerst aan het maken van een generieke functie om lokaal het rekenmodel te kunnen draaien, en aan een stuk code waarmee de bestanden kunnen worden klaargezet voor het DWH.

Voor de komende levering zal een deel van de code al gebruikt gaan worden voor het genereren van de PM-PO-BO. Richting augustus verwacht 5.1.2e een demo te kunnen geven.

N.a.v. deze discussie wordt ook weer benoemd dat het verstandig zou zijn om over te gaan stappen op het gebruik van risicopunten. Dit gaan we doen als de generieke pipeline is geïmplementeerd, want dan is het makkelijk om dit in één keer voor alle Prestatiemonitors te doen.

Als onderdeel van dit gesprek wordt ook benoemd dat er in de PM-PO-BO gebruik gaat worden gemaakt van de meer graduele grenzen voor de ORM indicatoren. In de nieuwe werkwijze krijgt de bovenste 40% al enige risicopunten, en in de percentielen daarboven steeds meer.

6. Indicator fusies (5.1.2e)

Vanuit de uitlijning van de Prestatiemonitors was besloten dat we fusies gaan opnemen in alle Prestatiemonitors (fusies op bst-niveau in de PM-BST, en fusies op onderliggend ovt-niveau in de PM-s op ovt niveau).

5.1.2e bespreekt enkele uitkomsten uit de evaluaties als het gaat om fusies. Daaruit komt naar voren dat in de verschillende PM's die fusies gebruiken, de fusie-indicatoren geen goede voorspellers zijn (vaak zelfs negatieve voorspellers). Het besluit is daarom om op dit moment af te zien van het uitlijnen op dit punt (niet nieuw invoegen in PM's, maar ook nog niet verwijderen als deze er al in zit; wel kan de weging natuurlijk verlaagd worden).

Als vervolgstap heeft 5.1.2e aangeboden om verder onderzoek te doen naar de data-kwaliteit van de data onder de fusie indicatoren. Daarnaast kan 5.1.2e kijken naar eventuele relaties met andere indicatoren (verandering leerlingaantallen etc?), en onderzoeken of 3 jaar meenemen wellicht te lang is. Ook wordt gesproken over de wens om registratie te krijgen van *voorgenomen fusies*. Dit is ook als wens benoemd in de gesprekken voor de Dataverwervingsagenda.

7. Verschillende punten:

- Algoritmeregister: 5.1.2e verteld dat de Prestatiemonitor inmiddels geregistreerd staat in het algoritmeregister. Ook wordt er gesproken over het proces met OCW dat er aan vooraf ging (er bleken gevoeligheden te zijn)
- Overzetting I naar P: 5.1.2e heeft er voor gezorgd dat de oude PM bestanden van I naar P zijn overgezet!
- Onderbouwing indicatoren: 5.1.2e en 5.1.2e werken aan een overkoepelende memo over de evaluaties. Daarin willen ze ook een aantal kritische aanbevelingen doen aan onszelf. Bijvoorbeeld het belang onderstrepen van een betere onderbouwing van

indicatoren. Denk bijvoorbeeld aan factsheets van indicatoren, of misschien zelfs een (thema) onderzoek. Er wordt besproken dat dit niet voor elke indicator haalbaar is (op korte termijn). **5.1.2.e** en **5.1.2.e** gaan deze zomer een projectplan opstellen om aan te geven hoe we de vorm kunnen geven aan de onderbouwing van indicatoren¹.

8. Ontwikkelingen TIP+ (**5.1.2.e)**

De evaluatie van de informatieproducten (vanuit TIP) gaat naar Plato na de vakantie

9. W.v.t.t.k. en sluiting (allen)

---

¹ Een aandachtspunt dat besproken is daarbij is nog wel dat er op dit moment veel trajecten lopen rond de Prestatiemonitors (uitlijning, evaluatie, generieke pipeline). Dus het lijkt verstandig om het daadwerkelijke uitvoeren van de onderzoeken/rapportages op te pakken als daarvoor weer capaciteit vrijkomt.

From: 5.1.2.e
 Sent Date: Mon Jun 12 09:25:58 2023
 To: 5.1.2.e
 CC: 5.1.2.e
 Subject: RE: Verkenning RW-indicator

Mooie analyse en ik deel jouw conclusie om de verschillen-indicatoren uit de Prestatiemonitor te halen en hier geen indicator voor terug te brengen.

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e@owinsp.nl&ltgt
Verzonden: vrijdag 9 juni 2023 15:54
Aan: 5.1.2.e@owinsp.nl&ltgt
CC: 5.1.2.e@owinsp.nl&ltgt
Onderwerp: Verkenning RW-indicator

Hoi 5.1.2.e en 5.1.2.e

Voor de Prestatiemonitor PO heb ik gekeken naar indicatoren die alleen kijken naar het percentage leerlingen dat referentie niveau 1F of 1S behaald op het deelgebied rekenen (RW-indicatoren), om te kijken of dit een vervanger kan zijn voor de 1F en 2F/1S verschillen indicatoren (verschillen-indicatoren). Ik heb de indicator op de data van de Prestatiemonitor van afgelopen jaar ontwikkeld en ik heb twee analyses gedaan om te kijken of dit nuttige indicatoren kunnen zijn:

- * Is de indicator niet te nadelig voor kleine scholen (zoals de verschillen-indicatoren zijn).
- * Overlapt de indicator niet te veel met de reeds bestaande eindtoetsindicatoren (ref gemiddeld-indicatoren).

De uitkomsten hiervan zijn in deze figuren te zien (
<https://proza.ocw.local/otcs/cs.exe/app/nodes/38739536>):

- * Het eerste figuur laat de relatie zien tussen het aantal leerlingen dat de eindtoets heeft gemaakt (als maat voor schoolgrootte) en het aantal scholen dat risicovol scoort op een indicator. Dit heb ik bekeken voor 6 indicatoren: de ref gemiddeld-indicatoren, de RW-indicatoren en verschillen-indicatoren. Bij alle 6 de indicatoren zien we een relatie met schoolgrootte, kleine scholen zijn vaker risicovol op deze indicatoren dan grote scholen. Ook zien we terug dat dit effect veel groter is bij de verschillen-indicatoren (wat ook te verwachten was vanuit de analyse van 5.1.2.e). Voor de RW-indicatoren is het effect van schoolgrootte veel kleiner en vergelijkbaar met ref gemiddeld-indicatoren.
- * Het tweede figuur toont links de relatie tussen de ref gemiddeld-indicatoren en de RW-indicatoren. Rechts is de relatie te zien tussen de ref gemiddeld-indicatoren en de verschillen-indicatoren. De twee diagonaal stijgende lijnen links laten zien dat er een vrij sterke relatie is tussen de ref gemiddeld-indicatoren en de RW-indicatoren. Voor de 1F verschillen-indicator zien we ook een sterke relatie met de 1F ref gemiddeld-indicator. De relatie is hier dalend, maar dat klopt omdat de verschillen indicator andersom werkt dan de andere twee indicatoren. Voor de gemiddelde en RW-indicatoren vinden we lage scores risicovol, voor de verschillen indicator vinden we hoge scores (en dus grote verschillen) risicovol. Voor de 2F/1S verschillen-indicator zien we als enige geen sterke relatie met ref gemiddeld-indicator.

Ik trek hier de volgende conclusies uit:

- * Verschillen-indicatoren vertonen inderdaad een sterke bias voor kleine scholen. De RW-indicatoren hebben dit probleem minder.
- * Echter de RW-indicatoren zijn sterk gecorreleerd met de algemenen gemiddelde ref-indicatoren (twee-derde van de scholen die risicovol scoort op de RW-indicator, scoort ook risicovol op de ref gemiddeld-indicator. Dit is problematisch omdat het nu al zo is dat scholen die (net aan) niet risicovol zijn op OR-indicatoren niet boven de risicogrens komen en dus bijna niet bekeken worden in de JPRA.

5.2.1

Lang verhaal, hopelijk kunnen jullie er wat mee.

Als er nog zaken onduidelijk kunnen we deze komende vergadering nog bespreken (of bellen als het eerder moet).

Groeten,

5.1.2.e

Toelichting indicatoren Prestatiemonitor Nieuwkomers type 1 en 2 - 2023

5.1.2.e – 26 juni 2023

Inleiding

In dit document geven wij een toelichting op de indicatoren van de Prestatiemonitor (PM) Nieuwkomers 2023. Dit document is een aanvulling op de algemene toelichting voor de Prestatiemonitor (<https://proza.ocw.local/otcs/cs.exe/app/nodes/24506702>).

Toelichting over de data

Hier volgen enkele algemene opmerkingen over de data. Meer specifieke toelichtingen worden daarna per indicator besproken.

- *Peildatum*: de peildatum voor deze prestatieindicator is 1 juni 2023. Dat betekent dat voor het merendeel van de gegevens de stand van zaken op 1 juni 2023 is gebruikt.

- *Scores zoals weergegeven in de PM*: bij veel indicatoren wordt de score weergegeven als 0 of 1 onder het kopje gemiddelde. Dit kan in de meeste gevallen worden gelezen als 'Nee' (0) en 'Ja' (1). Of een 'Nee' of een 'Ja' risico dan wel niet risico is, hangt af van de indicator, en is terug te lezen in de beschrijving per indicator hieronder.

Er zijn een paar belangrijke uitzonderingen op deze regel:

* *Percentage meldingen, over zowel schorsingen als overige meldingen*:

Hier worden de daadwerkelijke aantallen genoemd ten opzichte van het aantal leerlingen in dat schooljaar (gebaseerd op het aantal leerlingen dat is ingevuld in de vragenlijst door de scholen).

* *Aantal en percentage leerlingen dat zich niet veilig voelt*;

* *Verzuimpercentage onder het personeel*

* *Instroom en uitstroom*

Hier worden de daadwerkelijke aantallen/percentages genoemd.

* *Volatiliteit*:

Hier wordt het percentage genoemd waarin een school daadwerkelijk veranderd van aantal leerlingen binnen een schooljaar

Of een school risicovol scoort op een indicator is te zien onder het kopje risico. Rode kruisjes (X) geven aan dat de school risicovol scoort, groene vinkjes (✓) geven aan dat een school niet risicovol is op de betreffende indicator.

- *Weergave gegevens*:

Er zijn indicatoren waarvoor we alleen de gegevens van het huidige jaar meenemen en er zijn indicatoren waarvoor we kijken naar de afgelopen drie jaar.

Indicatoren die alleen voor het huidige jaar zijn meegenomen:

* *Bestaansduur*

Indicatoren die voor drie schooljaren meegenomen zijn

* *Indicatoren over het al dan niet (geheel) invullen van de vragenlijst*;

* *Indicator over volatiliteit*;

* *Indicatoren over eventuele belangrijke veranderingen bij de school (uit de vragenlijst)*

* *Indicatoren over eventuele belangrijke veranderingen bij de school (uit de vragenlijst)*

* *Indicatoren over signalen of schorsingen*

* *Instroom en uitstroom*

* *Indicatoren over sociale veiligheid vanuit de vragenlijst.*

Afwijkende indicatoren

* Verzuimpercentage van leraren. Deze indicator gaat per volledig kalenderjaar en dus over 2021, 2020 en 2019. Hiervan is gemiddelde genomen en deze wordt weergegeven als eenmalige indicator.

- Wegingen drie jaar:

Voor de indicatoren die over meerdere schooljaren worden weergegeven (zie punt hierboven) worden de risicoscores voor 2022-2023 drie keer gewogen, risicoscores voor 2021-2022 twee keer en risicoscores voor 2020-2019 één keer.

Toelichting per indicator

Veiligheid en schoolklimaat

Cluster – percentage meldingen over schorsingen

Percentage signalen over de afgelopen drie schooljaren over schorsingen dat op het niveau van het cluster is geregistreerd. Het percentage is gebaseerd op het aantal signalen ten opzichte van het gemiddeld aantal leerlingen dat door scholen is ingevuld in de vragenlijst. Telt als risico wanneer het meer dan nul is.

Bij het tellen van het aantal signalen zijn meldingen met als hoofdonderwerp 'IvhO' weggelaten omdat deze niet relevant worden geacht voor de huidige analyse.

Type nieuwkomersvoorziening

Het type nieuwkomersvoorziening, zoals vermeld in IBIS.

Wordt sociale veiligheid gemonitord?

Geeft aan of sociale veiligheid wel of niet wordt gemonitord, zoals door de school aangegeven in de vragenlijst. Telt als risico wanneer het de sociale veiligheid niet wordt gemonitord.

Achter deze indicator zit de volgende aanvullende informatie:

Aantal leerlingen waarvan veiligheid is gemonitord? (vragenlijst)

Het aantal leerlingen waarvan de school in de vragenlijst aangeeft dat de veiligheid is gemonitord (optelsom van aantallen gegeven voor de onderbouw, middenbouw en bovenbouw).

Hebben de leerlingen het instrument zelf ingevuld

Vullen de leerlingen het instrument zelf in? (ja of nee)

Welke conclusies trekt men over veiligheidsbeleving?

Weergave van het antwoord op de volgende open vraag in de vragenlijst: Welke conclusies trekt u over de veiligheidsbeleving van de leerlingen op uw school, op basis van de meting van de sociale veiligheid?

Heeft men maatregelen genomen naar aanleiding van veiligheidsmeting?

Ja/nee, zijn er maatregelen genomen naar aanleiding van de veiligheidsmeting.

Soort genomen maatregelen

Soort maatregelen die zijn genomen naar aanleiding van de monitor sociale veiligheid

Toelichting op de genomen maatregelen

Toelichting op de genomen maatregelen naar aanleiding van de monitor sociale veiligheid.

Toelichting op of en hoe vaak de sociale veiligheid is gemonitord

Of de school de sociale veiligheid heeft gemonitord. Vanaf 2022-2023 bevat deze vraag ook hoe vaak de school de sociale veiligheid heeft gemonitord.

Aantal leerlingen dat zich niet veilig voelt (vragenlijst)

Aantal leerlingen waarvan de school in de vragenlijst aangeeft dat ze zich niet veilig voelen. LET OP: uit de toelichting op de vragen over veiligheid (zie hierboven) valt op te maken dat scholen deze vraag zeer verschillend interpreteren. Het is dan ook raadzaam om deze toelichtingen te raadplegen alvorens conclusies te trekken over de (soms aanzienlijke) aantallen die hier worden genoemd.

Percentage leerlingen dat zich niet veilig voelt (vragenlijst)

Percentage leerlingen dat zich niet veilig voelt, uitgerekend op basis van het aantal leerlingen waarvan de veiligheid is gemonitord en het aantal waarvan is aangegeven dat zij zich niet veilig voelen (zie indicatoren en toelichting hierboven).

Sturen, kwaliteitszorg en ambitie

Percentage ziekteverzuim personeel

Het percentage ziekteverzuim personeel over de laatste volledige kalenderjaren (2020, 2019, 2018). Deze waarde wordt vanwege de afwijkende jaren hier al gemiddeld weergegeven. Deze indicator wordt op het niveau van het BRIN uitgerekend.

Context

Bestaansduur < 2 jaar

Geeft aan of het bestuur wel of niet langer dan twee jaar bestaat. Telt als risico wanneer deze niet langer dan twee jaar bestaat.

Achter deze indicator zit de volgende aanvullende informatie:

Startdatum van het cluster

Cluster – percentage meldingen overig

Percentage signalen over de afgelopen drie schooljaren, over onderwerpen anders dan een schorsingen, dat op het niveau van het cluster is geregistreerd (zie ook toelichting bovenaan over welke signalen helemaal niet worden meegenomen). Het percentage is gebaseerd op het aantal signalen ten opzichte van het gemiddeld aantal leerlingen dat door scholen is ingevuld in de vragenlijst. Telt als risico wanneer het meer dan nul is.

Heeft de school de vragenlijst afgerond?

Deze indicator heeft een zware weging (12). Dit staat gelijk aan alle indicatoren die gevuld worden vanuit de vragenlijst. Dit zorgt ervoor dat scholen die de vragenlijst, niet volledig hebben ingevuld of niet hebben verzonden altijd bovenaan de PM komen te staan. Hoewel ze dus een hoge risicoscore krijgen, betekent dat dus niet dat deze scholen ook daadwerkelijk op de meeste items risicovol zijn, maar dat we weinig gegevens hebben, hetgeen op zichzelf als risicovol wordt gezien.

Hier wordt aangegeven of de school de vragenlijst heeft afgerond. Het wordt risico wanneer dat niet het geval is. Sinds de prestatie-monitor 2023 is het toekennen van de risicoscore op het al dan niet afronden van de vragenlijst aangepast. Voorheen was het zo dat een score van 0,5 op deze indicator telt als risicovol. In praktijk betekent dit door de weging tussen de jaren (1x, 2x, 3x) dat het aanleveren van de vragenlijst in 2022 en minimaal één ander jaar voldoende is om geen risico te krijgen. Dit betekent dat er één grens was toegekend. Vanaf nu bestaan er 5 grenzen voor het al dan niet afronden van de vragenlijst: hoe vaker je de vragenlijst niet hebt ingevuld, hoe groter de risicoscore op deze indicator. Daarin wordt ook meegenomen wanneer je de vragenlijst niet hebt ingevuld (dus door de weging tussen de jaren: 1x, 2x, 3x): wanneer bijvoorbeeld de vragenlijst in 2022-2023 niet is ingevuld, telt dit zwaarder dan als dit niet in 2020-2021 is ingevuld.

Achter deze indicator zit de volgende aanvullende informatie:

Status van de vragenlijst

Wat is de status van de vragenlijst:

- Verzonden
- Vragenlijst niet afgerond
- Vragenlijst niet gestart
- Geen vragenlijst ontvangen

Volatiliteit

In tegenstelling tot eerdere jaren kijken we niet meer naar de maximale en minimale absolute groei en krimp, maar naar de volatiliteit. In de vragenlijst worden voor vier datums leerlingenaantallen opgevraagd (1 mei 2022, 1 augustus 2022/de eerste schooldag, 1 november 2022, 1 januari/februari 2023). Door het verschil te nemen tussen de leerlingenaantallen op de datums die op elkaar volgen krijgen we drie waardes per jaar. Deze waardes worden uitgedrukt in percentages. Vervolgens worden deze negatieve en/of positieve percentages bij elkaar opgeteld. Dit percentage geeft vervolgens aan wat de relatieve fluctuatie in leerlingaantallen is binnen een schooljaar van een school. Hoe hoger het percentage, hoe meer de aantallen per telmomenten van elkaar verschillen.

Scholen zijn risicovol als ze bij de 15% scholen zitten met de grootste absolute groei.

Achter deze indicator zit de volgende aanvullende informatie:

Gemiddelde leerlingaantal

Het gemiddelde leerlingaantal over de vier telmomenten afkomstig uit de vragenlijst.

Aantal leerlingen 1 januari/februari (vragenlijst)

Het aantal leerlingen op 1 januari/februari in het meest recente jaar van de twee genoemde schooljaren.

Bijvoorbeeld voor 2022-2023 is dit het leerlingaantal op 1 januari/februari 2023. Dit is ook het meeste recente leerlingaantal wat we per schooljaar hebben.

Aantal leerlingen 1 november (vragenlijst)

Het aantal leerlingen op 1 november in het eerste jaar van de twee genoemde schooljaren.

Bijvoorbeeld voor 2022-2023 is dit het leerlingaantal op 1 november 2022.

Aantal leerlingen 1 augustus (vragenlijst)

Het aantal leerlingen op 1 augustus in het eerste jaar van de twee genoemde schooljaren.

Bijvoorbeeld voor 2022-2023 is dit het leerlingaantal op 1 augustus 2022.

Aantal leerlingen 1 mei (vragenlijst)

Het aantal leerlingen op 1 mei in het eerste jaar van de twee genoemde schooljaren.

Bijvoorbeeld voor 2022-2023 is dit het leerlingaantal op 1 mei 2023.

Verskil tussen in- stroom en uitstroom van leerling afgelopen jaar, relatief aan het totaal aantal leerlingen

In de vragenlijst wordt gevraagd wat de in totale in en uitstroom was over het afgelopen jaar (tussen 1 februari afgelopen schooljaar en 1 februari huidige schooljaar). Het absolute verschil tussen de in en uitstroom wordt genomen en dit wordt gedeeld door het leerlingaantal op 1 februari in het afgelopen jaar, om de indicator relatief te maken aan het aantal leerlingen op de school.

Achter deze indicator zit de volgende aanvullende informatie:

Totale instroom

Totale instroom aan leerlingen tussen 1 februari 2022 en 1 februari 2023.

Totale uitstroom

Totale uitstroom aan leerlingen tussen 1 februari 2022 en 1 februari 2023.

Percentage contact met het vervolg onderwijs

Antwoord op de vraag: "Voor hoeveel procent van uw uitgestroomde leerlingen heeft u contact met de vervolgschool voordat de leerling uitstroomt?"

Percentage ondersteuning vervolgonderwijs na uitstroom

Antwoord op de vraag: "Voor hoeveel procent van uw uitgestroomde leerlingen ondersteunt u de vervolgschool in het eerste jaar dat de leerling is uitgestroomd?"

Voorbeelden zijn: ambulante begeleiding, professionaliseringsactiviteiten voor leraren/team, remedial teach?"

Percentage ondersteuning vervolgonderwijs na uitstroom

Antwoord op de vraag: "Wat is de aard van de ondersteuning die u geeft aan de vervolgschool in het eerste jaar dat de leerling is uitgestroomd?"

Grote van de in- stroom en uitstroom van leerling afgelopen jaar, relatief aan het totaal aantal leerlingen

In de vragenlijst wordt gevraagd wat de in totale in en uitstroom was over het afgelopen jaar (tussen 1 februari afgelopen schooljaar en 1 februari huidige schooljaar). De in en uitstroom worden gemiddeld en gedeeld door het leerlingaantal op 1 februari in het afgelopen jaar, om de indicator relatief te maken aan het aantal leerlingen op de school.

Belangrijke wijziging op bestuursniveau? (vragenlijst)

Geeft aan of er sinds de vorige bevraging (voorjaar van het voorgaande schooljaar) belangrijke wijzigingen op bestuursniveau zijn geweest. Telt als risico wanneer het antwoord 'Ja' is. Dit antwoord komt rechtstreeks uit de vragenlijst, en geeft dus weer of de school iets zelf als belangrijke wijziging ziet.

Achter deze indicator zit de volgende aanvullende informatie:

Soort wijzigingen op bestuursniveau

De gekozen meerkeuze antwoorden op de soort wijzigingen op bestuursniveau.

Toelichting op de soort wijzigingen op bestuursniveau

Eventuele toelichting die de school in de vragenlijst heeft gegeven op bovenstaande vraag.

Opmerkingen einde vragenlijst

Eventuele opmerkingen die de school aan het einde van de vragenlijst had.

Belangrijke wijziging op schoolniveau? (vragenlijst)

Geeft aan of er sinds de vorige bevraging (voorjaar van het voorgaande schooljaar) belangrijke wijzigingen op schoolniveau zijn geweest. Telt als risico wanneer het antwoord 'Ja' is. Dit antwoord komt rechtstreeks uit de vragenlijst, en geeft dus weer of de school iets zelf als belangrijke wijziging ziet.

Achter deze indicator zit de volgende aanvullende informatie:

Soort wijzigingen op schoolniveau

De gekozen meerkeuze antwoorden op de soort wijzigingen op schoolniveau.

Toelichting op de soort wijzigingen op schoolniveau

Eventuele toelichting die de school in de vragenlijst heeft gegeven op bovenstaande vraag.

Telmomenten

In de vragenlijst worden voor vier datums leerlingenaantallen opgevraagd (1 mei, 1 augustus, 1 november, 1 januari/februari). Het telmoment vanaf 2023 is veranderd van februari naar januari.

Belangrijke wijziging in de leerling populatie? (vragenlijst)

Geeft aan of er sinds de vorige bevraging (voorjaar van het voorgaande schooljaar) belangrijke wijzigingen in de leerling populatie zijn geweest. Telt als risico wanneer het antwoord 'Ja' is. Dit antwoord komt rechtstreeks uit de vragenlijst, en geeft dus weer of de school iets zelf als belangrijke wijziging ziet.

Achter deze indicator zit de volgende aanvullende informatie:

Soort wijzigingen in de leerling populatie

De gekozen meerkeuze antwoorden op de soort wijzigingen in de leerling populatie.

Toelichting op de soort wijzigingen in de leerling populatie

Eventuele toelichting die de school in de vragenlijst heeft gegeven op bovenstaande vraag.

PROJECTPLAN

STEEKPROEFKWALITEITSONDERZOEKEN (STEEKPROEF-KO'S)

Programmamanager TPS: 5.1.2.e
Projectleider: 5.1.2.e
Deelprojectleider: 5.1.2.e
Data- en analyseplan: 5.1.2.e (deelvragen 1a,b,c);
5.1.2.e (deelvragen 2a,b)

Proza-ID:
Datum: juli 2023
Status: definitief

Afstemming vooraf

De gevraagde capaciteit per maand én gevraagd budget zijn afgestemd met en hiervoor is instemming verkregen van:

Afgestemd en
instemming
verkregen voor:
capaciteit   budget

x	x	Directie Po, vertegenwoordigd door	5.1.2.e
x	x	Directie Vo, vertegenwoordigd door	5.1.2.e
x	x	Directie So, vertegenwoordigd door	5.1.2.e
x	x	Directie Kennis, vertegenwoordigd door	5.1.2.e
		5.1.2.e	
x	x	Directie JZ, vertegenwoordigd door	5.1.2.e
x		Directie DBO, vertegenwoordigd door	
		5.1.2.e	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In het toezicht dat de inspectie hanteert zijn besturen het primaire aanspreekpunt als het gaat om het waarborgen van de kwaliteit van scholen. Sinds 2017 wordt in vierjarige bestuursonderzoeken hun kwaliteitssystemen beoordeeld en worden op scholen alleen verificatieactiviteiten uitgevoerd¹. Door deze werkwijze voert de inspectie minder dan voorheen steekproefsgewijs kwaliteitsonderzoeken op scholen uit (alleen bij geconstateerde risico's of bij onderzoeken naar goede onderwijskwaliteit). Directe gevolgen hiervan zijn tweezijdig:

- De inspectie verzamelt onvoldoende bruikbare en representatieve data over de kwaliteit van scholen en hoe we verschillen in kwaliteit van scholen kunnen duiden.
- Er is onvoldoende informatie beschikbaar om de data- en signaalgedreven risicoschattingen te kunnen evalueren en verbeteren.

1.2 Probleemstelling

Bovenstaande twee directe gevolgen van het bestuursgerichte toezicht vormen een belemmering voor het zicht dat de inspectie heeft op de kwaliteit van het onderwijs op scholen in Nederland. Omdat de inspectie wettelijk gezien verplicht is te rapporteren over de onderwijskwaliteit (art. 3, eerste lid, sub d, WOT), is het noodzakelijk dat de onderwijskwaliteit zoals het wordt gerealiseerd op scholen gemonitord wordt. Het is daarnaast belangrijk dat de inspectie in staat is scholen te identificeren waar de kwaliteit van onderwijs niet voldoet aan de geldende normen om daar vervolgen risico-ko's uit te voeren. Om die redenen wil de inspectie bij een representatieve steekproef van scholen kwaliteitsonderzoeken uitvoeren (de steekproef-ko's) om de kwaliteit van het onderwijs op scholen in Nederland te bepalen. Door het uitvoeren van deze steekproef-ko's (sko's) kunnen we de onderwijskwaliteit op stelselniveau beter dan nu monitoren en daarover rapporteren en verbeteren we de kwaliteit van datagedreven risico-inschattingen.

1.3 Doelstelling

Dit project heeft als doel periodiek een representatief beeld van de kwaliteit van het onderwijs op Nederlandse scholen te geven. Het stelt ons tevens in staat om onze risicomodellen doorlopend te evalueren en door te ontwikkelen om de voorspelkracht te verbeteren.

1.4 Nota Bene

1.4.1 Deelnemende sectoren

Het project richt zich op de sectoren (s)bo, vo en (v)so. In dit plan wordt gesproken over de kwaliteit van *scholen*. Voor het vo worden dan *afdelingen* bedoeld en voor het (v)so *OVT's*.

1.4.2 Cyclisch herhalen van sko's

Dit projectplan richt zich op de eerste cyclus van sko's, maar het is nadrukkelijk de

¹ Tot 2021 werden scholen in een vierjaarlijks bestuursonderzoek ook beoordeeld op sommige standaarden (niet per definitie de kernstandaarden)

bedoeling dat deze onderzoeken na één cyclus elk jaar uitgevoerd worden. In de eerste jaarcyclus is vanwege de start van het project veel ruimte voor voorbereiding gepland.

2 Onderzoeksopzet

2.1 Hoofd- en deelvragen

Er zijn twee hoofdonderzoeksvragen te onderscheiden. Ten eerste zijn de sko's bedoeld om de kwaliteit van het Nederlandse onderwijs in kaart te brengen. Hier zijn de eerste deelvragen (1a, b en c) op gericht. Ten tweede worden de sko's gebruikt om onze risicomodellen te evalueren en te verbeteren. Hier zijn de tweede deelvragen (2a b) op gericht.

1. Wat is de kwaliteit van het onderwijs* op po-, vo- en (v)so-scholen in Nederland?
  - a. Hoeveel procent voldoende, onvoldoende en zeer zwakke scholen zijn er in Nederland (uitgesplitst per sector)?
  - b. Wat is op Nederlandse scholen de kwaliteit van het onderwijs in de basisvaardigheden, het pedagogisch-didactisch handelen, het zicht op ontwikkeling en begeleiding, de veiligheid, de onderwijsresultaten en de kwaliteitszorg (uitgesplitst per sector)?
  - c. Welke onderdelen van de standaarden uit het waarderingskader van de Inspectie van het Onderwijs zijn het meest bepalend voor de uiteindelijke oordelen (uitgesplitst per sector)?
2. In hoeverre is de risicogerichte werkwijze effectief in het opsporen van risicoscholen (uitgesplitst per sector)**?
  - a. In hoeverre is de risicogerichte werkwijze in zijn geheel effectief in het opsporen van zeer-zwakke, onvoldoende, en bijna onvoldoende scholen (uitgesplitst per sector)?
  - b. In hoeverre is de Prestatiemonitor (als onderdeel van de risicogerichte werkwijze in het funderend onderwijs) effectief in het opsporen van zeer-zwakke, onvoldoende, en bijna onvoldoende scholen (uitgesplitst per sector)? En welke aanpassingen zouden gemaakt kunnen worden om deze te verbeteren?

* Voor de definitie van onderwijskwaliteit van een school hanteren we het oordeel van inspecteurs over de standaarden die volgens het waarderingskader bepalend zijn voor het oordeel Zeer zwak. Hiermee sluiten we aan bij het waarderingskader van de inspectie. In het schooljaar 2023-2024 zijn dit voor het funderend onderwijs OP2, OP3, VS1, OR1/SKA1. In het MTI van 13-02-2023 is besloten ook OP0, SKA2 en SKA 3 standaard toe te voegen en ten minste ook SKA1 te beoordelen.

**Voor een verdere specificatie van deze deelvragen zie data- en analyseplan.

2.2 Onderzoeksdesign, incl. dataverzameling

2.2.1 Kwaliteitsonderzoeken op scholen

Scholen worden middels een kwaliteitsonderzoek beoordeeld op de standaarden die kunnen leiden tot een oordeel Zeer Zwak, de standaard basisvaardigheden (OP0) en de kwaliteitszorgstandaarden (SKA1, 2 en 3). Hiermee onderzoeken we (een deel van) de volgende kwaliteitsgebieden: onderwijsproces, veiligheid, onderwijsresultaten en kwaliteitszorg op schoolniveau.

Het project Versterken KO (binnen de VT-programmering) heeft als doel een handleiding te ontwikkelen waarmee inspecteurs in het funderend onderwijs bij het uitvoeren van een kwaliteitsonderzoek op basis van een gestandaardiseerd proces en een set vaste criteria tot een oordeel op de standaarden kunnen komen en hierover te rapporteren naar scholen. Hierbij wordt rekening gehouden met sectorverschillen. Het ontwikkelen van de sectoroverstijgende handleiding valt buiten de scope van dit project, maar is wel essentieel voor de kwaliteit ervan. De handleiding waarborgt namelijk doorlopend (over de jaren heen) de kwaliteit van de sko's. Mocht deze handleiding niet beschikbaar zijn bij aanvang van de sko's dan hanteren we de werkwijze bij de sko's gelijk aan die van de huidige ko's (plus richtlijnen vanuit de projectgroep).

2.2.2 *Onderwaterscores en JPRA-registratie*

De sko's leiden primair tot oordelen op de te onderzoeken standaarden en tot een eindoordeel op schoolniveau. Echter, voor het beantwoorden van de onderzoeksvragen is wenselijk dat de oordelen op standaarden en eindoordelen op schoolniveau niet alleen als binair oordeel worden gegeven, maar dat we ook meer continue duiding in oordeelsvorming ophalen en informatie over welke elementen van de standaarden doorslaggevend geweest zijn voor het oordeel op die standaard. Dit noemen we de onderwaterscores en worden verzamelt middels een vragenlijst voor inspecteurs. Bovendien is het voor het valideren van de risicomodellen van belang dat, als er risico's gedetecteerd zijn bij scholen, we informatie hebben over het jptra-proces. Dit wordt door analisten in de sectoren geregistreerd. Zie voor meer informatie over de databronnen het data- en analyseplan.

2.2.3 *Scholing sko's (kwaliteitsonderzoeken)*

De scholingen in het uitvoeren van een kwaliteitsonderzoek worden georganiseerd vanuit het project Versterken KO. In dezelfde scholingen worden ook de dataverzameling van onderwaterscores en jptra-registratie uitgelegd.

2.2.3.1 *Scholing medewerkers toezicht*

In juni 2023 worden de medewerkers toezicht geschoold in het aankondigen en bevestigen van een kwaliteitsonderzoek. De scholing is bovensectoraal, alle medewerkers toezicht van alle sectoren (po, vo, so) worden op hetzelfde moment geschoold. De scholing duurt een dagdeel (9-12 uur of 13-16 uur) en zal drie keer worden aangeboden. Alle medewerkers toezicht kunnen dus zelf kiezen welke van de drie momenten voor hen uitkomt. Het is verplicht om deze scholing te volgen.

2.2.3.2 *Scholing analisten*

In juni 2023 worden ook de analisten geschoold in het analyseren van een kwaliteitsonderzoek. De scholing is bovensectoraal, alle analisten van alle sectoren (po, vo, so) worden op hetzelfde moment geschoold. De scholing duurt een dagdeel (9-12 uur of 13-16 uur) en zal drie keer worden aangeboden. Alle analisten kunnen dus zelf kiezen welke van de drie momenten voor hen uitkomt. Het is verplicht om deze scholing te volgen.

2.2.3.3 *Facultatieve sessies analisten en medewerkers toezicht*

Eind juni zal er voor zowel de medewerkers toezicht als de analisten een vragen-1,5-uur worden georganiseerd (apart per functiegroep). Analisten en medewerkers

toezicht kunnen dan aanvullende vragen stellen als iets onduidelijk is, over zowel de handleiding-ko als over de sko's. De sessies zijn facultatief.

2.2.3.4 Scholing inspecteurs

Begin september 2023 wordt in elke sector één dag scholing georganiseerd voor alle inspecteurs. Deze scholing is sectorspecifiek. Inspecteurs worden geschoold in het gebruik van de inhoudsinstrumenten en in het verzamelen van de onderwaterscores. Het is verplicht om deze scholing te volgen.

2.2.3.5 Facultatieve sessies inspecteurs

Na de scholing voor inspecteurs worden er twee dagen gereserveerd om op standaardniveau verder door te praten over de inhoud en het proces van onderzoek en oordelen. Voor elke standaard wordt 1 uur ingepland. Inspecteurs kunnen dan zelf kiezen bij welke standaard ze willen aansluiten, afhankelijk van hun vragen en wensen. Ook kunnen vragen worden gesteld over de sko's. Eén dag wordt online georganiseerd, de andere dag fysiek (in Utrecht). Deze facultatieve sessies zijn sectoroverstijgend en niet verplicht.

2.2.4 De sko's in relatie tot risico-ko's en herstelonderzoeken (HOZ)

De steekproef van scholen wordt steeds voorafgaand aan de jpra getrokken (zie 2.3). De volgende scenario's kunnen daarbij voorkomen:

- School zit in de sko-steekproef én er is aanleiding om een risico-ko/HOZ uit te voeren.
- School zit in de sko-steekproef én er is een risico-ko/HOZ gepland/uitgevoerd.

Er zijn bovensectorale afspraken gemaakt. Uitgangspunt hierbij is dat scholen niet 2x in eenzelfde schooljaar een kwaliteitsonderzoek (met oordelen) hoeven ondergaan.

Vóór september 2023:

- Risico-ko's/HOZ worden via huidige werkwijze uitgevoerd (hoeven niet te wachten). We vragen om ten minste OR1, OP2, OP3, VS1, SKA123 te beoordelen (de sko-standaarden). We missen dan wél de onderwaterscores en een oordeel op OP0.
- In de sko-dataset worden de oordelen die uit deze onderzoeken komen wél meegenomen, maar dat is alleen achter-de-schermen-werk (geen toezichtslast).
- Als er in het schooljaar 2022-2023 een risico-ko/HOZ uitgevoerd is, dan gelden bovenstaande twee afspraken ook.

Vanaf september 2023:

- De risico-ko's/HOZ worden uitgevoerd met de nieuwe handleiding-ko. We vragen om ten minste OR1, OP2, OP3, VS1, SKA123 en OP0 te beoordelen.
- De oordelen die volgen uit de risico-ko/HOZ worden overgenomen t.b.v. de sko-dataset (achter-de-schermen-werk, geen toezichtslast).
- De onderwaterscores worden door inspecteurs verzameld en de jpra-registratie wordt door analisten ingevuld.
- Ter volledigheid: ná september 2023 is OP0 (basisvaardigheden) onderdeel van de SKO-set. Die wordt dan dus ook onderzocht. Ook gelden dan de nieuwe kaderteksten voor OP2 en OP3.

2.2.5 *Analyses*

2.2.5.1 Deelvragen 1a, b, c

De eerste onderzoeksvraag is erop gericht een representatief beeld te krijgen van de onderwijskwaliteit op Nederlandse scholen in het funderend onderwijs. Om op deze vragen tot een antwoord te komen, zullen beschrijvende analyses plaatsvinden van de door inspecteurs gegeven oordelen op de standaarden afzonderlijk en op schoolniveau. Bij deze beschrijvende analyses wordt onderscheid gemaakt tussen sectoren. Op basis van de onderwaterscores krijgen we meer inzicht in de (inhoudelijke) elementen van een standaard die doorslaggevend zijn voor het oordeel van de inspecteur. Ook hierbij zullen beschrijvende analyses gedaan worden. Een uitgebreide beschrijving van de analyses die gepland staan, staat beschreven in het data- en analyseplan.

2.2.5.2 Deelvragen 2a en b

Deelvragen 2a en b richten zich op het evalueren van de effectiviteit van de risicogerichte werkwijze in het algemeen (hebben we de risicovolle scholen in beeld?). Daarnaast worden de risicomodellen (die een onderdeel vormen van de risicogerichte werkwijze) ook als onderdeel geëvalueerd. Daartoe zal jaarlijks geïnventariseerd worden welke scholen en afdelingen vanuit het jpra proces in beeld gekomen zijn, en ook welke risicoscores vanuit de Prestatiemonitor aan de verschillende scholen zijn toegekend. Als de sko's zijn afgerond zal een vergelijking gemaakt worden tussen de uitkomsten van de jpra en de oordelen die uit de sko's zijn voortgekomen, en daarnaast van de Prestatiemonitor scores en de oordelen. Hiervoor wordt een foutanalyse uitgevoerd. Een uitgebreide beschrijving van de analyses die gepland staan, staat beschreven in het data- en analyseplan

2.3 **Onderzoekspopulatie en steekproeven²**

2.3.1 *Steekproefgrootte*

De sko's worden uitgevoerd bij een aselechte steekproef van scholen. De steekproefgrootte die nodig is om met een acceptabel betrouwbaarheidsmarge uitspraken te kunnen doen op stelselniveau is mede op basis van extern ingeroepen wetenschappelijk advies vastgesteld. De beschikbare capaciteit is echter ontoereikend om al deze onderzoeken uit te voeren. Daarom voeren we alle onderzoeken uit in vier cycli (één cyclus is een schooljaar). Op die manier kunnen na vier jaar met een betrouwbaarheidsmarge van 1-4% uitspraken gedaan worden over de onderwijskwaliteit in Nederland. In de tussenliggende jaren kunnen ook uitspraken worden gedaan, maar dan is de betrouwbaarheidsmarge groter.

NB: Alleen bij scholen in het basisonderwijs werken we in twee cycli. Zo kunnen we na twee schooljaren met een betrouwbaarheidsmarge van 1-4% uitspraken doen over de onderwijskwaliteit van Nederlandse basisscholen.

In onderstaande tabel staan de steekproefgroottes per sector.

Sector	Onderwijssoort/ afdeling	Aantal in totale steekproef	Aantallen per cyclus (schooljaar)

² Zie voor meer informatie het data- en analysesplan

Po	Basisonderwijs	390	195
	Speciaal basisonderwijs	168	42
	Nieuwkomersvoorzieningen type 1 en 2	112*	28
So	Speciaal onderwijs	176	44
	Voortgezet speciaal onderwijs	192	48
Vo	Praktijkonderwijs	112	28
	Vmbo- b/k	292	73
	Vmbo- tl	276	69
	Havo	244	61
	Vwo	244	61
	EOA's	96	24

*Het aantal nieuwkomersvoorzieningen is gebaseerd op data uit 2022. Omdat er een groot verloop is in het aantal nieuwkomersvoorzieningen, kan dit aantal wisselen per jaar. We blijven een steekproef van 28 per cyclus hanteren.

2.3.2 Twee tranches ten behoeve van representatieve uitspraken SvHO 2024

De wens is om in de Staat van het Onderwijs 2024 uitspraken te kunnen doen over de kwaliteit van het onderwijs op Nederlandse scholen. Deze uitspraken zullen logischerwijs gebaseerd zijn op een kleinere steekproef van scholen die in de periode van september – december 2023 uitgevoerd worden. Dat is de zogenoemde eerste tranche van sko's. In de tweede tranche (januari – juni 2024) voeren we de overige sko's van de eerste cyclus uit.

Om de representativiteit van de eerste tranche sko's te garanderen zal de steekproef in het vo, po en so in twee representatieve delen opgedeeld worden. In de eerste tranche voeren we voor een betrouwbaarheidsmarge van 7% 100 sko's uit in het po en 105³ in het vo. In het so hanteren we een steekproefgrootte van 40 scholen, dat leidt tot een betrouwbaarheidsmarge van 12%. We kunnen daarmee in de SvHO alleen uitgesplitst in die drie groepen uitspraken doen (dus niet over aparte afdelingen, het vso/so gescheiden of het sbo/bo gescheiden)⁴. De betrouwbaarheidsintervallen zijn hiermee groter geworden dan wenselijk.

NB: so heeft aangegeven waarschijnlijk niet te kunnen voldoen aan de ondergrens van 40 sko's in de eerste tranche. We bespreken begin januari 2024 met de sector of de 40 nog te halen is in januari (we verlengen dus mogelijk de eerste tranche voor so met drie weken). We hanteren een grens van 40 om al dan niet te rapporteren in de SvHO2024.

2.3.3 Reserves en ruilafspraken

Voor basisonderwijs worden 10 reservescholen en voor de overige onderwijssoorten 5 reservescholen getrokken, die alleen kunnen worden ingezet volgens de volgende ruilafspraken:

- Aangezien de steekproeven ruim voor start van het uitvoerende schooljaar

³ De verhouding tussen tranche 1 en tranche 2 volgens de steekproefopdracht zou 100/192 moeten zijn (zonder de eoa's). Maar uiteindelijk is dat 105/187 geworden door de voorwaarde dat twee afdelingen die op dezelfde vestiging zitten niet in verschillende tranches moeten vallen terwijl de verdeling van de afdelingstypes in elke tranche ook dezelfde verhoudingen als de gehele steekproef moet behouden.

⁴ De EOA's in het vo en de Nieuwkomersvoorzieningen/sbo in het po worden sowieso in de tweede tranche onderzocht.

worden getrokken is het niet ondenkbaar dat scholen ten tijde van de uitvoering van het onderzoek zijn opgeheven. Dan kan deze school worden geruild met een school uit de reservelijst.

- Zeer uitzonderlijk kan het aan de orde zijn dat een school geruild wordt vanwege heel ernstige omstandigheden op de school, die verder los staan van het toezicht en de onderwijskwaliteit van de school. Deze reden wordt centraal bijgehouden binnen de sector. De projectleider besluit per geval of er over kan worden gegaan tot ruiling.
- Mocht er sprake zijn van overlappende planning, waar geen rekening mee kon worden gehouden bij uitsluitingen van steekproefkader, dan gaan de sko's voor.

2.4

Output

Als output worden drie technische rapporten over de analyses en de resultaten geschreven, een na de eerste tranche tbv de SvHO 2024, een voor hoofdvraag 1 en een voor hoofdvraag 2. Per onderzoek wordt er voor de school een rapport geschreven en gepubliceerd op de website. Voor publicatie-uitingen, zie hoofdstuk 3 en 4.

4 Impact

4.1 Impact

Het onderzoek kan ten eerste impact hebben op individuele scholen. Uitkomsten en bevindingen kunnen sterke kanten van een school benadrukken, maar bovendien verbeterpunten in kaart brengen waar de school mee aan de slag kan gaan. De grootte van impact die de sko's voor individuele scholen heeft, is echter wel sterk afhankelijk van het uiteindelijke oordeel dat uit het onderzoek komt. In het geval van een positief oordeel (Voldoende) laten besturen/scholen over het algemeen graag zien dat de inspectie tot een positief oordeel over een school is gekomen. Dat kan een positieve impact hebben op schoolkeuzes die ouders maken. Hierbij moet worden gezegd dat ook bij een positief oordeel herstelopdrachten gegeven kunnen worden. Scholen moeten dan werken aan verbetering daarvan. In het geval van een negatief oordeel is de impact voor scholen en besturen mogelijk groter dan bij een positief oordeel. Omdat de rapporten openbaar worden gemaakt, zullen ouders en ook andere scholen de uitkomsten van het uitgevoerde onderzoek kunnen inzien. De school/het bestuur moet op basis van herstelopdrachten werken aan verbetering van het onderwijs.

De sko's kunnen daarnaast een positieve impact hebben op het werkveld als geheel. Alle sko's tezamen resulteren in een overall beeld van de onderwijskwaliteit in Nederland (onderzoeksvraag 1). Dit kan door scholen gebruikt worden om de eigen school daaraan te toetsen en waar nodig verbeterpunten in kaart te brengen, en het levert relevante informatie op voor toezichtsactiviteiten. Bovendien kunnen we door dit onderzoek veel beter inschatten bij welke scholen risico's liggen (onderzoeksvraag 2). Dat zorgt ervoor dat we ons toezicht efficiënter en doelgerichter kunnen organiseren. Dit is positief voor leerlingen en onderwijsprofessionals die op de scholen werken.

4.2 Doelgroep

Ouders, leraren, besturen, schoolleiders, en alle andere onderwijsprofessionals, beleidsmakers en ministerie OCW. En inspecteurs, sectoren en directies van de IvhO.

4.3 Publicatie-uiting

- Staat van het onderwijs (met inachtneming van de representativiteit van de steekproef)
- Schoolrapportages na uitvoering van het onderzoek – openbaar op de website van de IvhO.
- Mogelijke andere publicatie-uitingen worden afgestemd na bekendwording van de resultaten van de eerste cyclus. Hierbij is kan gedacht worden aan: presentaties, factsheets, berichtgeving in media etc. De betrouwbaarheid van de data moet daarbij in acht genomen worden.

Toelichting alle indicatoren Prestatiemonitor (V)SO

5.1.2.e

September 2023
Versie 1.0

Inleiding

In dit document geven wij een toelichting op de indicatoren van de Prestatiemonitor (V)SO 2023. Dit document is een aanvulling op de algemene [Toelichting prestatieindicator](#) en de toelichting per indicator zoals die in de Prestatiemonitor zelf te vinden is. Ook staat veel informatie over de indicatoren in de [Uitwerking berekening prestatieanalyse \(voortgezet\) speciaal onderwijs 2022](#) (Ook openbaar via: <https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwijssectoren/speciaal-onderwijs/documenten/publicaties/2023/02/27/uitwerking-berekening-prestatieanalyse-voortgezet-speciaal-onderwijs-2022>), waarnaar we in dit document zullen verwijzen.

Inhoud

Inleiding.....	2
Scores berekening.....	3
Uitleg typologie.....	4
Indicatoren uitleg.....	5
Onderwijsproces.....	5
Aantal aanvragen onderwijstijdvermindering (art.12).....	5
Veiligheid en Schoolklimaat.....	5
Risicoscore signalen.....	5
Veiligheidsmonitor: niet of te laat ingeleverd.....	6
Schorsingen.....	6
Onderwijsresultaten.....	7
Einduitstroom.....	7
IQ irt Uitstroom.....	7
Plaatsbestending.....	7
Tussentijdse uitstroom.....	7
Uitstroom op ontwikkelingsperspectief.....	8
Lege indicatoren in de vragenlijst?.....	9
Sturing, Kwaliteitszorg en Ambitie.....	10
Percentage ziekteverzuim personeel.....	10
Verandering leerlingaantal (absolute waarde).....	10
Dagen sinds laatste bezoek.....	10
Context.....	10
Overige zaken.....	11
Onkoppelbare OKE's.....	11

Uitleg typologie

Scholen worden vanaf prestatiemonitor editie 2023 ingedeeld in 6 types. Deze types zijn gemaakt op basis van de 1,2 of 3 ondersteuningsbehoefte(n) die het merendeel van de leerlingenpopulatie op de school opmaken. Het gaat hierbij om de volgende types: cluster 1, cluster 2, cluster 2+, cluster 3, cluster 4 en cluster 3/4. De typologie wordt dit jaar gebruikt voor de indicatoren *Einduitstroom* en *Tussentijdse uitstroom*. Welke ondersteuningsbehoeften een OKE aanbiedt, geven zij aan in de jaarlijkse uitstroomgegevens vragenlijst. Hieronder staat de lijst met mogelijkheden.

3. Op onze OKE bieden wij ondersteuning bij...

Communicatie + visuele beperkingen

Communicatie + visueel meervoudig beperkt

Communicatie + doofheid

Communicatie + doofmeervoudig beperkt

Communicatie + slechthoordenheid

Communicatie + slechthorende meervoudig beperkt

Communicatie + taalontwikkelingsstoornissen (TOS)

Communicatie + doofblindheid

Medische situatie + epilepsie

Medische situatie + een langdurige ziekte

Fysieke situatie + lichamelijke beperkingen

Leren en ontwikkelen + cognitieve beperkingen

Leren en ontwikkelen + meervoudige beperkingen

Sociaal-emotioneel ontwikkelen + gedragsontwikking

Sociaal-emotioneel ontwikkelen + sociaal-psychologische ontwikkeling

Sociaal-emotioneel ontwikkelen + autismespectrumstoornissen

Anders, namelijk...

Indicatoren uitleg

Onderwijsproces

Aantal aanvragen onderwijstijdvermindering (art.12)

Deze indicator bekijkt het aantal aanvragen onderwijstijdvermindering conform art.12. Per OKE wordt het aantal aanvragen onderwijstijdonthefing bekeken. Dit aantal wordt gedeeld door het aantal leerlingen op het OKE (peildatum 1 oktober), om een eerlijke vergelijking te kunnen maken tussen scholen van verschillende groottes. Enkel aanvragen t.a.v. WEC art. 12 worden meegenomen in de berekening (dus niet op basis van art. 39). Alleen toegewezen of afgewezen aanvragen tellen mee. M.i.v. 1-1-2023 tellen onbesloten aanvragen ook mee. De 15% scholen met de meeste aanvragen (rekening houdend met de schoolgrootte) lopen risico. Sinds 1 januari 2023 loopt de aanvraag via Proza, dus een trendbreuk is te verwachten.

Veiligheid en Schoolklimaat

Risicoscore signalen

Deze indicator meet het totaal aantal signalen per school gecorrigeerd voor het aantal leerlingen op de school. Dit laat zien of er meer signalen over een OKE zijn binnengekomen dan verwacht zou kunnen worden o.b.v. aantal leerlingen. Signalen op het onderwerp Corona (m.n. schoolsluitingen) zijn uit de dataset verwijderd. De 15% OKE's met de hoogste *risicoscore signalen* krijgen een risicopunt op deze indicator.

Veiligheidsmonitor: niet of te laat ingeleverd

Deze indicator meet of door een school is voldaan aan de levering van data omtrent monitoring van sociale veiligheid in het afgelopen schooljaar. De data van de twee schooljaren ervoor wordt ook weergegeven, maar telt niet mee in de risicoberekening.

De data over die monitoring kan de inspectie op twee manieren bereiken. Ten eerste zijn er de scholen die de data aanleveren via een van de instrument aanbieders. Ten tweede is er voor scholen de mogelijkheid om documenten te leveren via het ISD. Dit is in principe in schooljaar 2022-2023 de laatste keer via deze route geweest.

Wanneer een OKE via één of via beide kanalen informatie heeft ingeleverd, is er géén sprake van risico. Dus scholen die niks aanleveren ontvangen risico voor de indicator op dit schooljaar. Dit wordt in de scores vertaald naar een 0=niet geleverd, 1 = niet geleverd.

De wettelijke verplichting geldt op het niveau van BRIN-VEST. Omdat sommige scholen de data van de scholen (onterecht) samenvoegen voor zij het leveren, wordt er risico gedetecteerd op het niveau van OKE. Dat betekent dat wanneer een OKE twee vestigingen onder zich heeft hangen, en wij maar op basis van één van de twee vestigingen een levering ontvangen, de andere BRIN-VEST (en daarmee het OKE) voordeel van de twijfel krijgt. Ook deze coulante manier van benaderen levert al veel risicoscores op.

Schorsingen

Deze indicator wordt berekend door het aantal geregistreerde schorsingen uit te drukken als percentage van het aantal leerlingen op peildatum 1 oktober. De 10% 'slechtst' presterende OKE's (dus met het hoogste percentage schorsingen) wordt een risico toegekend. Schorsingen van minstens 5 dagen vallen buiten het wettelijk kader. Daarom worden deze apart benoemd in de aanvullende informatie onder de indicator. Het betreft hier alleen schorsingen, omdat leerlingen in het (v)so niet verwijderd mogen/kunnen worden. Elke schorsing is als een individuele schorsing behandeld. Dat wil zeggen dat er niet wordt gekeken of de leerling al eerder is geschorst.

Onderwijsresultaten

Vragenlijst

Onder onderwijsresultaten staan een aantal indicatoren die worden berekend op basis van de gegevens die we ophalen met onze jaarlijkse vragenlijst uitstroomgegevens. De volgende indicatoren zijn hetzelfde gebleven:

- Einduitstroom
- IQ irt Uitstroom
- Plaatsbestendiging na 1 jaar
- Tussentijdse uitstroom
- Uitstroom Ontwikkelingsperspectief

De berekening van deze indicatoren staat uitvoerig beschreven in [Uitwerking berekening prestatieanalyse \(voortgezet\) speciaal onderwijs 2022](https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwijssectoren/speciaal-onderwijs/documenten/publicaties/2023/02/27/uitwerking-berekening-prestatieanalyse-voortgezet-speciaal-onderwijs-2022) (Ook openbaar via: <https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwijssectoren/speciaal-onderwijs/documenten/publicaties/2023/02/27/uitwerking-berekening-prestatieanalyse-voortgezet-speciaal-onderwijs-2022>). Voor al deze indicatoren geldt dat de score 1 gelijk staat aan risico op de indicator. Hieronder volgen korte beschrijvingen.

Einduitstroom

De verhouding tussen einduitstroom naar regulier vs speciaal (so) of onderwijs vs arbeid (vso). De 25% scholen met laagste percentage einduitstroom naar regulier onderwijs (i.p.v. speciaal, so) vervolgonderwijs (i.p.v. arbeid, vso) scoren risicovol op de indicator. In jaren dat meer dan 25% van de scholen 0% uitstroom naar regulier onderwijs realiseren, krijgen alle scholen met de score 0% risico op deze indicator. De grenzen wijken af van het eerder genoemde document "Uitwerking berekening prestatieanalyse (voortgezet) speciaal onderwijs 2022", omdat alleen voor de scholen die uit de typologie als Cluster 2 of Cluster 4 komen wordt een grens berekend en een risico bepaald. Voor de andere types scholen wordt geen risico bepaald op deze indicator.

Let op: sinds schooljaar 2022-2023 is er een IQ filter toegepast voor indeling in IQ-groepen: van minstens 5 lln moet het IQ bekend zijn en van minstens 70% van de uitstromers. Bij te weinig of geen IQ gegevens komt er in de tabel bij groep "Geen IQ gegevens" te staan.

IQ irt Uitstroom

Gemiddelde uitstroompunt min gemiddelde IQ-punt levert het verschilpunt. De 25% scholen met het laagste verschilpunt in een schooljaar, worden risicovol (=1). Let op: sinds schooljaar 2022-2023 is er een IQ filter toegepast voor indeling in IQ-groepen: van minstens 5 lln moet het IQ bekend zijn en van minstens 70% van de uitstromers, anders wordt er geen verschilpunt berekend. Schooljaar 2022-2023 is het laatste jaar waar we deze indicator over berekenen.

Plaatsbestendiging

Percentage leerlingen die in 2021-2022 zijn uitgestroomd en op 1-10-2022 nog steeds op een uitstroombestemming van hetzelfde niveau zitten. De 15% scholen met de laagste bestendiging in een schooljaar, scoren risicovol (=1) op de indicator. Vragenlijst loopt een jaar achter en er wordt gevraagd naar een vorige eindgroep. Dit betekent dat de gegevens in b.v. kolom 2022-2023 de einduitstromers van 2020-2021 zijn

Tussentijdse uitstroom

De verhouding tussen tussentijdse uitstroom naar regulier- en speciaal (voortgezet) onderwijs. De 25% scholen met laagste percentage uitstroom naar regulier (voortgezet) onderwijs (i.p.v. speciaal) scoren risicovol op de indicator. In jaren dat meer dan 25% van de scholen 0% tussentijdse uitstroom naar regulier onderwijs hebben, krijgen alle scholen met de score 0% risico op deze indicator. De grenzen wijken af van het eerder genoemde document "Uitwerking berekening prestatieanalyse (voortgezet) speciaal onderwijs 2022", omdat alleen voor de scholen die uit de typologie als Cluster 2 of Cluster 4 komen wordt een grens berekend en een risico bepaald. Voor de andere types scholen wordt geen risico bepaald op deze indicator.

Uitstroom op ontwikkelingsperspectief

Percentage leerling dat uitstroomt op OPP. Wanneer dit op 75% of hoger ligt is er geen sprake van risico. Bij scores onder de 75% is er sprake van risico op de indicator. Dit wordt in de prestatieindicator al vertaald naar een score van 0 of 1, waarbij de score '1' een risico aangeeft.

Lege indicatoren in de vragenlijst?

Vragenlijst indicatoren kunnen om meerdere redenen leeg zijn bij een school in een bepaald jaar. Dat is niet perse een datafout. Hieronder een aantal mogelijkheden:

- Wanneer een school geen vragenlijst inlevert, worden er geen indicatoren gevuld. Dit wordt dan wel vertaald naar een risico op alle vragenlijstindicatoren.
- Wanneer een school niet alle verplichte velden van onderdeel van de vragenlijst niet heeft gevuld, kan de indicator niet worden berekend.
- Voor residentiële locaties worden geen indicatoren berekend.
- Bij scholen in IQ-groep 2 worden de indicatorscore *einduitstroom* en *tussentijdse uitstroom* niet gevuld. Dit zou de indruk wekken dat wij verwachten van scholen dat leerlingen met een laag IQ kunnen uitstromen naar regulier onderwijs.
- Wanneer een school onvoldoende IQ-gegevens invult, komt deze in IQ-groep 3: onbekend terecht. Hierdoor kan sowieso de indicator *IQ irt uitstroom* niet worden berekend. Wanneer er onvoldoende scholen in deze groep vallen (minder dan 5), worden de percentielgrenzen niet opgesteld voor deze groep en kunnen de indicatoren *einduitstroom*, *tussentijdse uitstroom* en *plaatsbestending* ook niet worden berekend. Er zijn dan onvoldoende scholen om mee te vergelijken.

Sturing, Kwaliteitszorg en Ambitie

Percentage ziekteverzuim personeel

Het bij Duo gerapporteerde ziekteverzuim van personeel. Dit is het verzuim gerapporteerd voor de hele instelling (i.e. BRIN4 code, e.g. 00AA). Data op het niveau van OKE is (helaas) niet beschikbaar. De 15% OKE's met het hoogste personeelsverzuim scoren risicovol op deze indicator. Gegevens worden vastgelegd per kalenderjaar. Dus de data in kolom schooljaar 2022-2023 betreffen het volledige kalenderjaar 2022.

Verandering leerlingaantal (absolute waarde)

Deze indicator laat de ontwikkeling (procentuele groei of krimp) van het leerlingaantal zien op de OKE, ten opzichte van het leerlingaantal in het voorgaande jaar. Risico wordt berekend op de absolute waarde. Per OKE: het verschil tussen het aantal leerlingen van het huidige jaar en het aantal leerlingen van het vorige jaar als percentage van het aantal leerlingen van het vorige jaar. De weergegeven score is een absolute waarde. De 25% grootste absolute veranderingen zijn risicovol.

Wordt alleen berekend voor OKE's waar de leerlingaantallen eenduidig te bepalen zijn. Dit betekent dat dit niet gebeurt voor OKE's, waar minstens één van de brin-vests ook in een ander OKE zit. Zie de lijst onderaan dit document.

Dagen sinds laatste bezoek

Aantal dagen sinds het laatste onderzoek heeft plaats gevonden. De hypothese is dat scholen die meer dan 5 jaar niet bezocht zijn, risicovol worden op deze indicator. Bij meer dan $365 \times 5 + 1 = 1826$ dagen is er sprake van een risico. Alleen onderzoeken die een centrale activiteit 'Uitvoeren onderzoek op Locatie' hebben tellen mee in de analyse. Met andere woorden, we moeten fysiek over de drempel zijn geweest. Onderzoeken op afstand tellen dus niet mee.

Context

Aantal fusies/splitsingen/overdrachten (school)

Deze indicator bekijkt bij hoeveel fusies, overdrachten of splitsingen de school de afgelopen 3 jaar betrokken is geweest. De fusies, splitsingen en overdrachten tellen allemaal even zwaar mee. Wanneer er sprake is geweest van minstens 1 verandering op het schoolniveau, is er sprake van een risico voor de desbetreffende school. Alleen de 'ontvangende' scholen krijgen risico op deze indicator. Dat wil zeggen de school die leerlingen erbij krijgt.

Overige zaken

Onkoppelbare OKE's

Ten tijde van het opstellen van dit document is er voor een aantal OKE's geen mogelijkheid tot het berekenen van een aantal indicatoren. Dit is het geval bij alle indicatoren die gebruik maken van leerlingaantallen. Voor deze OKE's kan de informatie niet betrouwbaar worden berekend, omdat een BRIN-VST onderdeel van twee OKE's is. Het is dan onmogelijk om te bepalen op basis van de inschrijvingsbestanden welke leerling van de vestiging op welk OKE zit. De prestatiemonitor is voor deze OKE's dan minder gevuld dan de andere OKE's. Het is dan maar de vraag of bij deze scholen de risicodetectie volledig werkt. Daarmee moet rekening worden gehouden gedurende expert-analyse.

De OKE's waarbij hier sprake van is, voor het schooljaar 2023-2024:

SO:

OKE	jaar	naam	bgnr	bgnaam	vst_1	vst_2	vst_3
-----	------	------	------	--------	-------	-------	-------

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2.e					
---------	--	--	--	--	--

VSO:

OKE	jaar	naam	bgnr	bgnaam	vst_1	vst_2
5.1.2.e						

5.1.2*e*

From: [REDACTED] 5.1.2.e @uu.nl>
 Sent Date: Thu Sep 21 11:11:39 2023
 To: [REDACTED] 5.1.2.e
 CC: [REDACTED] 5.1.2.e
 Subject: RE: IAMA bij Onderwijsinspectie

Hoi [REDACTED] 5.1.2.e

20 en 30 november kunnen wij helaas de hele dag niet. 16 november zou eventueel wel kunnen, maar heeft niet de voorkeur. Misschien kunnen we even snel telefonisch schakelen om te kijken welke data nog meer mogelijk zijn? Dat gaat wellicht iets sneller dan per mail. Ik ben in ieder geval vandaag (muv van een paar korte besprekingen) en morgen gewoon te bereiken op 06 [REDACTED] 5.1.2.e

Groet,

[REDACTED] 5.1.2.e

[REDACTED] 5.1.2.e
 Onderzoeks- en onderwijsmedewerker Data School
 Universiteit Utrecht | Data.School@uu.nl | W: dataschool.nl
 E: [REDACTED] 5.1.2.e @uu.nl | [REDACTED] 5.1.2.e

From: [REDACTED] 5.1.2.e @owinsp.nl>
 Sent: woensdag 20 september 2023 16:43
 To: [REDACTED] 5.1.2.e @uu.nl>
 Cc: [REDACTED] 5.1.2.e @uu.nl>
 Subject: RE: IAMA bij Onderwijsinspectie

CAUTION: This email originated from outside of Utrecht University. Do not click links or open attachments unless you recognize the sender and know the content is safe.

Hoi [REDACTED] 5.1.2.e

Excuus, er zijn toch nog weer heel wat dagen overheen gegaan. Voor het inplannen van het IAMA kom ik uit op:

- * 16 nov 13 – 15 uur
- * 20 nov 12.30 – 14.30 uur
- * 30 nov tussen 13 – 15.30

Zijn die data /tijden ook voor jullie een optie? Dan plan ik ze hier in.

Groeten,

[REDACTED] 5.1.2.e

Van: [REDACTED] 5.1.2.e @uu.nl>
 Verzonden: maandag 4 september 2023 13:59
 Aan: [REDACTED] 5.1.2.e @owinsp.nl>
 CC: [REDACTED] 5.1.2.e @uu.nl>
 Onderwerp: RE: IAMA bij Onderwijsinspectie

Hoi [REDACTED] 5.1.2.e

Dat is prima, we horen het graag!

BZK heeft ons laten weten bij voorkeur de trajecten voor december (dus in november) doorlopen te hebben. We hebben dit kalenderjaar om het project af te ronden, maar zouden daarom graag december willen gebruiken voor het schrijven van ons rapport. Het is geen harde eis, maar het zou daarom prettig zijn als we de sessies in november

kunnen inplannen en uitvoeren. Ter context vanuit onze kant □□

Groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e

Onderzoeks- en onderwijsmedewerker Data School
Universiteit Utrecht | Driif 13, 3512BR Utrecht | W: dataschool.nl
E: 5.1.2.e@uu.nl | 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e@owinsp.nl>

Verzonden: maandag 4 september 2023 09:00

Aan: 5.1.2.e@uu.nl>

CC: 5.1.2.e@uu.nl>

Onderwerp: RE: IAMA bij Onderwijsinspectie

CAUTION: This email originated from outside of Utrecht University. Do not click links or open attachments unless you recognize the sender and know the content is safe.

Hoi 5.1.2.e

Bedankt voor je bericht. We hebben intern nog geen data afgesproken, maar ik vermoed dat het eerder november wordt dan oktober, aangezien we waarschijnlijk ook nog informatie bij externen willen ophalen. Ik ga er achteraan en laat z.s.m. wat van ons horen.

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e@uu.nl>

Verzonden: vrijdag 1 september 2023 16:59

Aan: 5.1.2.e@owinsp.nl>

CC: 5.1.2.e@uu.nl>

Onderwerp: RE: IAMA bij Onderwijsinspectie

Hoi 5.1.2.e

Inmiddels een tijdje terug hadden we samen een voorbespreking over het doorlopen van het IAMA traject met de Prestatiemonitor. Ik heb in mijn aantekeningen staan dat jullie graag de sessies zouden plannen in de periode oktober-november, waarbij er een week zit tussen elke sessie.

Hoewel oktober een maand verder is, wilde ik toch alvast mailen over de planning. Hebben jullie toevallig al oog op wanneer jullie de drie sessies precies zouden willen inplannen? Dan zorgen wij dat we het vrij houden in de agenda.

Ik hoor het graag!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Onderzoeks- en onderwijsmedewerker Data School
Universiteit Utrecht | Driif 13, 3512BR Utrecht | W: dataschool.nl
E: 5.1.2.e@uu.nl | 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e@owinsp.nl>

Verzonden: donderdag 6 juli 2023 15:29

Aan: 5.1.2.e@uu.nl>

CC: 5.1.2.e@uu.nl>

Onderwerp: RE: IAMA bij Onderwijsinspectie

Beste 5.1.2.e

Dat is een goed idee. Fijn dat dit zo snel kan. Volgende week maandag komt ons het beste uit, ergens tussen 10 en 17 uur.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <@uu.nl>

Verzonden: donderdag 6 juli 2023 12:22

Aan: 5.1.2.e <@owinsp.nl>

CC: 5.1.2.e <@uu.nl>

Onderwerp: RE: IAMA bij Onderwijsinspectie

Beste 5.1.2.e

Dank voor je mail, leuk dat we samen het IAMA traject gaan doorlopen! Wellicht is het handig om een korte Teams meeting te plannen om de casus te bespreken en toelichting te geven over het traject. Zou ergens volgende week lukken? Bijvoorbeeld ergens op maandag, dinsdag of vrijdag?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Onderzoeks- en onderwijsmedewerker Utrecht Data School
Universiteit Utrecht | Dan 15.35J 20K Utrecht | W: dataschool@uu.nl
E: 5.1.2.e <@uu.nl> | 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <@owinsp.nl>

Verzonden: woensdag 5 juli 2023 10:16

Aan: 5.1.2.e <@uu.nl>

CC: 5.1.2.e <@owinsp.nl>

Onderwerp: FW: IAMA bij Onderwijsinspectie

Beste 5.1.2.e

Vanuit de Inspectie van het Onderwijs willen we graag een IAMA doorlopen voor onze Prestatiemonitor. Dit is een algoritme dat zorgt voor risicoprioritering van scholen, instellingen en besturen. We vinden het heel fijn dat we daar ondersteuning bij kunnen krijgen vanuit de Utrecht Data School. Graag zouden we nog wat meer informatie willen krijgen. Wat behelst het doorlopen van een IAMA precies? Wat moeten we voorbereiden en om hoeveel sessies gaat het? Op welke termijn kunnen we dit met jullie inplannen?

Alvast bedankt!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Wetenschappelijk medewerker directie Kennis

Inspectie van het Onderwijs
St.-Jacobsstraat 200 | 3511 BT | Utrecht
Postbus 2730 | 3500 GS | Utrecht

T 06 5.1.2.e
M 5.1.2.e @owinsp.nl

Van: 5.1.2.e @rijksoverheid.nl>
Verzonden: vrijdag 30 juni 2023 11:28
Aan: 5.1.2.e @owinsp.nl>
Onderwerp: FW: IAMA bij Onderwijsinspectie

5.1.2.e
Oeps, verkeerd mailadres

Met vriendelijke groeten,

5.1.2.e
+316 5.1.2.e

Directie Digitale Samenleving
5.1.2.e
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 30 juni 2023 11:25
Aan: 5.1.2.e @owinsp.nl>; 5.1.2.e @wwinsp.nl>
CC: 5.1.2.e 5.1.2.e @uu.nl>
Onderwerp: IAMA bij Onderwijsinspectie

Goedemorgen,

Ik begreep van 5.1.2.e dat de Onderwijsinspectie een IAMA wilde doen. De Utrecht Data School kan daar binnen onze pilot ondersteuning bij bieden. Ik heb 5.1.2.e in de CC meegenomen, 5.1.2.e is van de UU. Het is het handigste om direct met elkaar contact te hebben om IAMA-sessies te plannen. Mochten er vragen zijn, laat het weten!

Met vriendelijke groeten,
5.1.2.e
+316 5.1.2.e

Directie Digitale Samenleving
5.1.2.e
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

55.

UITGEBREIDE TOELICHTING INDICATOREN PRESTATIEMONITOR

BESTUREN GEÏNTEGREERD

26-09-2023

1 Inhoud

1	Inhoud.....	2
2	Inleiding.....	6
3	Uitgangspunten.....	7
3.1	Bepaling van populatie.....	7
3.2	Data.....	7
3.3	Grenzen.....	7
3.4	Weging van jaren en indicatoren.....	8
3.5	Sectorspecifieke vs. sector overstijgende indicatoren.....	8
3.6	Multi-sectorale besturen.....	8
3.7	Missende waarden/ontbrekende informatie.....	8
3.8	Indeling in kwaliteitsdomeinen.....	8
3.9	Datakwaliteit.....	9
3.10	Verantwoord gebruik risicoschatting.....	9
4	Beschrijving indicatoren.....	10
4.1	Bestuurlijk.....	10
4.1.1	<i>Jaarverslag laat of afwezig?</i>	10
4.1.2	<i>Afwijking rechtmatigheid/getrouwheid jaarverslag?</i>	10
4.1.3	<i>Fusie/overdracht/splitsing in afgelopen 3 jaar?</i>	10
4.1.4	<i>Aantal ovts (po)</i>	10
4.1.5	<i>Aantal ovts (so)</i>	10
4.1.6	<i>Aantal ovts (vo)</i>	11
4.1.7	<i>Percentage kleine brins (po)</i>	11
4.1.8	<i>Percentage kleine brins (so)</i>	11
4.1.9	<i>Domeinturbulentie (mbo)</i>	11
4.1.10	<i>Leerlingen per fte management</i>	11
4.2	Financieel.....	12
4.2.1	<i>Solvabiliteit(2)</i>	12
4.2.2	<i>Liquiditeit (baten onder 3 mln)</i>	12
4.2.3	<i>Liquiditeit (baten tussen 3 & 12 mln)</i>	12
4.2.4	<i>Liquiditeit (baten tussen 12 & 25 mln)</i>	12

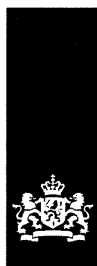
4.2.5	Liquiditeit (baten boven 25 mln).....	13
4.2.6	Liquide middelen (mbo/ho bedrag x1000).....	13
4.2.7	Liquide middelen (so/po/vo bedrag x1000).....	13
4.2.8	Percentage missende fin. gegevens.....	13
4.2.9	Andere inkomstenbronnen.....	13
4.2.10	Doordecentralisatie.....	13
4.2.11	Aandeel personeel niet in loondienst (po/vo/so).....	14
4.2.12	Aandeel personeel niet in loondienst (mbo/ho).....	14
4.2.13	Huisvestingsratio (mbo/ho).....	14
4.2.14	Huisvestingsratio (so/po/vo).....	14
4.3	Kwaliteit.....	15
4.3.1	Instellingstoets kwaliteitszorg uitgevoerd? (ho).....	15
4.3.2	Onvoldoende oordelen (1 of meer).....	15
4.3.3	Onvoldoende oordelen >2 jr (1 of meer).....	15
4.3.4	Bestuur in onvoldoende samenwerkingsverbanden.....	15
4.3.5	Percentage voldoende opleidingen (mbo).....	15
4.3.6	Percentage studenten op voldoende opleiding (mbo).....	16
4.3.7	PM totaal: percentage in top 15%.....	16
4.3.8	PM BKA SKA: percentage in top 15%.....	16
4.3.9	PM OP: percentage in top 15%.....	16
4.3.10	PM OR: percentage in top 15%.....	17
4.3.11	PM VS: percentage in top 15%.....	17
4.4	Leerling/Student.....	17
4.4.1	Verandering leerlingaantal (absolute waarde) bestuur totaal.....	17
4.4.2	Verandering leerlingaantal (absolute waarde) (vo).....	17
4.4.3	Verandering leerlingaantal (absolute waarde) (so).....	18
4.4.4	Verandering leerlingaantal (absolute waarde) (po).....	18
4.4.5	Leerlingen per brin (vo).....	18
4.4.6	Leerlingen per brin (so).....	18
4.4.7	Leerlingen per brin (po).....	19
4.4.8	Leerlingen per opleiding (mbo).....	19
4.4.9	Leerlingen per fte leraren (po).....	19

4.4.10	Leerlingen per fte leraren (so).....	19
4.4.11	Leerlingen per fte leraren (vo).....	19
4.4.12	Leerlingen per fte leraren (mbo).....	20
4.4.13	Aantal II residentieel (so).....	20
4.5	Personeel.....	20
4.5.1	Veranderingen in directie of managementteam (po).....	20
4.5.2	Veranderingen in directie of managementteam (so).....	21
4.5.3	Veranderingen in directie of managementteam (vo).....	21
4.5.4	Veranderingen in directie of managementteam (mbo).....	21
4.5.5	Gem. ervaringsjaren directie/management op bg (po).....	21
4.5.6	Gem. ervaringsjaren directie/management op bg (so).....	22
4.5.7	Gem. ervaringsjaren directie/management op bg (vo).....	22
4.5.8	Personeelslasten tov rijksbijdrage (po).....	22
4.5.9	Personeelslasten tov rijksbijdrage (so).....	22
4.5.10	Personeelslasten tov rijksbijdrage (vo).....	22
4.5.11	Personeelslasten tov rijksbijdrage (mbo).....	22
4.5.12	Personeelslasten tov rijksbijdrage (ho).....	23
4.6	personeel-ovt.....	23
4.6.1	Veranderingen in het lerarenteam (po).....	23
4.6.2	Veranderingen in het lerarenteam (so).....	23
4.6.3	Veranderingen in het lerarenteam (vo).....	23
4.6.4	Veranderingen in het lerarenteam (mbo).....	24
4.6.5	Gem. ervaringsjaren leraren op bg (po).....	24
4.6.6	Gem. ervaringsjaren leraren op bg (so).....	24
4.6.7	Gem. ervaringsjaren leraren op bg (vo).....	24
4.6.8	Aandeel onderwijzend personeel (po).....	24
4.6.9	Aandeel onderwijzend personeel (so).....	25
4.6.10	Aandeel onderwijzend personeel (vo).....	25
4.6.11	Aandeel onderwijzend personeel (mbo).....	25
4.6.12	Aandeel parttime onderwijzend personeel (po).....	25
4.6.13	Aandeel parttime onderwijzend personeel (so).....	25
4.6.14	Aandeel parttime onderwijzend personeel (vo).....	26

4.6.15 Aandeel tijdelijk onderwijzend personeel (po).....	26
4.6.16 Aandeel tijdelijk onderwijzend personeel (so).....	26
4.6.17 Aandeel tijdelijk onderwijzend personeel (vo).....	26
4.6.18 Aandeel tijdelijk onderwijzend personeel (mbo).....	27
4.6.19 Percentage ziekteverzuim personeel (vo).....	27
4.6.20 Percentage ziekteverzuim personeel (so).....	27
4.6.21 Percentage ziekteverzuim personeel (po).....	27
4.6.22 Gemiddelde leeftijd leraren (po).....	28
4.6.23 Gemiddelde leeftijd leraren (so).....	28
4.6.24 Gemiddelde leeftijd leraren (vo).....	28
4.6.25 Gemiddelde leeftijd leraren (mbo).....	28
4.7 Resultaten.....	28
4.7.1 Opbrengsten (onvoldoende oordeel).....	28
4.7.2 Percentage vsv (vo).....	28
4.7.3 Percentage vsv (mbo).....	29
4.8 Signalen.....	29
4.8.1 Risicoscore signalen.....	29
4.8.2 Veiligheidsmonitor: percentage ovt's met risico m.b.t. tijdige aanlevering (po)	29
4.8.3 Veiligheidsmonitor: percentage ovt's met risico m.b.t. tijdige aanlevering (so)	29
4.8.4 Veiligheidsmonitor: percentage ovt's met risico m.b.t. tijdige aanlevering (vo)	30
4.8.5 Percentage schorsingen (po).....	30
4.8.6 Percentage schorsingen (so).....	30
4.8.7 Percentage schorsingen (vo).....	30
4.8.8 Percentage schorsingen (mbo).....	31
4.8.9 Percentage verwijderingen (vo).....	31
4.8.10 Percentage verwijderingen (mbo).....	31
4.8.11 Niet-melders via ISD (so).....	31
4.8.12 Niet-melders via ISD (vo).....	31
5 Feedback: vragen en opmerkingen.....	33

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

2 Inleiding

In dit document geven wij een toelichting op de indicatoren van de Prestatiemonitor Besturen 2023. Daarnaast worden specifieke keuzes voor deze prestatiemonitor toegelicht. Dit document is een aanvulling op de algemene toelichting voor de Prestatiemonitors (<https://proza.ocw.local/otcs/cs.exe/app/nodes/24506702>).

3 Uitgangspunten

Om de totale risicoscore van een object van toezicht te berekenen is een algemeen rekenmodel ontwikkeld. Het rekenmodel is opgebouwd uit een aantal stappen. In deze paragraaf worden specifieke keuzes voor de prestatie-monitor Besturen nader toegelicht.

3.1 Bepaling van populatie

De populatie is gebaseerd op de actieve besturen in IBIS (export DWH), waar nodig aangevuld met informatie over onderliggende brin nummers, vestigingen en onderwijssoorten voor het aankoppelen van informatie. In de prestatie-monitor besturen zijn PO, SO, VO, MBO en HO-besturen meegenomen.

De volgende elementen behoren niet tot de populatie:

- Onderwijsbesturen die exclusief niet bekostigd onderwijs verzorgen;
- Onderwijsbesturen in Caribisch Nederland;
- Buitenlandse en Europese onderwijsbesturen;
- Besturen van samenwerkingsverbanden.

3.2 Data

De belangrijkste databronnen zijn:

- Populatie besturen en onderliggende ovt's (IBIS)
- Export oordelenmonitor (DWH: historische oordelen op bg en onderliggend ovt-niveau)
- Fusiebestand
- Financiële gegevens onderwijsbesturen (XBRL open data DUO)
- Open data DUO personeel (open data DUO)
- Functiemix gegevens (levering DUO)
- Bestand ziekteverzuim personeel (levering DUO)
- Risicoscores Prestatiemonitors (DWH-kubus)
- Signalen export (DWH)
- Leerling prognoses (open data DUO)
- Bestand met voortijdig schoolverlaters (levering DUO)
- Verscheidene maatwerk leveringen vanuit de sector directies

Op twee momenten in het jaar wordt de Prestatiemonitor Besturen geproduceerd. Het eerste moment is rond april, na publicatie van o.a. de Prestatiemonitors PM-VO. Het tweede moment is in de tweede helft van september, na de oplevering van verscheidene andere prestatie-monitors zoals de PM-PO; PM-SO; en de oplevering van de definitieve financiële gegevens. Bij beide momenten geldt dat de meest actuele onderliggende gegevens worden gebruikt.

De gegevens die betrekking hebben op een schooljaar, zoals leerling tellingen, worden gepresenteerd onder het kalenderjaar waarmee het schooljaar is gestart. De tellingen van leerlingen op 1 oktober 2020 staan dus onder jaar 2020.

3.3 Grenzen

Bij een deel van de indicatoren is de onder- en/of bovengrens op inhoudelijke gronden vastgesteld. Bij indicatoren waar dat niet mogelijk is, is de grens zodanig gekozen dat bij ongeveer 15 procent van de besturen sprake is van een risico (een zogenaamde percentielgrens).

3.4 Weging van jaren en indicatoren

Bij de indicatoren waarbij dat van toepassing is zijn de geregistreerde en geprognoseerde waarden in dezelfde indicator opgenomen. Daarnaast is bij de meeste indicatoren die betrekking hebben op meerdere jaren een jaarweging toegepast, waarbij het meest recente jaar het grootste gewicht krijgt. Zo zijn de gewichten bij de indicator 'Verandering leerlingaantal (absolute waarde) bestuur totaal' in de levering van september 2022 als volgt: 2019: $w = 1$; 2020: $w = 2$; 2021: $w = 3$; 2022: $w = 4$; 2023: $w = 3$; 2024: $w = 2$. Het hoogste gewicht, gewicht 4, geldt dan dus voor het schooljaar van de levering van de prestatie-monitor (het op dat moment 'huidige' schooljaar). Per indicator kan de jaarweging in de rapportage in PowerBI bekeken worden door te kiezen voor het indicatorenoverzicht van een bestuur en vervolgens op een indicator te klikken. In de metadata is dan de weging per jaar weergegeven. Bij de weging tussen de indicatoren krijgt iedere indicator bovendien een gewicht. Bijvoorbeeld (in september 2023):

- De indicator Solvabiliteit (2): gewicht 7;
- De indicator Leerlingen per fte leraren (po): gewicht 2.

Ook het gewicht per indicator is op te zoeken in de metadata.

3.5 Sectorspecifieke vs. sector overstijgende indicatoren

Sommige indicatoren zijn sector overstijgend opgesteld. Dat wil zeggen dat de gekozen grenswaarde en weging voor alle besturen van toepassing zijn, ongeacht de leidende sector. Dit geldt bijvoorbeeld voor veel van de financiële indicatoren, zoals de indicatoren Solvabiliteit en Rentabiliteit. Andere indicatoren zijn echter sectorspecifiek. In die gevallen is de inschatting geweest dat normen en het gewicht van de indicatoren niet voor iedere sector hetzelfde moeten zijn, of dat een bepaalde indicator logischerwijs niet gevuld kan zijn voor bepaalde sectoren. Dit geldt bijvoorbeeld voor de indicatoren 'Leerlingen per ovt' (deze aantallen verschillen zeer sterk per sector) en 'percentage vsv' (deze is alleen van toepassing op besturen die actief zijn in het MBO of VO). Indicatoren die niet van toepassing zijn op een bestuur (en dus niet gevuld kunnen zijn) worden in de PowerBI-rapportage niet getoond.

3.6 Multi-sectorale besturen

Veel besturen zijn actief in meerdere onderwijssectoren. Bij een bestuur dat actief is in bijvoorbeeld het VO en het PO zullen daardoor meer indicatoren bijdragen aan de risicoscore: de sector overstijgende indicatoren; de indicatoren die specifiek van toepassing zijn voor het PO; en de indicatoren die specifiek van toepassing zijn voor het VO.

3.7 Missende waarden/ontbrekende informatie

Missende waarden/ontbrekende informatie wordt alleen omgezet naar een reële waarde als er een inhoudelijke argumentatie mogelijk is om te kunnen bepalen wat die reële waarde is. Bij sommige indicatoren kan het ontbreken van gegevens duiden op een risico (zoals missende financiële gegevens). In dat geval wordt de waarde behorende bij het risico toegekend.

3.8 Indeling in kwaliteitsdomeinen

Binnen de PowerBI-rapportage zijn indicatoren aan kwaliteitsdomeinen gekoppeld. Hierbij is het nieuwe (2021) waarderingskader aangehouden. Daarbij zijn indicatoren gekoppeld aan de kwaliteitsdomeinen met de kwaliteitsdomeinen Besturing Kwaliteitszorg en Ambitie (BKA); Sturing Kwaliteitszorg en Ambitie (SKA) en Onderwijsresultaten (OR). Bij indicatoren die aan BKA zijn gekoppeld gaat het vaak over indicatoren die moeilijk aan individuele onderliggende ovt's te koppelen zijn, en daarmee dus in de exclusieve invloedssfeer zouden moeten liggen van het overkoepelend bestuur (denk bijvoorbeeld aan financiële indicatoren). Indicatoren die aan SKA zijn gekoppeld zijn vaker gegevens die geaggregeerd zijn vanaf onderliggend ovt-niveau

naar bestuursniveau, en die relatief meer onder de invloedssfeer liggen van het management van onderliggende ovt's (zoals schoolleiders; denk bijvoorbeeld aan het aantal leerlingen per ovt, of het verzuimpercentage van leraren). Deze grens is echter niet hard, waardoor er in veel gevallen voor beide kwaliteitsdomeinen gekozen had kunnen worden. Belangrijk daarbij is dat de koppeling aan kwaliteitsdomeinen invloed heeft op de volgorde waarin de indicatoren in de rapportage worden getoond, maar niet op de uiteindelijke totaal risicoscore.

3.9 Datakwaliteit

We zullen te allen tijde proberen om gegevens zo accuraat mogelijk weer te geven. Daarvoor zijn we echter ook afhankelijk van jullie als gebruikers. Kom je opvallende (of overduidelijk incorrecte) informatie tegen? Laat het ons dan weten (5.1.2.e@owinsp.nl). Verder is het goed om alert te zijn op fusies. Als er fusies plaatsvinden heeft dit vaak gevolgen voor een hoop indicatoren, bijvoorbeeld op het vlak van leerlingaantallen, personeel, en financiën. Dit zorgt er voor dat er vaak in de jaren rond een fusie opvallende waarden kunnen ontstaan (uitschieters). We kiezen er voor om dit niet geautomatiseerd te proberen te corrigeren maar om de duiding van dergelijke gevolgen bij de domeinexperts (analisten of inspecteurs) te laten. Dat kan betekenen dat fuserende besturen relatief vaak wat hoger in de Prestatiemonitor uitkomen.

3.10 Verantwoord gebruik risicoschatting

De prestatie-monitor bevat een selectie van indicatoren die gezamenlijk analisten en/of inspecteurs kunnen ondersteunen bij hun beeldvorming over mogelijke risico's bij onderwijsbesturen. Het is echter belangrijk om daarbij te benoemen dat deze gegevens niet alle risico's in kaart kunnen brengen: omdat er simpelweg niet over alle risico's data beschikbaar is, en omdat data onbetrouwbaar kan zijn. Daarnaast is de beeldvorming rondom risico's slechts één onderdeel van het toezicht. Het informatieproduct Verdiepingsinformatie bevat bijvoorbeeld meer neutrale basisgegevens over onderwijsinstellingen. Wij bevelen inspecteurs en analisten van harte aan om de informatie die beschikbaar is gesteld in de Prestatiemonitor Besturen te gebruiken voor prioritering en bij de beeldvorming. Tegelijkertijd roepen we ook op om ten alle tijden kritisch naar de gegevens te blijven kijken en om ook andere bronnen (met meer kwalitatieve, of 'zachte' informatie) te raadplegen om tot een meer compleet beeld van onderwijsinstellingen te komen bij het desk-research in bij het prioriteren.

4 Beschrijving indicatoren

De prestatie-monitor is opgebouwd aan de hand van de kwaliteitsgebieden en standaarden van het waarderingskader. Hieronder volgt een toelichting op de indicatoren.

4.1 Bestuurlijk

4.1.1 *Jaarverslag laat of afwezig?*

Beschrijving /definitie: Laat zien of het meest recent verwachte jaarverslag te laat (na 1 juli) is aangeleverd.

Berekeningswijze: Is het jaarverslag te laat aangeleverd, of uberhaupt afwezig op de peildatum (op papier of digitaal)? Ja = 1, nee = 0.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 1: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 1: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 3

Weging per jaar: Alleen meest recente gegevens

4.1.2 *Afwijking rechtmatigheid/getrouwheid jaarverslag?*

Beschrijving /definitie: Geeft weer of de afhandeling jaarverslagen door accountants afwijkingen in getrouwheid of rechtmatigheid aan het licht heeft gebracht. Afkeuring krijgt waarde 2, beperking krijgt waarde 1

Berekeningswijze: Zowel afkeuringen als beperkingen worden gezien als indicatie van risico's

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 1: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 1: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 2

Weging per jaar: Alleen meest recente gegevens

4.1.3 *Fusie/overdracht/splitsing in afgelopen 3 jaar?*

Beschrijving /definitie: Fusie/overdracht/splitsing op bestuurlijk niveau in de afgelopen 3 schooljaren. Wordt weergegeven per kalenderjaar. Ter info (weging 0)

Berekeningswijze: Heeft een fusie/overdracht/splitsing plaatsgevonden? Ja = 1, nee = 0

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 0.01: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 0.01: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 0

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 4x, 2025: 0x

4.1.4 *Aantal ovts (po)*

Beschrijving /definitie: Aantal objecten van toezicht van de sector PO onder een bestuur. Ter informatie (weging 0)

Berekeningswijze:

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 17: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 17: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 0

Weging per jaar: Alleen meest recente gegevens

4.1.5 *Aantal ovts (so)*

Beschrijving /definitie: Aantal objecten van toezicht van de sector SO onder een bestuur. Ter informatie (weging 0)

Berekeningswijze:

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 10: risicoscore 0 , als waarde groter of gelijk is aan 10: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 0

Weging per jaar: Alleen meest recente gegevens

4.1.6 Aantal ovts (vo)

Beschrijving /definitie: Aantal objecten van toezicht van de sector VO onder een bestuur. Ter informatie (weging 0)

Berekeningswijze:

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 26: risicoscore 0 , als waarde groter of gelijk is aan 26: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 0

Weging per jaar: Alleen meest recente gegevens

4.1.7 Percentage kleine brins (po)

Beschrijving /definitie: Laat zien of er sprake is van een bestuur met een aantal kleine, dus kostbaarder en lastiger te besturen scholen binnen de sector PO. Een kleine school in het PO is een school met minder dan 60 leerlingen. 'School' is hier gedefinieerd op brin-niveau. De kolom jaar refereert aan de start van het schooljaar (2020 gaat over schooljaar 20-21).

Berekeningswijze: (Aantal kleine scholen / Totaal aantal scholen)*100%.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 10: risicoscore 0 , als waarde groter of gelijk is aan 10: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 3

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.1.8 Percentage kleine brins (so)

Beschrijving /definitie: Laat zien of er sprake is van een bestuur met een aantal kleine, dus kostbaarder en lastiger te besturen scholen binnen de sector SO. Een kleine school in het SO is een school met minder dan 100 leerlingen. 'School' is hier gedefinieerd op brin-niveau. De kolom jaar refereert aan de start van het schooljaar (2020 gaat over schooljaar 20-21).

Berekeningswijze: (Aantal kleine scholen/ Totaal aantal scholen)*100%.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 10: risicoscore 0 , als waarde groter of gelijk is aan 10: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 3

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.1.9 Domeinturbulentie (mbo)

Beschrijving /definitie: Geeft het aantal interne verschuivingen van studenten tussen opleidingsclusters weer en geeft daarmee een indicatie van interne inspanningen en kosten (meer verschuivingen = meer interne inspanningen en kosten). De kolom jaar refereert aan de start van het schooljaar (2020 gaat over schooljaar 20-21).

Berekeningswijze: Verschuiving studentenaantal mbo per opleidingsdomein, gesommeerd over de domeinen, maar gedeeld door het aantal domeinen dat wordt aangeboden

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 112.49: risicoscore 0 , als waarde groter of gelijk is aan 112.49: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.1.10 Leerlingen per fte management

Beschrijving /definitie: Ratio aantal leerlingen t.o.v. het totaal aantal FTE management onder een bestuur. Jaar geeft het boekjaar weer. NB: Leerlingaantallen kunnen iets afwijken van andere indicatoren door gebruik van verschillende databronnen

Berekeningswijze: Aantal leerlingen per 1 oktober / aantal fte management. Waarden boven de 5000 en onder de 5 worden vervangen door een lege cel.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 132.48: risicoscore 1, als waarde groter of gelijk is aan 132.48: risicoscore 0. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.2 Financieel

4.2.1 Solvabiliteit(2)

Beschrijving /definitie: De solvabiliteit 2 laat zien in hoeverre besturen op langere termijn (>1 jaar) kunnen voldoen aan hun financiële verplichtingen. De solvabiliteit geeft aan in welke mate de bezittingen op de activazijde van de balans zijn gefinancierd met eigen of vreemd vermogen. In het onderwijsveld geldt dat de solvabiliteit 2 gelijk is aan het eigen vermogen en de voorzieningen gedeeld door het totaal vermogen (solvabiliteit 1 is exclusief voorzieningen). Jaar geeft het boekjaar weer

Berekeningswijze: (Eigen vermogen + voorzieningen) / Totaal vermogen.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 0.3: risicoscore 1, als waarde groter of gelijk is aan 0.3: risicoscore 0. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 7

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 1x, 2022: 4x, 2023: 3x, 2024: 2x, 2025: 1x

4.2.2 Liquiditeit (baten onder 3 mln)

Beschrijving /definitie: De liquiditeit geeft aan in hoeverre kortlopende schulden (<1 jaar) tijdig voldaan kunnen worden door besturen. Jaar geeft het boekjaar weer

Berekeningswijze: Liquiditeit = vlottende activa/kortlopende schulden. Voor besturen met totale baten lager dan 3 mln. is de liquiditeitsgrens 1,5

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 1.5: risicoscore 1, als waarde groter of gelijk is aan 1.5: risicoscore 0. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 4

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 1x, 2022: 4x, 2023: 3x, 2024: 2x, 2025: 1x

4.2.3 Liquiditeit (baten tussen 3 & 12 mln)

Beschrijving /definitie: De liquiditeit geeft aan in hoeverre kortlopende schulden (<1 jaar) tijdig voldaan kunnen worden door besturen. Jaar geeft het boekjaar weer

Berekeningswijze: Liquiditeit = vlottende activa/kortlopende schulden. Voor besturen met totale baten tussen 3 mln. en 12 mln euro is de liquiditeitsgrens 1,0

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 1: risicoscore 1, als waarde groter of gelijk is aan 1: risicoscore 0. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 4

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 1x, 2022: 4x, 2023: 3x, 2024: 2x, 2025: 1x

4.2.4 Liquiditeit (baten tussen 12 & 25 mln)

Beschrijving /definitie: De liquiditeit geeft aan in hoeverre kortlopende schulden (<1 jaar) tijdig voldaan kunnen worden door besturen. Jaar geeft het boekjaar weer

Berekeningswijze: Liquiditeit = vlottende activa/kortlopende schulden. Voor besturen met totale baten tussen 12 mln. en 25 mln euro is de liquiditeitsgrens 0,75

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 0.75: risicoscore 1, als waarde groter of gelijk is aan 0.75: risicoscore 0. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 4

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 1x, 2022: 4x, 2023: 3x, 2024: 2x, 2025: 1x

4.2.5 *Liquiditeit (baten boven 25 mln)*

Beschrijving /definitie: De liquiditeit geeft aan in hoeverre kortlopende schulden (<1 jaar) tijdig voldaan kunnen worden door besturen. Jaar geeft het boekjaar weer

Berekeningswijze: Liquiditeit = vlottende activa/kortlopende schulden. Voor besturen met totale baten boven de 25 mln euro is de liquiditeitsgrens 0,5

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 0.5: risicoscore 1 , als waarde groter of gelijk is aan 0.5: risicoscore 0. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 4

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 1x, 2022: 4x, 2023: 3x, 2024: 2x, 2025: 1x

4.2.6 *Liquide middelen (mbo/ho bedrag x1000)*

Beschrijving /definitie: Absolute omvang liquide middelen

Berekeningswijze: Voor MBO en HO besturen is er een tekort aan liquide middelen bij besturen met minder dan 2 mln. aan liquide middelen . Jaar geeft het boekjaar weer

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 2000: risicoscore 1 , als waarde groter of gelijk is aan 2000: risicoscore 0. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 4

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 1x, 2022: 4x, 2023: 3x, 2024: 2x, 2025: 1x

4.2.7 *Liquide middelen (so/po/vo bedrag x1000)*

Beschrijving /definitie: Absolute omvang liquide middelen. Jaar geeft het boekjaar weer

Berekeningswijze: Voor PO, VO en SO besturen is er een tekort aan liquide middelen bij besturen met minder dan 100.000 euro aan liquide middelen.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 100: risicoscore 1 , als waarde groter of gelijk is aan 100: risicoscore 0. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 4

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 1x, 2022: 4x, 2023: 3x, 2024: 2x, 2025: 1x

4.2.8 *Percentage missende fin. gegevens*

Beschrijving /definitie: Het percentage financiële kengetallen waarvan de gegevens missen (per jaar). Jaar geeft het boekjaar weer

Berekeningswijze: Het percentage missende gegevens wordt berekend over de liquiditeit, solvabiliteit en rentabiliteit

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 1: risicoscore 0 , als waarde groter of gelijk is aan 1: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 4

Weging per jaar: 2020: 2x, 2021: 3x, 2022: 4x, 2023: 3x, 2024: 2x, 2025: 1x

4.2.9 *Andere inkomstenbronnen*

Beschrijving /definitie: Deel van de totale baten dat bestaat uit overige baten. In welke mate is het bestuur afhankelijk van overige baten? Deze overige baten (verhuur ruimtes, detachering personeel, sponsoring, ouderbijdragen, etc.) zijn vaak niet structureel van aard. Jaar geeft het boekjaar weer

Berekeningswijze: (Overige baten/ totale baten) * 100%

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 5.56: risicoscore 0 , als waarde groter of gelijk is aan 5.56: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 3

Weging per jaar: 2020: 2x, 2021: 3x, 2022: 4x, 2023: 3x, 2024: 2x, 2025: 1x

4.2.10 Doordecentralisatie

Beschrijving /definitie: Doordecentralisatie van de huisvesting door de gemeente leidt over het algemeen tot een groter financieel risico voor het betrokken bestuur. De gemeente fungeert dan als een 'doorgeefluik' van gelden en heeft ook haar taken en verantwoordelijkheden ten aanzien van het verzorgen van huisvesting aan het bestuur overgedragen. Doordecentralisatie heeft gevolgen voor de aanpak en de werkwijze van het continuïteitstoezicht. Jaar geeft het boekjaar weer

Berekeningswijze: Is er sprake van doordecentralisatie van de huisvesting? Ja = 1 of nee = 0?

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 1: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 1: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 2

Weging per jaar: Alleen meest recente gegevens

4.2.11 Aandeel personeel niet in loondienst (po/vo/so)

Beschrijving /definitie: Aandeel van de personeelslasten dat opgaat aan lasten t.b.v. personeel niet in loondienst.

Berekeningswijze: (lasten personeel niet in loondienst/totale lasten)*100%.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 6.12: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 6.12: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 1x, 2022: 4x, 2023: 3x, 2024: 2x, 2025: 1x

4.2.12 Aandeel personeel niet in loondienst (mbo/ho)

Beschrijving /definitie: Aandeel van de personeelslasten dat opgaat aan lasten t.b.v. personeel niet in loondienst.

Berekeningswijze: (lasten personeel niet in loondienst/totale lasten)*100%.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 11.92: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 11.92: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 1x, 2022: 4x, 2023: 3x, 2024: 2x, 2025: 1x

4.2.13 Huisvestingsratio (mbo/ho)

Beschrijving /definitie: Laat zien in hoeverre huisvestingslasten een relatief zware last vormen voor een bestuur. Jaar geeft het boekjaar weer. Waardes kleiner dan -10 zijn vervangen door en lege cel

Berekeningswijze: (Huisvestingslasten + Afschrijvingen gebouwen en terreinen)/Totale lasten + financiële lasten *100%.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 15: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 15: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 1x, 2022: 1x, 2023: 1x, 2024: 1x, 2025: 1x

4.2.14 Huisvestingsratio (so/po/vo)

Beschrijving /definitie: Laat zien in hoeverre huisvestingslasten een relatief zware last vormen voor een bestuur. Jaar geeft het boekjaar weer. Waardes kleiner dan -10 zijn vervangen door en lege cel

Berekeningswijze: (Huisvestingslasten + Afschrijvingen gebouwen en terreinen)/Totale lasten + financiële lasten *100%.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 10: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 10: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 1x, 2022: 1x, 2023: 1x, 2024: 1x, 2025: 1x

4.3 Kwaliteit

4.3.1 *Instellingstoets kwaliteitszorg uitgevoerd? (ho)*

Beschrijving /definitie: Laat zien of in de afgelopen 6 jaar een instellingstoets kwaliteitszorg heeft plaatsgevonden.

Berekeningswijze: Heeft in de afgelopen 6 jaar een instellingstoets kwaliteitszorg plaatsgevonden? Ja = 1, nee = 0.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 0: risicoscore 1, als waarde groter of gelijk is aan 0: risicoscore 0. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: Alleen meest recente gegevens

4.3.2 *Onvoldoende oordelen (1 of meer)*

Beschrijving /definitie: Laat zien of het bestuur ovt's onder zich heeft met een vigerend onvoldoende oordeel op onderwijskwaliteit. De kolom jaar refereert aan de start van het schooljaar (2020 gaat over schooljaar 20-21).

Berekeningswijze: Is er minstens 1 ovt onder het bestuur met een onvoldoende oordeel op onderwijskwaliteit? Ja = 1, nee = 0.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 0.22: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 0.22: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 6

Weging per jaar: 2020: 2x, 2021: 3x, 2022: 4x, 2023: 3x, 2024: 2x, 2025: 1x

4.3.3 *Onvoldoende oordelen >2 jr (1 of meer)*

Beschrijving /definitie: Laat zien of het bestuur ovt's onder zich heeft die al langer dan 2 jaar een vigerend onvoldoende oordeel op onderwijskwaliteit hebben staan, of een zeer zwak oordeel dat niet verbeterd is (oordelen vanaf sept 2017).

Berekeningswijze: Is er minstens 1 ovt onder het bestuur met een onvoldoende oordeel op onderwijskwaliteit wat al langer dan 2 jaar staat, of een zeer zwak oordeel dat niet verbeterd is? Ja = 1, nee = 0.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 1: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 1: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 3

Weging per jaar: Alleen meest recente gegevens

4.3.4 *Bestuur in onvoldoende samenwerkingsverbanden*

Beschrijving /definitie: Laat zien of het bestuur betrokken is bij een samenwerkingsverband dat in het meest recente onderzoek een onvoldoende eindoordeel heeft gekregen. Het totaal aantal samenwerkingsverbanden zoals weergegeven in de aanvullende informatie is gebaseerd op de officiële SWV-indeling op basis van postcodegebied.

Berekeningswijze: Som van het totaal aan onvoldoende eindoordelen dat is gegeven bij de betrokken samenwerkingsverbanden

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 1: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 1: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 2

Weging per jaar: Alleen meest recente gegevens

4.3.5 *Percentage voldoende opleidingen (mbo)*

Beschrijving /definitie: Laat zien welk percentage van de opleidingen onder het bestuur voldoende presteert (ook bekend als %OVO). Waardes per jaar geven in feite een drie-jaars

gemiddelde weer. Bijvoorbeeld: onder 2020 valt het percentage berekend over de periode 2017-2020.

Berekeningswijze: (aantal voldoende opleidingen / Aantal opleidingen)*100

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 43: risicoscore 1, als waarde groter of gelijk is aan 43: risicoscore 0. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 2

Weging per jaar: 2020: 2x, 2021: 3x, 2022: 4x, 2023: 4x, 2024: 1x, 2025: 1x

4.3.6 *Percentage studenten op voldoende opleiding (mbo)*

Beschrijving /definitie: Laat zien welk percentage van de leerlingen onder het bestuur onderwijs volgt op een voldoende opleiding (ook bekend als %SVO). Waardes per jaar geven in feite een drie-jaars gemiddelde weer. Bijvoorbeeld: onder 2020 valt het percentage berekend over de periode 2017-2020.

Berekeningswijze: (aantal IIn op voldoende opleidingen / Aantal IIn)*100

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 56.4: risicoscore 1, als waarde groter of gelijk is aan 56.4: risicoscore 0. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 2

Weging per jaar: 2020: 2x, 2021: 3x, 2022: 4x, 2023: 4x, 2024: 1x, 2025: 1x

4.3.7 *PM totaal: percentage in top 15%*

Beschrijving /definitie: Laat zien in welke mate er risico's lijken te bestaan bij de onderliggende ovt's.

Berekeningswijze: Voor ieder ovt dat onder het bestuur hangt wordt berekend of het zich in de top 15% van de respectievelijke sector-specifieke prestatieindicator bevindt. Deze indicator geeft aan welk percentage van de onderliggende ovt's zich in de top 15% bevindt. Bij VO besturen worden brugklassen (ovt-code BRUG) uitgesloten

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 27.42: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 27.42: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 12

Weging per jaar: Alleen meest recente gegevens

4.3.8 *PM BKA SKA: percentage in top 15%*

Beschrijving /definitie: Laat zien in welke mate er risico's lijken te bestaan bij de onderliggende ovt's op het kwaliteitsgebied KA.

Berekeningswijze: Voor ieder ovt dat onder het bestuur hangt wordt berekend of het zich in de top 15% van de respectievelijke sector-specifieke prestatieindicator bevindt -op het deelgebied KA-. Deze indicator geeft aan welk percentage van de onderliggende ovt's zich in de top 15% bevindt. Bij VO besturen worden brugklassen (ovt-code BRUG) uitgesloten

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 11.1: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 11.1: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 8

Weging per jaar: Alleen meest recente gegevens

4.3.9 *PM OP: percentage in top 15%*

Beschrijving /definitie: Laat zien in welke mate er risico's lijken te bestaan bij de onderliggende ovt's op het kwaliteitsgebied OP.

Berekeningswijze: Voor ieder ovt dat onder het bestuur hangt wordt berekend of het zich in de top 15% van de respectievelijke sector-specifieke prestatieindicator bevindt -op het kwaliteitsgebied OP-. Deze indicator geeft aan welk percentage van de onderliggende ovt's zich in de top 15% bevindt. Bij VO besturen worden brugklassen (ovt-code BRUG) uitgesloten

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 33.3: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 33.3: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 2

Weging per jaar: Alleen meest recente gegevens

4.3.10 *PM OR: percentage in top 15%*

Beschrijving /definitie: Laat zien in welke mate er risico's lijken te bestaan bij de onderliggende ovt's op het kwaliteitsgebied OR.

Berekeningswijze: Voor ieder ovt dat onder het bestuur hangt wordt berekend of het zich in de top 15% van de respectievelijke sector-specifieke prestatieindicator bevindt -op het kwaliteitsgebied OR-. Deze indicator geeft aan welk percentage van de onderliggende ovt's zich in de top 15% bevindt. Bij VO besturen worden brugklassen (ovt-code BRUG) uitgesloten

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 28.6: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 28.6: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 2

Weging per jaar: Alleen meest recente gegevens

4.3.11 *PM VS: percentage in top 15%*

Beschrijving /definitie: Laat zien in welke mate er risico's lijken te bestaan bij de onderliggende ovt's op het kwaliteitsgebied SK.

Berekeningswijze: Voor ieder ovt dat onder het bestuur hangt wordt berekend of het zich in de top 15% van de respectievelijke sector-specifieke prestatieindicator bevindt -op het kwaliteitsgebied SK-. Deze indicator geeft aan welk percentage van de onderliggende ovt's zich in de top 15% bevindt. Bij VO besturen worden brugklassen (ovt-code BRUG) uitgesloten

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 25: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 25: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 2

Weging per jaar: Alleen meest recente gegevens

4.4 **Leerling/Student**

4.4.1 *Verandering leerlingaantal (absolute waarde) bestuur totaal*

Beschrijving /definitie: De leerlingontwikkeling wordt (vertraagd) doorvertaald in bekostiging voor het verslagjaar. De ontwikkeling in de jaren voor en na het verslagjaar verschaft inzicht in de toekomstige inkomensstromen. Deze indicator omvat bij multisectorale besturen alle leerlingen van alle sectoren onder een bestuur. De kolom jaar refereert aan de start van het schooljaar (2020 gaat over schooljaar 20-21).NB: Leerlingaantallen kunnen iets afwijken van andere indicatoren door gebruik van verschillende databronnen.

Berekeningswijze: $(\text{Aantal leerlingen jaar } x - \text{Aantal leerlingen jaar } x-1) / \text{Aantal leerlingen jaar } x-1 * 100\%$

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 5.07: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 5.07: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 5

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.4.2 *Verandering leerlingaantal (absolute waarde) (vo)*

Beschrijving /definitie: Bij deze indicator gaat het om de leerlingontwikkeling van de sector Voortgezet Onderwijs onder het bestuur. De ontwikkeling van het leerlingenaantal is relevant voor toekomstige bekostiging en voor investeringen op de lange termijn. De kolom jaar refereert aan de start van het schooljaar (2020 gaat over schooljaar 20-21).NB: Leerlingaantallen kunnen iets afwijken van andere indicatoren door gebruik van verschillende databronnen.

Berekeningswijze: $(\text{Aantal leerlingen jaar } x - \text{Aantal leerlingen jaar } x-1) / \text{Aantal leerlingen jaar } x-1 * 100\%$

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 5.7: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 5.7: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 3

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.4.3 *Verandering leerlingaantal (absolute waarde) (so)*

Beschrijving /definitie: Bij deze indicator gaat het om de leerlingontwikkeling van de sector Speciaal Onderwijs onder het bestuur. De ontwikkeling van het leerlingenaantal is relevant voor toekomstige bekostiging en voor investeringen op de lange termijn. De kolom jaar refereert aan de start van het schooljaar (2020 gaat over schooljaar 20-21).NB: Leerlingaantallen kunnen iets afwijken van andere indicatoren door gebruik van verschillende databronnen.

Berekeningswijze: $(\text{Aantal leerlingen jaar } x - \text{Aantal leerlingen jaar } x-1) / \text{Aantal leerlingen jaar } x-1 * 100\%$

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 8.06: risicoscore 0 , als waarde groter of gelijk is aan 8.06: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 5

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.4.4 *Verandering leerlingaantal (absolute waarde) (po)*

Beschrijving /definitie: Bij deze indicator gaat het om de leerlingontwikkeling van de sector Primair Onderwijs onder het bestuur. De ontwikkeling van het leerlingenaantal is relevant voor toekomstige bekostiging en voor investeringen op de lange termijn. De kolom jaar refereert aan de start van het schooljaar (2020 gaat over schooljaar 20-21).NB: Leerlingaantallen kunnen iets afwijken van andere indicatoren door gebruik van verschillende databronnen.

Berekeningswijze: $(\text{Aantal leerlingen jaar } x - \text{Aantal leerlingen jaar } x-1) / \text{Aantal leerlingen jaar } x-1 * 100\%$

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 5.4: risicoscore 0 , als waarde groter of gelijk is aan 5.4: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 3

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.4.5 *Leerlingen per brin (vo)*

Beschrijving /definitie: Gemiddelde schoolomvang van de Voortgezet Onderwijs scholen (leerlingen per brin). Een kleine gemiddelde schoolomvang geeft kans op versnippering van focus, relatief grote beheerskosten. De kolom jaar refereert aan de start van het schooljaar (2020 gaat over schooljaar 20-21).NB: Leerlingaantallen kunnen iets afwijken van andere indicatoren door gebruik van verschillende databronnen.

Berekeningswijze: $\text{Aantal leerlingen} / \text{Aantal brins}$

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 876.22: risicoscore 1 , als waarde groter of gelijk is aan 876.22: risicoscore 0. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 3

Weging per jaar: Alleen meest recente gegevens

4.4.6 *Leerlingen per brin (so)*

Beschrijving /definitie: Gemiddelde schoolomvang van de Speciaal Onderwijs scholen (leerlingen per brin). Een kleine gemiddelde schoolomvang geeft kans op versnippering van focus, relatief grote beheerskosten. De kolom jaar refereert aan de start van het schooljaar (2020 gaat over schooljaar 20-21). NB: Leerlingaantallen kunnen iets afwijken van andere indicatoren door gebruik van verschillende databronnen.

Berekeningswijze: $\text{Aantal leerlingen} / \text{Aantal brins}$

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 125.55: risicoscore 1 , als waarde groter of gelijk is aan 125.55: risicoscore 0. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 3

Weging per jaar: Alleen meest recente gegevens

4.4.7 *Leerlingen per brin (po)*

Beschrijving /definitie: Gemiddelde schoolomvang van de Primair Onderwijs scholen (leerlingen per brin). Een kleine gemiddelde schoolomvang geeft kans op versnippering van focus, relatief grote beheerskosten. De kolom jaar refereert aan de start van het schooljaar (2020 gaat over schooljaar 20-21).NB: Leerlingaantallen kunnen iets afwijken van andere indicatoren door gebruik van verschillende databronnen.

Berekeningswijze: Aantal leerlingen / Aantal brins

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 60: risicoscore 1 , als waarde groter of gelijk is aan 60: risicoscore 0. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 3

Weging per jaar: Alleen meest recente gegevens

4.4.8 *Leerlingen per opleiding (mbo)*

Beschrijving /definitie: Aantal studenten per opleiding (= opleiding * niveau). Laat zien of er sprake is van een bestuur met gemiddeld kleine, mogelijk kostbaarder en lastiger te besturen opleidingen. De kolom jaar refereert aan de start van het schooljaar (2020 gaat over schooljaar 20-21).NB: Leerlingaantallen kunnen iets afwijken van andere indicatoren door gebruik van verschillende databronnen.

Berekeningswijze: Aantal studenten / Aantal opleidingen

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 86.54: risicoscore 1 , als waarde groter of gelijk is aan 86.54: risicoscore 0. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 3

Weging per jaar: Alleen meest recente gegevens

4.4.9 *Leerlingen per fte leraren (po)*

Beschrijving /definitie: Geeft het gemiddeld aantal leerlingen per leraar van het bestuur binnen de sector PO weer. Deze indicator indiceert of er voldoende personele inzet op het primaire proces plaatsvindt. De kolom jaar refereert aan de start van het schooljaar (2020 gaat over schooljaar 20-21).NB: Leerlingaantallen kunnen iets afwijken van andere indicatoren door gebruik van verschillende databronnen.

Berekeningswijze: Leerlingenaantal/ onderwijsgevend personeel in fte's

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 19.83: risicoscore 0 , als waarde groter of gelijk is aan 19.83: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 2

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.4.10 *Leerlingen per fte leraren (so)*

Beschrijving /definitie: Geeft het gemiddeld aantal leerlingen per leraar van het bestuur binnen de sector SO weer. Deze indicator indiceert of er voldoende personele inzet op het primaire proces plaatsvindt. De kolom jaar refereert aan de start van het schooljaar (2020 gaat over schooljaar 20-21).NB: Leerlingaantallen kunnen iets afwijken van andere indicatoren door gebruik van verschillende databronnen.

Berekeningswijze: Leerlingenaantal/ onderwijsgevend personeel in fte's

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 9: risicoscore 0 , als waarde groter of gelijk is aan 9: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 3

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.4.11 *Leerlingen per fte leraren (vo)*

Beschrijving /definitie: Geeft het gemiddeld aantal leerlingen per leraar van het bestuur binnen de sector VO weer. Deze indicator indiceert of er voldoende personele inzet op het

primaire proces plaatsvindt. De kolom jaar refereert aan de start van het schooljaar (2020 gaat over schooljaar 20-21).NB: Leerlingaantallen kunnen iets afwijken van andere indicatoren door gebruik van verschillende databronnen.

Berekeningswijze: Leerlingenaantal/ onderwijsgevend personeel in fte's

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 16.59: risicoscore 0 , als waarde groter of gelijk is aan 16.59: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 2

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

Berekeningswijze: Het totaal aantal gewogen studenten mbo, vo, vavo en ec van een jaar / het aantal onderwijsgevende personeelsleden (incl LIO) in dat jaar .Gewichten: bol: 1, bbl: 0.4, vavo: 0.7

4.4.12 *Leerlingen per fte leraren (mbo)*

Beschrijving /definitie: Geeft het gemiddeld aantal studenten per docent van het bestuur binnen de sector MBO weer. Een zeer hoog of zeer laag aantal studenten per docent kan wijzen op tekort of overvloed van docenten, dan wel op zeer extensieve of zeer intensieve vormen van onderwijs. De kolom jaar refereert aan de start van het schooljaar (2020 gaat over schooljaar 20-21).NB: Leerlingaantallen kunnen iets afwijken van andere indicatoren door gebruik van verschillende databronnen.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 19.78: risicoscore 0 , als waarde groter of gelijk is aan 19.78: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 2

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.4.13 *Aantal II residentieel (so)*

Beschrijving /definitie: Aantal leerlingen binnen de sector SO ingeschreven op residentiele plaats of aan een justitiele instelling. De veronderstelling is dat de aanwezigheid van leerlingen in residentiele instellingen bijdraagt aan de complexiteit van het bestuur. De kolom jaar refereert aan de start van het schooljaar (2020 gaat over schooljaar 20-21).

Berekeningswijze: Som per bestuur van aantal leerlingen ingeschreven op residentiele plaats of aan een justitiele instelling.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 1: risicoscore 0 , als waarde groter of gelijk is aan 1: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 3

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.5 **Personeel**

4.5.1 *Veranderingen in directie of managementteam (po)*

Beschrijving /definitie: Percentage van personeel in loondienst op management/directieniveau van het bestuur dat onderhevig is aan mutaties (personeel dat het bestuur heeft verlaten of juist bij het bestuur is komen werken). Er wordt maximaal 2 jaar terug in de tijd gekeken wanneer informatie over een jaar ontbreekt. De kolom jaar refereert aan de start van het schooljaar (2020 gaat over schooljaar 20-21).

Berekeningswijze: ((aantal directie dat bg heeft verlaten + aantal directie dat nieuw is komen werken op bg) / (aantal directie werkzaam op bg + aantal directie dat bg heeft verlaten))*100%.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 50: risicoscore 0 , als waarde groter of gelijk is aan 50: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 3

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.5.2 *Veranderingen in directie of managementteam (so)*

Beschrijving / definitie: Percentage van personeel in loondienst op management/directieniveau van het bestuur dat onderhevig is aan mutaties (personeel dat het bestuur heeft verlaten of juist bij het bestuur is komen werken). Er wordt maximaal 2 jaar terug in de tijd gekeken wanneer informatie over een jaar ontbreekt. De kolom jaar refereert aan de start van het schooljaar (2020 gaat over schooljaar 20-21).

Berekeningswijze: $((\text{aantal directie dat bg heeft verlaten} + \text{aantal directie dat nieuw is komen werken op bg}) / (\text{aantal directie werkzaam op bg} + \text{aantal directie dat bg heeft verlaten})) * 100\%$.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 50: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 50: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 4

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.5.3 *Veranderingen in directie of managementteam (vo)*

Beschrijving / definitie: Percentage van personeel in loondienst op management/directieniveau van het bestuur dat onderhevig is aan mutaties (personeel dat het bestuur heeft verlaten of juist bij het bestuur is komen werken). Er wordt maximaal 2 jaar terug in de tijd gekeken wanneer informatie over een jaar ontbreekt. De kolom jaar refereert aan de start van het schooljaar (2020 gaat over schooljaar 20-21).

Berekeningswijze: $((\text{aantal directie dat bg heeft verlaten} + \text{aantal directie dat nieuw is komen werken op bg}) / (\text{aantal directie werkzaam op bg} + \text{aantal directie dat bg heeft verlaten})) * 100\%$.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 50: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 50: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.5.4 *Veranderingen in directie of managementteam (mbo)*

Beschrijving / definitie: Percentage van personeel in loondienst op management/directieniveau van het bestuur dat onderhevig is aan mutaties (personeel dat het bestuur heeft verlaten of juist bij het bestuur is komen werken). Er wordt maximaal 2 jaar terug in de tijd gekeken wanneer informatie over een jaar ontbreekt. De kolom jaar refereert aan de start van het schooljaar (2020 gaat over schooljaar 20-21).

Berekeningswijze: $((\text{aantal directie dat bg heeft verlaten} + \text{aantal directie dat nieuw is komen werken op bg}) / (\text{aantal directie werkzaam op bg} + \text{aantal directie dat bg heeft verlaten})) * 100\%$.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 50: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 50: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.5.5 *Gem. ervaringsjaren directie/management op bg (po)*

Beschrijving / definitie: Het gemiddelde van het aantal jaren dat personeel in loondienst op management/directieniveau al werkzaam is op het bestuur. (hierbij worden jaren geregistreerd sinds 2006, omdat pas vanaf dat moment een dataset is opgebouwd). De kolom jaar refereert aan de start van het schooljaar (2020 gaat over schooljaar 20-21).

Berekeningswijze: Gemiddelde van het aantal ervaringsjaren

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 3: risicoscore 1, als waarde groter of gelijk is aan 3: risicoscore 0. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 3

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.5.6 *Gem. ervaringsjaren directie/management op bg (so)*

Beschrijving /definitie: Het gemiddelde van het aantal jaren dat personeel op management/directieniveau al werkzaam is op het bestuur. (hierbij worden jaren geregistreerd sinds 2006, omdat pas vanaf dat moment een dataset is opgebouwd). De kolom jaar refereert aan de start van het schooljaar (2020 gaat over schooljaar 20-21).

Berekeningswijze: Gemiddelde van het aantal ervaringsjaren

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 3: risicoscore 1, als waarde groter of gelijk is aan 3: risicoscore 0. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.5.7 *Gem. ervaringsjaren directie/management op bg (vo)*

Beschrijving /definitie: Het gemiddelde van het aantal jaren dat personeel op management/directieniveau al werkzaam is op het bestuur. (hierbij worden jaren geregistreerd sinds 2006, omdat pas vanaf dat moment een dataset is opgebouwd). De kolom jaar refereert aan de start van het schooljaar (2020 gaat over schooljaar 20-21).

Berekeningswijze: Gemiddelde van het aantal ervaringsjaren

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 3: risicoscore 1, als waarde groter of gelijk is aan 3: risicoscore 0. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.5.8 *Personeelslasten tov rijksbijdrage (po)*

Beschrijving /definitie: Laat zien of personeelskosten in verhouding tot rijksbijdrage een bepaald niveau te boven gaan. Jaar refereert aan het boekjaar

Berekeningswijze: (Personele lasten/Rijksbijdrage)*100%.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 88.87: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 88.87: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: 2020: 2x, 2021: 3x, 2022: 4x, 2023: 3x, 2024: 2x, 2025: 1x

4.5.9 *Personeelslasten tov rijksbijdrage (so)*

Beschrijving /definitie: Laat zien of personeelskosten in verhouding tot rijksbijdrage een bepaald niveau te boven gaan. Jaar refereert aan het boekjaar

Berekeningswijze: (Personele lasten/Rijksbijdrage)*100%.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 94.3: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 94.3: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: 2020: 2x, 2021: 3x, 2022: 4x, 2023: 3x, 2024: 2x, 2025: 1x

4.5.10 *Personeelslasten tov rijksbijdrage (vo)*

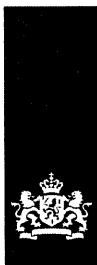
Beschrijving /definitie: Laat zien of personeelskosten in verhouding tot rijksbijdrage een bepaald niveau te boven gaan. Jaar refereert aan het boekjaar

Berekeningswijze: (Personele lasten/Rijksbijdrage)*100%.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 85.86: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 85.86: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: 2020: 2x, 2021: 3x, 2022: 4x, 2023: 3x, 2024: 2x, 2025: 1x

4.5.11 *Personeelslasten tov rijksbijdrage (mbo)*

Beschrijving /definitie: Laat zien of personeelskosten in verhouding tot rijksbijdrage een bepaald niveau te boven gaan. Jaar refereert aan het boekjaar

Berekeningswijze: (Personele lasten/Rijksbijdrage)*100%.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 84.76: risicoscore 0 , als waarde groter of gelijk is aan 84.76: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: 2020: 2x, 2021: 3x, 2022: 4x, 2023: 3x, 2024: 2x, 2025: 1x

4.5.12 *Personeelslasten tov rijksbijdrage (ho)*

Beschrijving /definitie: Laat zien of personeelskosten in verhouding tot rijksbijdrage een bepaald niveau te boven gaan. Jaar refereert aan het boekjaar

Berekeningswijze: (Personele lasten/Rijksbijdrage)*100%.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 117.09: risicoscore 0 , als waarde groter of gelijk is aan 117.09: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: 2020: 2x, 2021: 3x, 2022: 4x, 2023: 3x, 2024: 2x, 2025: 1x

4.6 **personeel-ovt**

4.6.1 *Veranderingen in het lerarenteam (po)*

Beschrijving /definitie: Percentage van leraren bestand in loondienst van het bestuur dat onderhevig is aan mutaties (personeel dat het bestuur heeft verlaten of juist bij het bestuur is komen werken). De kolom jaar refereert aan de start van het schooljaar (2020 gaat over schooljaar 20-21).

Berekeningswijze: ((aantal leraren dat bg heeft verlaten + aantal leraren dat nieuw is komen werken op bg) / (aantal leraren op bg + aantal leraren dat bg heeft verlaten))*100%.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 35: risicoscore 0 , als waarde groter of gelijk is aan 35: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 5

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.6.2 *Veranderingen in het lerarenteam (so)*

Beschrijving /definitie: Percentage van leraren bestand in loondienst van het bestuur dat onderhevig is aan mutaties (personeel dat het bestuur heeft verlaten of juist bij het bestuur is komen werken). De kolom jaar refereert aan de start van het schooljaar (2020 gaat over schooljaar 20-21).

Berekeningswijze: ((aantal leraren dat bg heeft verlaten + aantal leraren dat nieuw is komen werken op bg) / (aantal leraren op bg + aantal leraren dat bg heeft verlaten))*100%.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 35: risicoscore 0 , als waarde groter of gelijk is aan 35: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 6

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.6.3 *Veranderingen in het lerarenteam (vo)*

Beschrijving /definitie: Percentage van leraren bestand in loondienst van het bestuur dat onderhevig is aan mutaties (personeel dat het bestuur heeft verlaten of juist bij het bestuur is komen werken). De kolom jaar refereert aan de start van het schooljaar (2020 gaat over schooljaar 20-21).

Berekeningswijze: ((aantal leraren dat bg heeft verlaten + aantal leraren dat nieuw is komen werken op bg) / (aantal leraren op bg + aantal leraren dat bg heeft verlaten))*100%.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 35: risicoscore 0 , als waarde groter of gelijk is aan 35: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 7

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.6.4 *Veranderingen in het lerarenteam (mbo)*

Beschrijving /definitie: Percentage van leraren bestand in loondienst van het bestuur dat onderhevig is aan mutaties (personeel dat het bestuur heeft verlaten of juist bij het bestuur is komen werken). De kolom jaar refereert aan de start van het schooljaar (2020 gaat over schooljaar 20-21).

Berekeningswijze: ((aantal leraren dat bg heeft verlaten + aantal leraren dat nieuw is komen werken op bg) / (aantal leraren op bg + aantal leraren dat bg heeft verlaten))*100%.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 35: risicoscore 0 , als waarde groter of gelijk is aan 35: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 7

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.6.5 *Gem. ervaringsjaren leraren op bg (po)*

Beschrijving /definitie: Het gemiddelde van het aantal jaren dat leraren in loondienst al werkzaam zijn binnen het bestuur. (hierbij worden jaren geregistreerd sinds 2006, omdat pas vanaf dat moment een dataset is opgebouwd). De kolom jaar refereert aan de start van het schooljaar (2020 gaat over schooljaar 20-21).

Berekeningswijze: Gemiddelde van het aantal ervaringsjaren

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 6.91: risicoscore 1 , als waarde groter of gelijk is aan 6.91: risicoscore 0. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 3

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.6.6 *Gem. ervaringsjaren leraren op bg (so)*

Beschrijving /definitie: Het gemiddelde van het aantal jaren dat leraren in loondienst al werkzaam zijn binnen het bestuur. (hierbij worden jaren geregistreerd sinds 2006, omdat pas vanaf dat moment een dataset is opgebouwd). De kolom jaar refereert aan de start van het schooljaar (2020 gaat over schooljaar 20-21).

Berekeningswijze: Gemiddelde van het aantal ervaringsjaren

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 5.42: risicoscore 1 , als waarde groter of gelijk is aan 5.42: risicoscore 0. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 3

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.6.7 *Gem. ervaringsjaren leraren op bg (vo)*

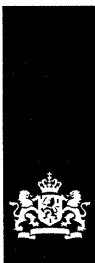
Beschrijving /definitie: Het gemiddelde van het aantal jaren dat leraren in loondienst al werkzaam zijn binnen het bestuur. (hierbij worden jaren geregistreerd sinds 2006, omdat pas vanaf dat moment een dataset is opgebouwd). De kolom jaar refereert aan de start van het schooljaar (2020 gaat over schooljaar 20-21).

Berekeningswijze: Gemiddelde van het aantal ervaringsjaren

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 6.97: risicoscore 1 , als waarde groter of gelijk is aan 6.97: risicoscore 0. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 3

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.6.8 *Aandeel onderwijzend personeel (po)*

Beschrijving /definitie: Aandeel onderwijsgevend personeel t.o.v. totaal personeel binnen de sector PO. Indiceert de mate waarin het bestuur personeel inzet op het primaire proces. Jaar refereert aan het boekjaar

Berekeningswijze: (Onderwijsgevend personeel/Totaal personeel in fte's)*100%.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 65.91: risicoscore 1, als waarde groter of gelijk is aan 65.91: risicoscore 0. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 5

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.6.9 *Aandeel onderwijzend personeel (so)*

Beschrijving /definitie: Aandeel onderwijsgevend personeel t.o.v. totaal personeel binnen de sector SO. Indiceert de mate waarin het bestuur personeel inzet op het primaire proces. Jaar refereert aan het boekjaar

Berekeningswijze: (Onderwijsgevend personeel/Totaal personeel in fte's)*100%.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 40.96: risicoscore 1, als waarde groter of gelijk is aan 40.96: risicoscore 0. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.6.10 *Aandeel onderwijzend personeel (vo)*

Beschrijving /definitie: Aandeel onderwijsgevend personeel t.o.v. totaal personeel binnen de sector VO. Indiceert de mate waarin het bestuur personeel inzet op het primaire proces. Jaar refereert aan het boekjaar

Berekeningswijze: (Onderwijsgevend personeel/Totaal personeel in fte's)*100%.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 66.49: risicoscore 1, als waarde groter of gelijk is aan 66.49: risicoscore 0. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.6.11 *Aandeel onderwijzend personeel (mbo)*

Beschrijving /definitie: Aandeel onderwijsgevend personeel t.o.v. totaal personeel binnen de sector MBO. Indiceert de mate waarin het bestuur personeel inzet op het primaire proces. Jaar refereert aan het boekjaar

Berekeningswijze: (Onderwijsgevend personeel/Totaal personeel in fte's)*100%.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 51: risicoscore 1, als waarde groter of gelijk is aan 51: risicoscore 0. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.6.12 *Aandeel parttime onderwijzend personeel (po)*

Beschrijving /definitie: Aandeel parttimers onderwijsgevend personeel t.o.v. totaal personeel binnen de sector PO. De veronderstelling is dat een groter aandeel parttimers onder het onderwijsgevend personeel, kan leiden tot risico's voor de onderwijskwaliteit. Een parttime dienstverband is een dienstverband van 0,8FTE of minder. Jaar refereert aan het boekjaar

Berekeningswijze: (Aantal FTE onderwijsgevend personeel met een parttime dienstverband/totaal onderwijsgevend personeel van een bestuur)*100%.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 59.77: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 59.77: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.6.13 *Aandeel parttime onderwijzend personeel (so)*

Beschrijving /definitie: Aandeel parttimers onderwijsgevend personeel t.o.v. totaal personeel binnen de sector SO. De veronderstelling is dat een groter aandeel parttimers onder het onderwijsgevend personeel, kan leiden tot risico's voor de onderwijskwaliteit. Een parttime dienstverband is een dienstverband van 0,8FTE of minder. Jaar refereert aan het boekjaar

Berekeningswijze: (Aantal FTE onderwijsgevend personeel met een parttime dienstverband/totaal onderwijsgevend personeel van een bestuur)*100%.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 52.64: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 52.64: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.6.14 *Aandeel parttime onderwijzend personeel (vo)*

Beschrijving /definitie: Aandeel parttimers onderwijsgevend personeel t.o.v. totaal personeel binnen de sector VO. De veronderstelling is dat een groter aandeel parttimers onder het onderwijsgevend personeel, kan leiden tot risico's voor de onderwijskwaliteit. Een parttime dienstverband is een dienstverband van 0,8FTE of minder. Jaar refereert aan het boekjaar

Berekeningswijze: (Aantal FTE onderwijsgevend personeel met een parttime dienstverband/totaal onderwijsgevend personeel van een bestuur)*100%.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 34.56: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 34.56: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 3

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.6.15 *Aandeel tijdelijk onderwijzend personeel (po)*

Beschrijving /definitie: Aandeel tijdelijk onderwijsgevend personeel t.o.v. totaal onderwijsgevend personeel binnen de sector PO. De veronderstelling is dat een groter aandeel tijdelijk onderwijsgevend personeel, kan leiden tot risico's voor de onderwijskwaliteit. Jaar refereert aan het boekjaar

Berekeningswijze: (Aantal FTE tijdelijk onderwijsgevend personeel/Totaal onderwijsgevend personeel in fte's)*100%.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 15.43: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 15.43: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.6.16 *Aandeel tijdelijk onderwijzend personeel (so)*

Beschrijving /definitie: Aandeel tijdelijk onderwijsgevend personeel t.o.v. totaal onderwijsgevend personeel binnen de sector SO. De veronderstelling is dat een groter aandeel tijdelijk onderwijsgevend personeel, kan leiden tot risico's voor de onderwijskwaliteit. Jaar refereert aan het boekjaar

Berekeningswijze: (Aantal FTE tijdelijk onderwijsgevend personeel/Totaal onderwijsgevend personeel in fte's)*100%.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 16.97: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 16.97: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.6.17 *Aandeel tijdelijk onderwijzend personeel (vo)*

Beschrijving /definitie: Aandeel tijdelijk onderwijsgevend personeel t.o.v. totaal onderwijsgevend personeel binnen de sector VO. De veronderstelling is dat een groter aandeel

tijdelijk onderwijsgevend personeel, kan leiden tot risico's voor de onderwijskwaliteit. Jaar refereert aan het boekjaar

Berekeningswijze: (Aantal FTE tijdelijk onderwijsgevend personeel/Totaal onderwijsgevend personeel in fte's)*100%.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 23.4: risicoscore 0 , als waarde groter of gelijk is aan 23.4: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 3

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.6.18 *Aandeel tijdelijk onderwijsgevend personeel (mbo)*

Beschrijving /definitie: Aandeel tijdelijk onderwijsgevend personeel t.o.v. totaal onderwijsgevend personeel binnen de sector MBO. De veronderstelling is dat een groter aandeel tijdelijk onderwijsgevend personeel, kan leiden tot risico's voor de onderwijskwaliteit. Jaar refereert aan het boekjaar

Berekeningswijze: (Aantal FTE tijdelijk onderwijsgevend personeel/Totaal onderwijsgevend personeel in fte's)*100%.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 22.08: risicoscore 0 , als waarde groter of gelijk is aan 22.08: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.6.19 *Percentage ziekteverzuim personeel (vo)*

Beschrijving /definitie: Het gewogen verzuimpercentage van personeel in de sector Voortgezet Onderwijs. De veronderstelling is dat een hoog percentage ziekteverzuim kan leiden tot risico's voor de onderwijskwaliteit, maar ook dat een hoog verzuim een gevolg kan zijn van problemen. Jaar refereert aan het boekjaar

Berekeningswijze: Het gemiddeld verzuimpercentage van het personeel per brin is vermenigvuldigd met het aantal fte's personeel. Dit is nodig om het gewogen gemiddeld verzuim te berekenen per bestuur.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 7.2: risicoscore 0 , als waarde groter of gelijk is aan 7.2: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 2

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.6.20 *Percentage ziekteverzuim personeel (so)*

Beschrijving /definitie: Het gewogen verzuimpercentage van personeel in de sector Speciaal Onderwijs. De veronderstelling is dat een hoog percentage ziekteverzuim kan leiden tot risico's voor de onderwijskwaliteit, maar ook dat een hoog verzuim een gevolg kan zijn van problemen. Jaar refereert aan het boekjaar

Berekeningswijze: Het gemiddeld verzuimpercentage van het personeel per vestiging is vermenigvuldigd met het aantal fte's personeel. Dit is nodig om het gewogen gemiddeld verzuim te berekenen per bestuur.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 9.48: risicoscore 0 , als waarde groter of gelijk is aan 9.48: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 3

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.6.21 *Percentage ziekteverzuim personeel (po)*

Beschrijving /definitie: Het gewogen verzuimpercentage van personeel in de sector Primair Onderwijs. De veronderstelling is dat een hoog percentage ziekteverzuim kan leiden tot risico's voor de onderwijskwaliteit, maar ook dat een hoog verzuim een gevolg kan zijn van problemen. Jaar refereert aan het boekjaar

Berekeningswijze: Het gemiddeld verzuimpercentage van het personeel per vestiging is vermenigvuldigd met het aantal fte's personeel. Dit is nodig om het gewogen gemiddeld verzuim te berekenen per bestuur.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 8.13: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 8.13: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 5

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.6.22 *Gemiddelde leeftijd leraren (po)*

Beschrijving /definitie: Gemiddelde leeftijd onderwijsgevend personeel binnen de sector PO. Jaar refereert aan het boekjaar

Berekeningswijze: Gemiddelde leeftijd onderwijsgevend personeel

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 46.1: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 46.1: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 3

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.6.23 *Gemiddelde leeftijd leraren (so)*

Beschrijving /definitie: Gemiddelde leeftijd onderwijsgevend personeel binnen de sector SO. Jaar refereert aan het boekjaar

Berekeningswijze: Gemiddelde leeftijd onderwijsgevend personeel

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 48.12: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 48.12: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 3

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.6.24 *Gemiddelde leeftijd leraren (vo)*

Beschrijving /definitie: Gemiddelde leeftijd onderwijsgevend personeel binnen de sector VO. Jaar refereert aan het boekjaar

Berekeningswijze: Gemiddelde leeftijd onderwijsgevend personeel

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 41.68: risicoscore 1, als waarde groter of gelijk is aan 41.68: risicoscore 0. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 2

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.6.25 *Gemiddelde leeftijd leraren (mbo)*

Beschrijving /definitie: Gemiddelde leeftijd onderwijsgevend personeel binnen de sector MBO. Jaar refereert aan het boekjaar

Berekeningswijze: Gemiddelde leeftijd onderwijsgevend personeel

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 48.29: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 48.29: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.7 Resultaten

4.7.1 *Opbrengsten (onvoldoende oordeel)*

Beschrijving /definitie: Laat zien of het bestuur ovt's onder zich heeft met een onvoldoende oordeel op een van de OR standaarden (oordelen vanaf sept 2017).

Berekeningswijze: Is er minstens 1 ovt onder het bestuur met een onvoldoende oordeel op een van de OR standaarden? Ja = 1, nee = 0.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 1: risicoscore 0 , als waarde groter of gelijk is aan 1: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: Alleen meest recente gegevens

4.7.2 *Percentage vsv (vo)*

Beschrijving /definitie: Het percentage vroegtijdig schoolverlaters binnen de sector VO van een bestuur.

Berekeningswijze: (Aantal VSV / aantal leerlingen in VSV-gerechtigde leeftijd) * 100%

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 0.63: risicoscore 0 , als waarde groter of gelijk is aan 0.63: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 2

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.7.3 *Percentage vsv (mbo)*

Beschrijving /definitie: Het percentage vroegtijdig schoolverlaters binnen de sector MBO van een bestuur.

Berekeningswijze: (Aantal VSV / aantal leerlingen in VSV-gerechtigde leeftijd) * 100%

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 6.81: risicoscore 0 , als waarde groter of gelijk is aan 6.81: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 6

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 3x, 2025: 2x

4.8 **Signalen**

4.8.1 *Risicoscore signalen*

Beschrijving /definitie: Laat zien of er meer signalen over het bestuur zijn binnengekomen dan verwacht zou kunnen worden o.b.v. aantal leerlingen. NB: Leerlingaantallen kunnen iets afwijken van andere indicatoren door gebruik van verschillende databronnen. De aantallen signalen uitgesplitst per kwaliteitsgebied in de aanvullende informatie kan optellen tot een hoger aantal dan het totaal van signalen omdat signalen meerdere kg-labels kunnen krijgen. Signalen op het onderwerp Corona (m.n. schoolsluitingen) zijn uit de dataset verwijderd.

Berekeningswijze: Per sector (per jaar) wordt eerst berekend wat het gemiddeld aantal signalen per leerling is. Vervolgens wordt per bestuur (per sector) berekend hoeveel signalen er verwacht zouden kunnen worden op basis van het aantal leerlingen. De risicoscore geeft weer in welke mate het daadwerkelijk aantal geregistreerde signalen per bestuur hoger is dan verwacht volgens de formule: $(\text{aantal\_signalen\_bestuur} - (\text{aantal\_leerlingen\_bestuur} * \text{kans\_op\_signaal})) / \sqrt{\text{aantal\_leerlingen\_bestuur} * \text{kans\_op\_signaal}}$

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 1.25: risicoscore 0 , als waarde groter of gelijk is aan 1.25: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 8

Weging per jaar: Alleen meest recente gegevens

4.8.2 *Veiligheidsmonitor: percentage ovt's met risico m.b.t. tijdige aanlevering (po)*

Beschrijving /definitie: Schatting van het percentage van de ovt's onder het bestuur dat risico's laat zien m.b.t. het aanleveren van de monitor sociale veiligheid. Dat betekent doorgaans dat een of meerdere ovt's de monitor niet of te laat hebben ingeleverd, op het moment van productie van de Prestatiemonitors op onderliggend ovt-niveau (PM-NK niet meegenomen). Deze indicator is berekend aan de hand van de indicator monitor sociale veiligheid in de prestatimonitors op onderliggend ovt-niveau. Let op: als de monitor na oplevering van de PM op onderliggend ovt-niveau alsnog is aangeleverd kan er dus een verschil optreden tussen bronnen. Het betreft een schatting omdat scholen enige vrijheid hebben in het niveau waarop de monitor wordt aangeleverd (brin, brin-vest, etc).

Berekeningswijze: (Aantal ovt's met een risico op tijdige aanlevering/aantal ovt's) * 100.

Signaleringswaarde: als waarde groter of gelijk is aan 50: risicoscore 1, als waarde kleiner of gelijk is aan 50: risicoscore 0. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 4

Weging per jaar: Alleen meest recente gegevens

4.8.3 *Veiligheidsmonitor: percentage ovt's met risico m.b.t. tijdige aanlevering (so)*

Beschrijving /definitie: Schatting van het percentage van de ovt's onder het bestuur dat risico's laat zien m.b.t. het aanleveren van de monitor sociale veiligheid. Dat betekent doorgaans dat een of meerdere ovt's de monitor niet of te laat hebben ingeleverd, op het moment van productie van de Prestatiemonitors op onderliggend ovt-niveau. Deze indicator is berekend aan de hand van de indicator monitor sociale veiligheid in de prestatie-monitors op onderliggend ovt-niveau. Let op: als de monitor na oplevering van de PM op onderliggend ovt-niveau alsnog is aangeleverd kan er dus een verschil optreden tussen bronnen. Het betreft een schatting omdat scholen enige vrijheid hebben in het niveau waarop de monitor wordt aangeleverd (brin, brin-vest, etc).

Berekeningswijze: (Aantal ovt's met een risico op tijdige aanlevering/aantal ovt's) * 100.

Signaleringswaarde: als waarde groter of gelijk is aan 50: risicoscore 1, als waarde kleiner of gelijk is aan 50: risicoscore 0. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: Alleen meest recente gegevens

4.8.4 *Veiligheidsmonitor: percentage ovt's met risico m.b.t. tijdige aanlevering (vo)*

Beschrijving /definitie: Schatting van het percentage van de ovt's onder het bestuur dat risico's laat zien m.b.t. het aanleveren van de monitor sociale veiligheid. Dat betekent doorgaans dat een of meerdere ovt's de monitor niet of te laat hebben ingeleverd, op het moment van productie van de Prestatiemonitors op onderliggend ovt-niveau (PM-EOA niet meegenomen). Deze indicator is berekend aan de hand van de indicator monitor sociale veiligheid in de prestatie-monitors op onderliggend ovt-niveau. Let op: als de monitor na oplevering van de PM op onderliggend ovt-niveau alsnog is aangeleverd kan er dus een verschil optreden tussen bronnen. Het betreft een schatting omdat scholen enige vrijheid hebben in het niveau waarop de monitor wordt aangeleverd (brin, brin-vest, etc).

Berekeningswijze: (Aantal ovt's met een risico op tijdige aanlevering/aantal ovt's) * 100.

Signaleringswaarde: als waarde groter of gelijk is aan 50: risicoscore 1, als waarde kleiner of gelijk is aan 50: risicoscore 0. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 4

Weging per jaar: Alleen meest recente gegevens

4.8.5 *Percentage schorsingen (po)*

Beschrijving /definitie: Percentage schorsingen (ongeacht duur van de schorsing) t.o.v. het aantal leerlingen binnen de sector PO.

Berekeningswijze: (Totaal aantal schorsingen / totaal aantal leerlingen) * 100

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 0.07: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 0.07: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 4x, 2025: 0x

4.8.6 *Percentage schorsingen (so)*

Beschrijving /definitie: Percentage schorsingen (ongeacht duur van de schorsing) t.o.v. het aantal leerlingen binnen de sector SO.

Berekeningswijze: (Totaal aantal schorsingen / totaal aantal leerlingen) * 100

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 1.69: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 1.69: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 4x, 2025: 0x

4.8.7 *Percentage schorsingen (vo)*

Beschrijving /definitie: Percentage schorsingen (ongeacht duur van de schorsing) t.o.v. het aantal leerlingen binnen de sector VO.

Berekeningswijze: (Totaal aantal schorsingen / totaal aantal leerlingen) * 100

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 1.11: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 1.11: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 4x, 2025: 0x

4.8.8 *Percentage schorsingen (mbo)*

Beschrijving /definitie: Percentage schorsingen (ongeacht duur van de schorsing) t.o.v. het aantal leerlingen binnen de sector MBO.

Berekeningswijze: (Totaal aantal schorsingen / totaal aantal leerlingen) * 100

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 0.12: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 0.12: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 4x, 2025: 0x

4.8.9 *Percentage verwijderingen (vo)*

Beschrijving /definitie: Percentage verwijderingen t.o.v. het aantal leerlingen binnen de sector VO.

Berekeningswijze: (Totaal aantal Verwijderingen / totaal aantal leerlingen) * 100

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 0.1: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 0.1: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 4x, 2025: 0x

4.8.10 *Percentage verwijderingen (mbo)*

Beschrijving /definitie: Percentage verwijderingen t.o.v. het aantal leerlingen binnen de sector MBO.

Berekeningswijze: (Totaal aantal Verwijderingen / totaal aantal leerlingen) * 100

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 0.02: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 0.02: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: 2020: 1x, 2021: 2x, 2022: 3x, 2023: 4x, 2024: 4x, 2025: 0x

4.8.11 *Niet-melders via ISD (so)*

Beschrijving /definitie: Een of meerdere onderliggende brins heeft/hebben in de afgelopen drie jaar geen enkele melding van schorsing en verwijdering en aanvraag afwijking onderwijstijd via het ISD doorgegeven. Hierbij wordt alleen gekeken naar scholen die een dermate grote omvang hebben dat het zeer waarschijnlijk is dat er een melding zou zijn binnengekomen (vergeleken met andere scholen met vergelijkbare omvang).

Berekeningswijze: De indicator krijgt de waarde 1 als een of meerdere onderliggende brins geen enkele schorsing en verwijdering en aanvraag afwijking onderwijstijd via het ISD is gemeld.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 1: risicoscore 0, als waarde groter of gelijk is aan 1: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: Alleen meest recente gegevens

4.8.12 *Niet-melders via ISD (vo)*

Beschrijving /definitie: Een of meerdere onderliggende ovt's heeft/hebben in de afgelopen drie jaar geen enkele melding van schorsing en verwijdering, afwijkende wijze van examineren, artikel 5 van het Eindexamenbesluit en aanvraag afwijking onderwijstijd via het ISD doorgegeven.

Berekeningswijze: De indicator krijgt de waarde 1 als een of meerdere onderliggende ovt's geen enkele schorsing en verwijdering, afwijkende wijze van examineren, artikel 5 examenbesluit en aanvraag afwijking onderwijstijd via het ISD heeft gemeld.

Signaleringswaarde: als waarde kleiner of gelijk is aan 1: risicoscore 0 , als waarde groter of gelijk is aan 1: risicoscore 1. Bij grensgevallen geldt de hoogste risicocategorie

Weegfactor indicator: 1

Weging per jaar: Alleen meest recente gegevens

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

5 Feedback: vragen en opmerkingen

Voor vragen en opmerkingen over deze prestatiemonitor kunt u terecht bij **5.1.2e** of **5.1.2e**, **5.1.2e** @owinsp.nl/ **5.1.2e** @owinsp.nl.

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

56.

EVALUATIE VAN DE PRESTATIEMONITOR

EVALUATIE VAN DE KWALITEIT VAN DE RISICOSCHATTING EN DE BIAS

Oktober 2023

1 Inhoud

1	Inhoud.....	2
2	Samenvatting.....	3
3	Inleiding.....	4
4	Terugblik aanbevelingen Evaluatierapport 2021.....	6
4.1	Instellen centrale registratie JPRA.....	6
4.2	Inrichten van een JPRA voor besturen.....	6
5	Kwaliteit van de risicoschatting.....	8
5.1	Prestatiemonitors sectoren.....	8
5.2	Prestatiemonitor besturen.....	11
6	Evaluatie van de bias.....	14
6.1	Regio.....	15
6.2	Schoolgrootte.....	16
6.3	Leerlingen uit APC-gebied.....	17
6.4	Denominatie.....	18
6.5	Bestaansduur school, type eindtoets en vmbo-afdeling.....	19
7	Conclusies.....	21
7.1	Kwaliteit van de risicoschatting.....	21
7.2	Bias.....	22
8	Aanbevelingen.....	24

2 Samenvatting

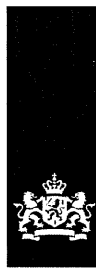
In dit rapport evalueren we de kwaliteit van de risicoschatting en de aanwezigheid van mogelijke biases in de Prestatiemonitors.

Alle Prestatiemonitors lijken het grootste deel van de risicovolle ovt's (oordeel Onvoldoende of Zeer zwak, of ingeschat risico door analist) ook een hoge risicoscore te geven. Het is lastig om een globaal beeld te geven van de kwaliteit van de Prestatiemonitor ten opzichte van vorig jaar; sommige Prestatiemonitors presteren iets beter, andere presteren iets slechter. Ondanks dat we de afgelopen jaren de Prestatiemonitor hebben geprobeerd te verbeteren, zien we over de afgelopen drie jaar geen grote veranderingen in de kwaliteit van de risicoschatting.

Voor de Prestatiemonitor BO hebben we mogelijke oververtegenwoordiging van scholen op basis van regio, schoolgrootte, afgenomen type eindtoets, bestaansduur van de school en denominatie onderzocht. Binnen de groep scholen met een hoge risicoscore zien we een oververtegenwoordiging van scholen in Noord-Nederland en van kleine scholen. Wat betreft het type eindtoets en de bestaansduur van de school zien we kleine maar verklaarbare verschillen. Kijkend naar de denominatie zien we dat alleen openbare scholen vaker een hoge risicoscore krijgen dan op grond van de oordelen verwacht kan worden. Bij de Prestatiemonitor VO is gekeken naar oververtegenwoordigingen op grond van schoolgrootte, percentage leerlingen uit een APC-gebied en vmbo-afdelingen. We zien een oververtegenwoordiging van kleine scholen in de groep scholen met een hoge risicoscore. Wat betreft het percentage leerlingpopulatie uit APC-gebied en aanwezigheid van een vmbo-afdeling zien we een matige oververtegenwoordiging in de hoog-risicogroep, die echter grotendeels herkenbaar is zoals blijkt uit historische inspecteursoordelen.

Om de Prestatiemonitors en de manier van werken er omheen in de toekomst te verbeteren doen we een aantal concrete aanbevelingen: 1) De ontwikkelaars en sectorvertegenwoordigers moeten, gegeven de sterke oververtegenwoordiging van kleine scholen, onderzoeken of het wenselijk is om de Prestatiemonitor hierop aan te passen; 2) De ontwikkelaars moeten samen met vertegenwoordigers uit het toezicht van de Prestatiemonitor de indicatoren uitgebreider gaan documenteren; 3) We moeten de analyses over bias binnen de Prestatiemonitors uitbreiden naar andere Prestatiemonitors, en ook naar de onderwijsresultatenmodellen; 4) Bij de inventarisatie van te onderzoeken biases moeten we verder kijken dan inschattingen door sectorvertegenwoordigers.

Ten slotte kunnen we volgend jaar na de uitvoering van de steekproef KO's een nog beter beeld van de kwaliteit van de risicoschatting presenteren en aan de hand hiervan de Prestatiemonitor verder verbeteren.

3 Inleiding

Elk jaar voert de Inspectie van het Onderwijs (IvO) de jaarlijkse prestatie- en risicoanalyse uit (JPRA). Aan de hand van de JPRA wordt bepaald of er vanuit het oogpunt van risico's toezichtsactiviteiten noodzakelijk zijn. Om de JPRA uit te voeren, maken de analisten en inspecteurs onder andere gebruik van de verschillende Prestatiemonitors.

De Prestatiemonitors zijn informatieproducten waarmee risico's voor objecten van toezicht (hierna: ovt's) in kaart worden gebracht. Elke Prestatiemonitor bestaat uit een set aan risico-indicatoren. Enkele voorbeelden van indicatoren zijn het ziekteverzuim van het personeel, het aantal voortijdige schoolverlaters, en financiële kengetallen zoals solvabiliteit. Indien een indicator een kritieke grens overschrijdt, krijgt een school of bestuur voor de betreffende indicator risicopunten. Uiteindelijk wordt er voor elk object van toezicht een risicoscore berekend: het aantal behaalde risicopunten over alle indicatoren (gewogen naar het belang van de indicator) gedeeld door het maximaal te behalen aantal risicopunten. Op deze manier maakt de Prestatiemonitor een schatting van de risico's bij een object van toezicht.

De Prestatiemonitor ondersteunt hiermee de analisten en inspecteur bij het maken van een risicoprioritering. Omdat analisten en inspecteurs kunnen zien welke indicatoren als risicovol beschouwd worden, kunnen zij ook zien hoe de risicoscore opgebouwd is. Daarmee dragen de Prestatiemonitors bij aan zowel het risicogerichte toezicht, als aan de invulling van proportionaliteit (toezicht op maat), aangezien het handvatten biedt over waar de mogelijke risico's mee samenhangen.

Door de gestandaardiseerde manier waarop de risicoscore berekend wordt zijn de Prestatiemonitor algoritmes. Het is belangrijk om algoritmes te evalueren. De evaluatie van algoritmes laat ons namelijk zien of een algoritme risico's juist inschat. Ook kan uit een evaluatie blijken of er bepaalde groepen of instellingen zijn die vaker een hoge risicoscore krijgen dan andere, terwijl het algoritme niet geïnstrueerd is om dit te doen. Zo is het mogelijk dat bepaalde groepen of instellingen op een ernstige wijze benadeeld worden door een algoritme dat slecht werkt, zoals eerder zichtbaar is geworden bij de Belastingdienst en recent bij DUO¹. Het doel van evaluatie is om mogelijke oververtegenwoordiging van groepen in kaart te brengen. Daarnaast helpt de evaluatie bij het verbeteren van de kwaliteit van de Prestatiemonitor. We krijgen namelijk te zien welke indicatoren goed of slecht samenhangen met inschattingen en oordelen van analisten en inspecteurs en kunnen we de werking van de Prestatiemonitor daarop aanpassen. Mede gelet op de risico's die met algoritmes samenhangen, roepen de Rekenkamer en de Autoriteit Persoonsgegevens en andere (overheids)organisaties op om algoritmes zorgvuldig te evalueren.²

In dit rapport evalueren we de Prestatiemonitor op twee punten: de kwaliteit van de risicoschatting, en de bias. Met de evaluatie van de kwaliteit van de

¹ <https://nos.nl/op3/artikel/2479700-studenten-met-migratieachtergrond-opvallend-vaak-peschuldigd-van-fraude-minister-wil-systeem-grondig-nagaan>

² Algemene Rekenkamer. (2022). Algoritmes getoetst. <https://www.rekenkamer.nl/publicaties/rapporten/2022/05/18/algoritmes-getoetst>
Autoriteit Persoonsgegevens. (2023). Rapportage algoritmerisico's Nederland. <https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/documenten/rapportage-algoritmerisico's-nederland>

risicoschatting geven we antwoord op de vraag: "Hoe schatten analisten en inspecteurs de risico's in bij ovt's met een hoge risicoscore en hoe verhoudt de risicoscore zich tot de oordelen?". Het kan voorkomen dat inspecteurs en analisten risico's bij scholen en besturen met een hoge risicoscore totaal niet herkennen, of juist wel. Het is goed om zicht te krijgen op hoe vaak er overeenstemming is. Met de evaluatie van de bias geven we antwoord op de vraag: "Krijgen bepaalde typen scholen vaker een hoge risicoscore dan andere, wetende dat de Prestatiemonitor niet expliciet geïnstrueerd is om dit te doen?". Het kan mogelijk zijn dat bepaalde kenmerken van scholen sterk samenhangen met de indicatoren die in de Prestatiemonitor zitten. Ook al wordt er dan niet geselecteerd op basis van die kenmerken, de samenhang met de indicatoren zorgt er dan voor dat bepaalde typen scholen vaker een hoge risicoscore krijgen dan andere. Dat kan terecht of onterecht zijn, maar om dat te beoordelen is het eerst nodig om te onderzoeken welke typen scholen vaker een hoge risicoscore krijgen.

In hoofdstuk 4 kijken we naar de aanbevelingen van vorig jaar en bespreken we in hoeverre deze zijn opgevolgd. Hoofdstuk 5 bespreekt de evaluatie van de kwaliteit van de risicoschatting voor zowel de sectorspecifieke Prestatiemonitors, als de Prestatiemonitor Besturen. Hoofdstuk 6 bespreekt de evaluatie van de bias. In hoofdstuk 7 wordt vervolgens een conclusie gepresenteerd. Hoofdstuk 8 presenteert enkele actiepunten om de werking en evaluatie van de Prestatiemonitor in de toekomst te verbeteren.

4 Terugblik aanbevelingen Evaluatierapport 2021

In het evaluatierapport van de Prestatiemonitor van vorig jaar is uitsluitend gekeken naar de kwaliteit van de risicoschatting van de Prestatiemonitor. In dit rapport zijn enkele aanbevelingen gedaan, met als doel de Prestatiemonitor en het gebruik en de evaluatie daarvan te verbeteren. In dit hoofdstuk beschrijven we in hoeverre deze aanbevelingen zijn opgevolgd.

4.1 Instellen centrale registratie JPRA

De eerste aanbeveling had betrekking op het zorgdragen voor een registratie van alle activiteiten die uitgevoerd worden naar aanleiding van de gesignaleerde risico's. Deze aanbeveling werd gedaan omdat er naast risico-onderzoeken ook andere toezichtsactiviteiten bestaan, die veelal ook sectorspecifiek waren. Een besluit tot een lichtere vorm van toezichtsactiviteit, dus anders dan een risico-onderzoek, werd dus niet centraal geregistreerd. Ook werd er niet geregistreerd waarom een risico-onderzoek, waartoe initieel besloten was, uiteindelijk niet is uitgevoerd. Tevens werden risicovolle ovt's die niet vanuit de JPRA naar voren komen niet geregistreerd.

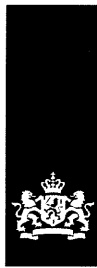
Een jaar later kunnen we constateren dat er veel verbeterd is met betrekking tot deze aanbeveling. We werken aan een centrale registratie van alle uitkomsten uit de JPRA. Om de verschillen tussen de sectoren zo veel mogelijk te stroomlijnen is er een gestandaardiseerd Excel-bestand ontwikkeld waarin alle sectoren, met uitzondering van MBO, het risicoanalyse proces kunnen vastleggen. In dit bestand is voorzien in risicodetectie vanuit meerdere bronnen (Prestatiemonitor, Onderwijsresultatenmodel, en kennis, signalen en info van de contactinspecteur). Ook voorziet dit bestand in een meer gedetailleerdere risico-categorisering, waarin het ook mogelijk is om lichtere toezichtsactiviteiten op te nemen.

Dit Excel-bestand was nog niet beschikbaar tijdens de evaluatie van dit jaar, maar veel wijzigingen waren al wel doorgevoerd in de sectorspecifieke registratiebestanden. Daarom zijn nog niet alle wijzigingen zichtbaar in dit rapport, echter met de invoering van het gestandaardiseerde registratiebestand is dit naar verwachting volgend jaar wel het geval. Over het algemeen kunnen we constateren dat de registratie sterk verbeterd is afgelopen jaar en dat verdient waardering.

4.2 Inrichten van een JPRA voor besturen

Vorig jaar constateerden wij dat veel risicovolle besturen in de bovenste 20% van de Prestatiemonitor terecht kwamen. Het is dus aannemelijk dat het loont om nader naar de groep besturen met de hoogste risicoscore te kijken. De kans lijkt groot dat de onvoldoende besturen oververtegenwoordigd zullen zijn in deze groepen, wat het toezicht gericht en efficiënter kan maken. In de praktijk bestaan er echter verschillen tussen sectoren wat betreft het gebruik van de Prestatiemonitor Besturen.

Naar aanleiding hiervan werd aanbevolen om een verkenning uit te voeren naar de mogelijkheid van een gezamenlijk JPRA-proces op bestuursniveau. In de praktijk blijkt echter dat er het afgelopen jaar onvoldoende capaciteit

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

beschikbaar is geweest om een dergelijke lijn sectoroverstijgend in te voeren naast de 4JO's (en andere onderzoeken). Op het moment van schrijven van dit rapport loopt er echter een besluitvormingsproces op basis van input van de centrale planningswerkgroep over de verdeling van capaciteit op de korte termijn. Hierin is ook de proportionele inzet op besturen een optie. Mogelijk zullen er daarom op dit vlak op korte termijn ontwikkelingen zijn.

5 Kwaliteit van de risicoschatting

Dit hoofdstuk beantwoordt de vraag hoe analisten en inspecteurs risico's inschatten bij ovt's die een hoge risicoscore hebben gekregen. De groep scholen en besturen met de hoogste risicoscores zijn nader bekeken door analisten en inspecteurs tijdens de JPRA. Hun beoordelingen van deze scholen en besturen zijn vergeleken met de risicoscores die de Prestatiemonitor berekend heeft. Dit hoofdstuk beschrijft dus hoe de uitkomsten van de risicoschatting door analisten en inspecteurs en het huidige oordeel zich verhouden tot de positie van ovt's in de Prestatiemonitor.

Het is goed om te benadrukken dat deze analyse niet onderzoekt of de Prestatiemonitor het oordeel van een inspecteur of de inschatting van een analist kan voorspellen. De analist en inspecteur weten namelijk wat de risicoscore is op het moment dat zij een oordeel vormen, wat hen, bewust of onbewust, kan beïnvloeden. Omdat we dit niet kunnen uitsluiten, kan er niet zuiver van een "voorspelling" gesproken worden.

Twee Prestatiemonitors zijn niet opgenomen in deze analyse. De Prestatiemonitor MBO is niet meegenomen omdat deze uitgefaseerd is. Daarnaast is de Prestatiemonitor VO EOA (eerste opvang anderstaligen) niet opgenomen, aangezien deze Prestatiemonitor pas recent ontwikkeld is en relatief weinig ovt's bevat. In de analyse van volgend jaar zal deze Prestatiemonitor indien mogelijk wel meegenomen worden.

De resultaten van de evaluatie van de kwaliteit van de risicoschatting worden in twee delen besproken. Het eerste deel bespreekt de sectorspecifieke Prestatiemonitors. Het tweede deel bespreekt de resultaten voor de Prestatiemonitor Besturen.

5.1 Prestatiemonitors sectoren

In de jaarlijkse prestatie- en risicoanalyse (JPRA) worden binnen elke sector de ovt's met de hoogste risicoscores nader bekeken door analisten. Het aantal scholen dat nader bekeken wordt verschilt per sector, zowel in absolute als relatieve zin. Ook verschillen de manieren waarop de analisten de risico-inschatting documenteren, alhoewel dat steeds meer gestandaardiseerd wordt.

Figuur 5.1 toont per ovt-Prestatiemonitor de verdeling van de tijdens de JPRA geconstateerde risico's en de oordelen over de risicoscores die de Prestatiemonitor berekend heeft. De ovt's zijn als volgt opgedeeld in groepen, afhankelijk van de uitkomsten van de expertanalyse (EA) en de recente oordelen.

- **EA: Risico's.** De analist heeft tijdens de expertanalyse het object van toezicht bekeken en geconstateerd dat dit ovt risicovol is. Dit kan betekenen dat er een toezichtsactiviteit nodig is, maar dat is niet noodzakelijkerwijs het geval.
- **Oordeel: Onvoldoende of Zeer zwak".** Het ovt heeft recent het oordeel Onvoldoende of Zeer zwak gekregen. Hierbij wordt gekeken naar oordelen die na 1 september 2020 zijn gegeven.

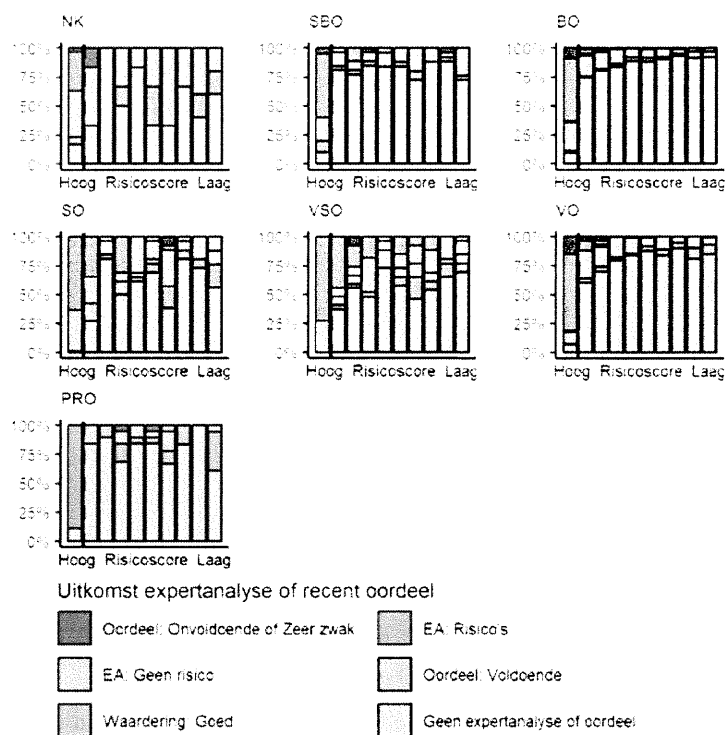
- **EA: Geen risico.** Het ovt is bekeken tijdens de expertanalyse, maar de analist constateert dat er geen risico's zijn.
- **Oordeel: Voldoende.** Het ovt heeft recent het oordeel Voldoende gekregen en is niet nader bekeken tijdens de expertanalyse.
- **Waardering: Goed.** Het ovt heeft recent de waardering Goed gekregen en is niet nader bekeken tijdens de expertanalyse.
- **Geen expertanalyse of recent oordeel.** Het ovt is niet bekeken tijdens de expertanalyse en heeft ook niet recent een oordeel gehad.

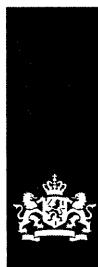
Hierbij is het goed om op te merken dat de categorieën mogelijk kunnen overlappen. Zo is het bijvoorbeeld mogelijk dat een ovt dat recent een oordeel Onvoldoende heeft gekregen, tijdens de expertanalyse ook als risicovol wordt beoordeeld. In dergelijke gevallen is er voor gekozen om de expertanalyse zwaarder te laten wegen aangezien dit een meer recente blik op het ovt betreft, en het ovt in de categorie in te delen met de uitkomsten van de expertanalyse. Dit voorbeeld-ovt zal dus geclassificeerd worden als "EA: Risico's" en niet als "Oordeel: Onvoldoende of Zeer zwak".

In Figuur 5.1 zijn de ovt's, gesorteerd op risicoscore, opgedeeld in groepen van gelijke omvang. De ovt's waarbij de Prestatiemonitor de risico's het hoogst inschat staan uiterst links, terwijl de ovt's met de laagste risicoscores uiterst rechts staan. De gestippelde balken geven de grens aan die de betreffende sector heeft gehanteerd bij het nader bekijken van de ovt's.

Bij een Prestatiemonitor die perfect alle risico's meet, zouden alle risicovolle ovt's en ovt's met een recent oordeel Onvoldoende of Zeer zwak uiterst links in het figuur belanden. In de praktijk is het echter niet haalbaar om dit optimale resultaat te realiseren, aangezien niet elk risico meetbaar is.

Figuur 5.1: Risicogroepen in de verschillende Prestatiemonitors afgezet door risico-inschattingen door analisten en inspecteurs

Figuur 5.1: Risicogroepen in de verschillende Prestatiemonitors afgezet door risico-inschattingen door analisten en inspecteurs

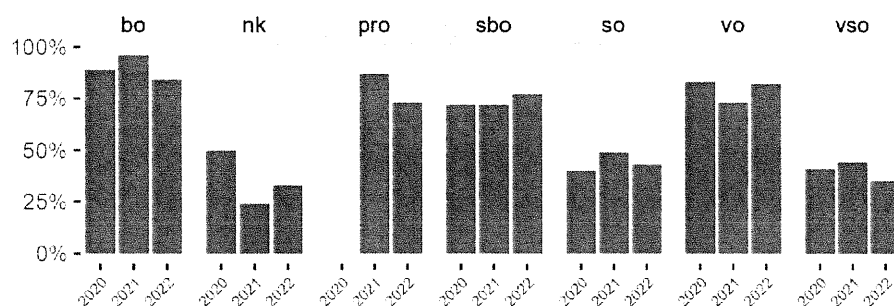
In het algemeen is het beeld dat Figuur 5.1 schetst overwegend positief. Veel van de ovt's die een hoge risicoscore hebben gekregen in de Prestatiemonitor, zijn ook door een analist als risicovol beoordeeld. Wel missen alle Prestatiemonitors nog een deel van de risicovolle ovt's.

Daarnaast geldt voor de meeste Prestatiemonitors ook dat de ovt's die de waardering Goed hebben gekregen juist vaak een relatief lage risicoscore krijgen. Dat is een goed signaal, aangezien het wenselijk is dat de Prestatiemonitor niet alleen risicovolle ovt's een hoge risicoscore geeft, maar ook niet-risicovolle ovt's een lage risicoscore. Bovendien verliep de selectie voor de waardering Goed niet via de JPRA, maar via aanmelding door scholen zelf. In die zin biedt het een enigszins onafhankelijke mogelijkheid tot validatie. Met die gedachte zou het onwenselijk zijn als de ovt's met de waardering Goed willekeurig over de risicoscores verdeeld zouden zijn. In plaats daarvan zien we dat deze ovt's vaak een relatief lage risicoscore krijgen. Vanwege het wegvallen van de waardering Goed zal deze vorm van validatie in de toekomst mogelijk niet meer mogelijk zijn.³

Voor alle Prestatiemonitors is eveneens zichtbaar dat voor een substantieel deel van de ovt's geen recent oordeel of een uitkomst uit de expertanalyse beschikbaar is. Dit toont ook één van de beperkingen van deze analyse: we weten nu dat een substantieel deel van de ovt's met hoge risicoscores ook als risicovol worden beoordeeld door analisten, maar aangezien we minder goed zicht hebben op met name de ovt's met een lage risicoscore, is het lastiger om te beoordelen hoe risicovol de ovt's daar zijn. Met de komst van de steekproef-KO's, waar inmiddels mee gestart is, wordt het mogelijk om daar meer zicht op te krijgen.

De kwaliteit van de risicoschatting van de Prestatiemonitors is vergeleken met de kwaliteit van de risicoschatting van de afgelopen twee jaren. Figuur 5.2 toont het percentage gedetecteerde risico-ovt's voor elke Prestatiemonitor voor de afgelopen drie jaren. Hierbij is in elke Prestatiemonitor gekeken naar de 15% ovt's met de hoogste risicoscores.

Figuur 5.2: Percentage gedetecteerde risico-ovt's met 15% risicogebied voor de verschillende prestatie-monitors

³ Een optie is nog om hiervoor de waarderingen op standaard-niveau te gebruiken.

Figuur 5.2: Percentage gedetecteerde risico-ovt's met 15% risicogebied voor de verschillende prestatie-monitors

Uit Figuur 5.2 blijkt dat de kwaliteit van de risicoschatting voor de meeste Prestatiemonitors redelijk constant is gebleven. Bij de Prestatiemonitor NK, SBO en VO zien we een lichte stijging in het percentage gedetecteerde risico-ovt's ten opzichte van vorig jaar. Het percentage gedetecteerde risico-ovt's in de Prestatiemonitors BO, PRO, SO en VSO is daarentegen lichtelijk gedaald ten opzichte van de Prestatiemonitor uit 2021. Over de drie jaren heen bekeken zien we dat de kwaliteit van de risicoschatting redelijk hetzelfde is gebleven, terwijl er wel pogingen zijn ondernomen om de Prestatiemonitor te verbeteren.

5.2 Prestatiemonitor besturen

De risicoscores van de Prestatiemonitor Besturen worden in dit deel afgezet tegen de recente oordelen die door inspecteurs zijn gegeven tijdens inspectiebezoeken op bestuursniveau. We kijken uitsluitend naar oordelen die gegeven zijn na 1 september 2020.

In onderstaand figuur zijn de besturen opgedeeld in verschillende groepen, afhankelijk van het recente oordeel: Onvoldoende, Voldoende of Goed en Geen oordeel. In de analyse bekijken we of één van de (B)KA-standaarden als onvoldoende beoordeeld is. De sector SO heeft daarnaast ook een risicoschatting van alle besturen gemaakt tijdens de expertanalyse. Dit is eveneens in het figuur meegenomen als de categorieën "Expertanalyse: Risico" en "Expertanalyse: Geen risico".

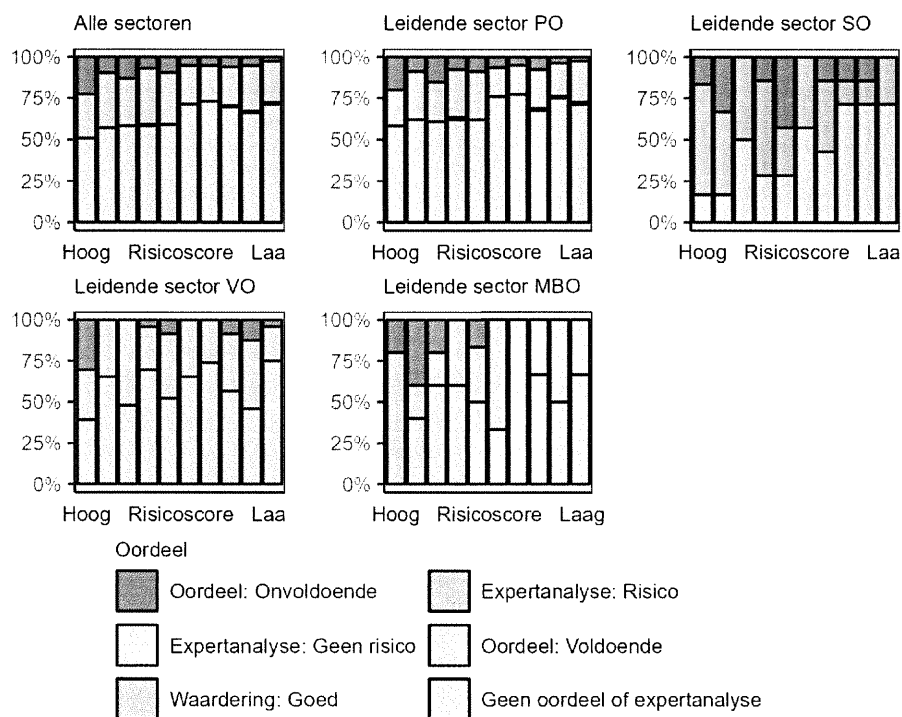
Op dit moment is er nog geen sprake van een sectoroverstijgende werkwijze op bestuursniveau met betrekking tot de expertanalyse. Hierdoor bestaat er ook geen duidelijke risicogrens. Aangezien vorig jaar de risicogrens van 20% is gehanteerd (dit was destijds het percentage dat de sector VO had gebruikt) en om een vergelijking met vorig jaar te kunnen uitvoeren, gebruiken we dit jaar wederom een grens van 20%.

Figuur 5.3 toont de verdeling van de recente oordelen en uitkomsten van de expertanalyse (SO) voor de besturen, uitgesplitst naar risicogroep in de Prestatiemonitor.

Figuur 5.3: Risicogroepen in de verschillende Prestatiemonitors afgezet door risico-inschattingen door analisten en inspecteurs

Figuur 5.3: Risicogroepen in de verschillende Prestatiemonitors afgezet door risico-inschattingen door analisten en inspecteurs

Uit Figuur 5.3 blijkt dat voor de meeste sectoren wel geldt dat het aantal besturen met het oordeel Onvoldoende toeneemt naarmate de risicoscore toeneemt. Ook voor de gehele Prestatiemonitor, dus over alle sectoren beschouwd, is dit het geval.

Er zijn echter wel sterke verschillen tussen de sectoren. Wat betreft de VO-besturen is te zien dat er een substantieel deel van de besturen met een Onvoldoende oordeel een lage risicoscore heeft gekregen.

Alhoewel het aandeel risicovolle besturen wel lijkt toe te nemen naarmate de risicoscore hoger is, is de verdeling veel vlakker dan bij de Prestatiemonitors op ovt-niveau zichtbaar was. Wat ook verschilt ten opzichte van de Prestatiemonitors op ovt-niveau is het feit dat er relatief weinig oordelen beschikbaar zijn voor besturen met een hoge risicoscore, maar relatief veel voor besturen met een lage risicoscore. Dit is het gevolg van het ontbreken van een JPRA en/of expertanalyse voor alle sectoren, met uitzondering van SO.

Vorig jaar viel 58% van de Onvoldoende-besturen in de top 20% besturen met de hoogste risicoscores. Dit jaar is dat 38%. Dit betekent dat de Prestatiemonitor er afgelopen jaar minder goed in geslaagd is om alle besturen met oordeel Onvoldoende een hoge risicoscore te geven. Om te onderzoeken welke risico's de Prestatiemonitor gemist heeft, kijken de ontwikkelaars naar inspectierapporten van besturen die het oordeel Onvoldoende hebben gekregen en tevens een lage risicoscore in de Prestatiemonitor hadden.

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Desalniettemin zijn er in de hoogste risicogroepen de meeste besturen met een onvoldoende oordeel te vinden. Hiermee kan de Prestatiemonitor besturen een bijdrage leveren aan het identificeren van risico's op bestuursniveau.

6 Evaluatie van de bias

In 2023 is de bias in de Prestatiemonitor voor het eerst onderzocht. Het is goed om te weten of er bepaalde typen scholen vaker een hoge of lage risicoscore krijgen in de Prestatiemonitor, terwijl de Prestatiemonitor niet expliciet geïnstrueerd is om deze scholen een hogere risicoscore te geven.

De analyse in 2023 is voor het eerst uitgevoerd voor de Prestatiemonitors BO en VO. Deze zijn gekozen omdat dit de grootste sectoren zijn (meeste ovt's per Prestatiemonitor). We zijn van plan om deze analyse volgend jaar voor alle Prestatiemonitors te herhalen. Ook al is de reikwijdte van deze analyse beperkt tot twee van de Prestatiemonitors, de resultaten zijn noemenswaardig genoeg om hier te vermelden. Vervolganalyses zijn nodig om de resultaten nader te interpreteren.

Om te onderzoeken welke typen scholen vaker een hoge risicoscore krijgen, is eerst bij de sectorvertegenwoordigers in de werkgroepen voor de Prestatiemonitors BO en VO geïnventariseerd welke typen scholen zij voor hun gevoel vaak terugzien in de hoog-risicogroepen. Het is bij deze selectie immers belangrijk om uit te gaan van de interessegebieden van de onderwijs-inhoudelijke experts. Aan de hand van deze inventarisatie zijn voor beide Prestatiemonitors enkele aspecten nader onderzocht. De volgende vermoedens van oververtegenwoordiging werden door de sectorvertegenwoordigers geopperd en zijn door ons nader onderzocht:

- **Prestatiemonitor BO:**
  - *Regio*: scholen in het noorden van Nederland zouden vaker een hoge risicoscore krijgen dan scholen in het zuiden van Nederland. Mogelijk zou dit ook verklaard kunnen worden door stedelijkheid.
  - *Schoolgrootte*: met name kleine scholen zouden vaker een hoge risicoscore krijgen.
  - *Bestaansduur van de school*: scholen met een relatief korte bestaansduur (korter dan 6 jaar) zouden vaker een hoge risicoscore krijgen dan scholen met een langere bestaansduur
  - *Type eindtoets*: scholen die bepaalde typen eindtoetsen afnemen zouden mogelijk een hogere risicoscore krijgen, omdat zij vanuit de overtuiging dat sommige eindtoetsen moeilijker zijn voor hun type leerlingpopulatie, bepaalde eindtoetsen kiezen.
  - *Denominatie*: risicoscores zouden mogelijk hoger zijn voor scholen van bepaalde denominaties.
- **Prestatiemonitor VO:**
  - *Percentage leerlingen uit armoedeprobleemcumulatiegebied (APCG)*: scholen met een grote populatie leerlingen met een APCG-achtergrond zouden vaker een hoge risicoscore krijgen dan scholen met een lager percentage leerlingen uit APC-gebied.
  - *Schoolgrootte*: met name kleine scholen zouden vaker een hoge risicoscore krijgen.
  - *Vmbo-afdeling*: vmbo-afdelingen zouden mogelijk een hogere risicoscore krijgen dan niet-vmbo-afdelingen.

Voor elke analyse die volgt zijn de ovt's in groepen van gelijke omvang opgedeeld, gesorteerd op risicoscore. In elke visualisatie staan de ovt's waarbij de Prestatiemonitor de risico's het hoogst inschat uiterst links, en de ovt's met

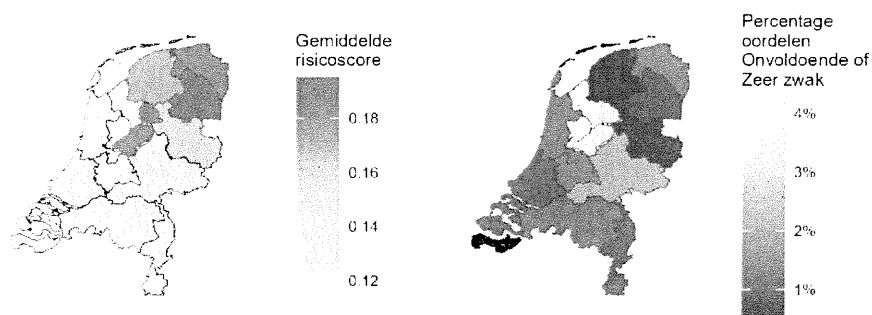
de laagste ingeschatte risico's uiterst rechts. Binnen elk van deze groepen is vervolgens de waarde van de betreffende vorm van bias gevisualiseerd. Indien er geen sprake zou zijn van enige oververtegenwoordiging, dan zou de inhoud van elke balk voor alle risicogroepen gelijk zijn.

6.1 Regio

Het linker paneel in Figuur 6.1 toont de regionale verschillen in risicoscores in de Prestatiemonitor Basisonderwijs. Uit de inventarisatie met de sectorvertegenwoordigers in de werkgroep Prestatiemonitor BO bleek dat zij relatief vaak scholen in de noordelijke provincies tegenkomen in de groep scholen met hoge risicoscores. In deze sectie onderzoeken we of dat ook daadwerkelijk het geval is.

In het figuur zijn verschillen tussen de provincies met betrekking tot de risicoscore zichtbaar. In dit figuur is duidelijk te zien dat de gemiddelde risicoscore voor scholen in de provincies Drenthe, Groningen, Flevoland, Friesland en Overijssel hoger is dan de gemiddelde risicoscore voor scholen in de zuidelijke en westelijke provincies. Ook is te zien dat in de zuidelijke provincies de gemiddelde risicoscores juist lager zijn.

Figuur 6.1: Verschillen in gemiddelde risicoscore en percentage Onvoldoende/Zeet zwak van de oordelen tussen provincies

Uit een bespreking van de resultaten met de sectorvertegenwoordigers werd stedelijkheid als een mogelijke verklaring genoemd die deze verschillen tussen provincies zou kunnen verklaren. Verschillen tussen provincies zouden in feite verschillen tussen scholen van verschillend niveau van stedelijkheid zijn en niet van de provincie. Provincies in Nederland verschillen namelijk sterk wat betreft het aantal scholen dat in niet-stedelijke gebieden ligt.

De mogelijke verklaring van het effect van stedelijkheid op de regionale verschillen tussen provincies is daarom onderzocht. Er is een splitsing gemaakt tussen scholen die in stedelijk gebied vallen en scholen die in niet-stedelijk gebied vallen. Daarbij hebben we de CBS-definitie van stedelijkheid gehanteerd. Vervolgens is wederom per provincie de gemiddelde risicoscore berekend. Uit deze vervolganalyse blijkt dat de verschillen tussen provincies blijven bestaan, ook nadat we rekening hebben gehouden met de verschillen in stedelijkheid.

Andere mogelijke verklaringen waar in vervolgonderzoek naar gekeken kan worden zijn onder andere de effecten van de arbeidsmarktsituatie in de

betreffende regio. Ook effecten die samenhangen met krimpregio's kunnen een verklaring zijn voor de verschillen in risicoscores tussen de provincies. Om de relatief hoge risicoscores in noordelijke provincies beter te kunnen begrijpen, zou vervolgonderzoek uitgevoerd moeten worden waarin de bovengenoemde factoren meegenomen worden.

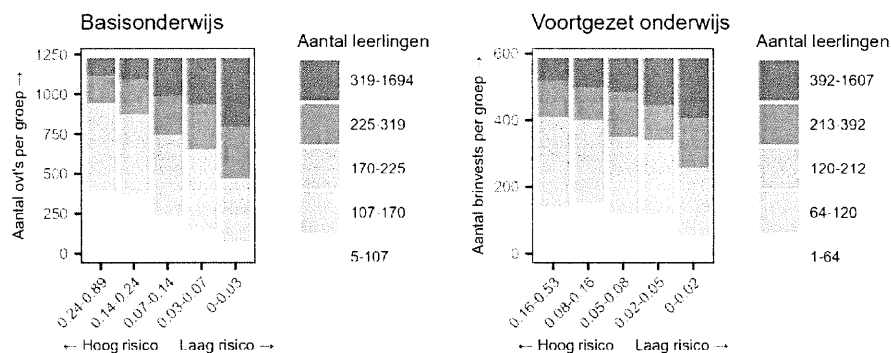
Tevens is onderzocht of er in de noordelijke provincies ook sprake is van relatief veel oordelen Onvoldoende of Zeer zwak. Dit zou suggereren dat de gemiddeld hoge risicoscores aansluiten bij verschillen in kwaliteit die inspecteurs observeren bij inspectie-onderzoeken. In het rechter paneel in Figuur 6.1 wordt het percentage van de gegeven oordelen in elke provincie dat Onvoldoende of Zeer zwak is gevisualiseerd. Met name de provincie Flevoland springt daar uit: daar is circa 4% van alle oordelen sinds 2017 onvoldoende. De noordelijke provincies waar we eerder relatief hoge risicoscores geconstateerd hebben, hebben gemiddeld gezien niet vaker een oordeel Onvoldoende of Zeer zwak. Dit verschil vraagt om verdere reflectie.

6.2 Schoolgrootte

De sectorvertegenwoordigers in zowel de werkgroep Prestatiemonitor BO als in de werkgroep Prestatiemonitor VO vermoedden dat kleinere scholen vaker een hoge risicoscore krijgen. Voor zowel de Prestatiemonitor BO als de Prestatiemonitor VO zijn de verdeling van de risicoscores afgezet tegen de grootte van de leerlingpopulatie. Voor zowel BO als VO is duidelijk te zien dat in de groep scholen met de hoogste risicoscores in de Prestatiemonitor er relatief veel scholen zijn met een kleine leerlingpopulatie. Over het algemeen lijkt hier te gelden: hoe hoger de risicoscore, hoe kleiner de leerlingpopulatie op de betreffende school.

Veel indicatoren in de Prestatiemonitor zijn percentages. Bij de berekening van percentages is het in het geval van kleine scholen al snel zo dat een percentage relatief hoog of laag is. De indicatoren in de Prestatiemonitor gaan af bij indicatoren met een relatief hoge of lage waarde, afhankelijk van wat de indicator probeert te meten. Kleine scholen hebben vaak een relatief hoge of lage waarde en daarom gaan er bij kleine scholen vaker indicatoren af.

Figuur 6.3: Schoolgrootte afgezet tegen risicoscore uit de Prestatiemonitor

Om de oververtegenwoordiging van kleine scholen onder de scholen met hoge risicoscores te verklaren, is eveneens gekeken naar de relatie tussen oordelen en schoolgrootte. In Figuur 6.4 zijn de inspecteursoordelen afzet tegen de

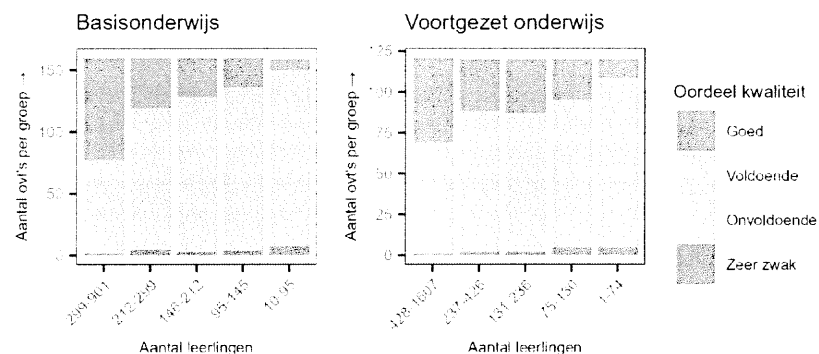

schoolgrootte. Hierbij is het goed om op te merken dat de aantallen kleiner zijn dan in bovenstaand figuur. Dit komt omdat in Figuur 6.4 uitsluitend gekeken wordt naar inspecteursoordelen sinds augustus 2017, toen het Onderzoekskader 2017 in werking trad. Scholen die sindsdien geen oordeel hebben gekregen, zijn in dit figuur daarom niet meegenomen.

Uit Figuur 6.4 blijkt dat kleine scholen iets vaker het oordeel Onvoldoende of Zeer zwak krijgen dan grote scholen, echter niet in verhoudingen die verwacht worden op basis van de verdeling van de risicoscores in Figuur 6.3. De oververtegenwoordiging van kleine scholen in de hoog-risicogroepen wordt dus maar in beperkte mate verklaard door het feit dat kleine scholen iets vaker het oordeel Onvoldoende of Zeer zwak krijgen. Daarentegen is wel zichtbaar dat relatief grote scholen vaker de waardering Goed krijgen en dat zij daardoor relatief minder vaak het oordeel Voldoende krijgen.

Figuur 6.4: Oordelen afgezet tegen schoolgrootte

Op dit moment wordt in het overleg met ontwikkelaars van de Prestatiemonitors gesproken over mogelijke oplossingen voor deze oververtegenwoordiging. Er zijn meerdere opties die de oververtegenwoordiging van kleine scholen in de hoog-risicogroep kunnen verminderen, of daar meer rekenschap van kunnen geven, bijvoorbeeld scholing over de oververtegenwoordiging, of het toepassen van een statistische correctie. Elk van deze opties heeft voor- en nadelen, die tegen elkaar afgewogen dienen te worden.

6.3 Leerlingen uit APC-gebied

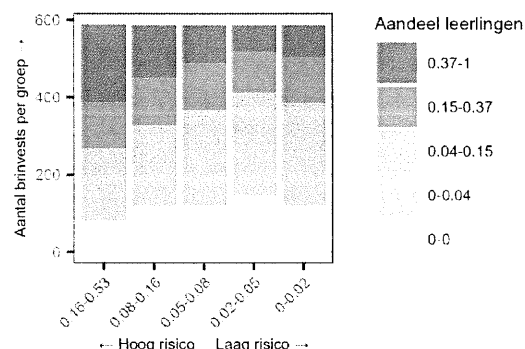
Op advies van de sector VO is eveneens gekeken naar een mogelijke oververtegenwoordiging van scholen met een relatief groot aandeel van de leerlingpopulatie afkomstig uit een armoedeprobleemcumulatiegebied (APC-gebied). Dit is een maat die het CBS opstelt in opdracht van het Ministerie van OCW. In een APC-gebied is er sprake van een relatief hoog aandeel huishoudens met een inkomen onder de lage inkomensgrens, een relatief hoog aandeel huishoudens met een uitkering en een relatief hoog aandeel huishoudens met een hoofdkostwinner met een niet-westerse migratieachtergrond. Bij het identificeren van APC-gebieden sluit het CBS studentenhuishoudens uit.

In Figuur 6.5 is de verdeling van het aandeel leerlingen uit APC-gebied over de risicogroepen zichtbaar. In dit figuur is zichtbaar dat er relatief veel scholen met een relatief hoog percentage leerlingen uit APC-gebied in de hoogste risicogroep vallen. Met uitzondering van de risicogroep met de hoogste risicoscores is het

aandeel scholen met geen tot zeer weinig (de groep 0 tot 0; deze bevat ook scholen met leerlingen uit APC-gebied, echter is dit aandeel zo laag dat dit in de afronding wegvalt) relatief stabiel over de verschillende risicogroepen. We zien echter wel dat het aandeel scholen waar 37% tot 100% van de leerlingpopulatie uit een APC-gebied afkomstig is, toeneemt naarmate de risicoscore hoger wordt.

Figuur 6.5: Aandeel leerlingen afkomstig uit APC-gebied afgezet tegen risicoscore uit de Prestatiemonitor

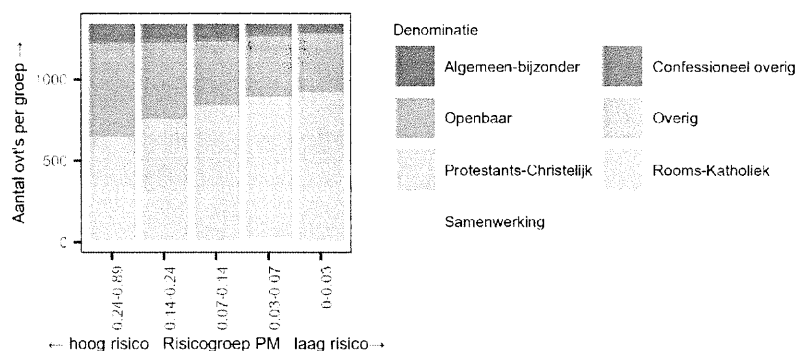
Om deze verschillen te verklaren is eveneens gekeken naar de samenhang tussen de oordelen en het percentage leerlingen uit APC-gebied (niet afgebeeld). Hieruit bleek dat scholen met het oordeel Onvoldoende relatief vaak een leerlingpopulatie hebben waar de meerderheid van de leerlingen uit APC-gebied komt. Voor de scholen met het oordeel Zeer zwak lijkt dit in mindere mate te gelden. De verschillen in percentages leerlingen afkomstig uit APC-gebied tussen de verschillende oordelen verklaart mogelijk ook de verschillen in de Prestatiemonitor.

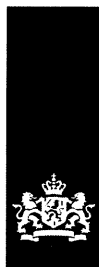
6.4

Denominatie

Bij de Prestatiemonitor BO is ook de oververtegenwoordiging van bepaalde denominaties onderzocht. Figuur 6.6 toont de verdeling van de verschillende denominaties over de risicoscores uit de Prestatiemonitor. In dit figuur is zichtbaar dat de groep scholen met de hoogste risicoscores voornamelijk scholen met een algemeen-bijzondere of openbare denominatie zijn. Tevens is in dit figuur te zien dat de Protestants-Christelijke en Rooms-Katholieke scholen relatief vaker een lage risicoscore hebben.

Figuur 6.6: Verdeling van de verschillende denominaties over de risicoscores

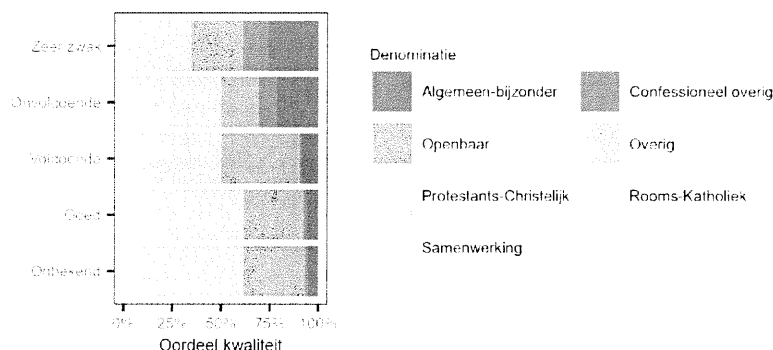

Figuur 6.6: Verdeling van de verschillende denominaties over de risicoscores

Om de oververtegenwoordiging van algemeen-bijzondere en openbare scholen in de hoog-risicogroep te verklaren is gekeken naar de verdeling van denominatie over de oordelen. Figuur 6.7 toont deze verdeling. Kijkend naar de oordelen valt op dat relatief veel algemeen-bijzondere scholen het oordeel Onvoldoende en Zeer zwak hebben. Scholen met een Protestants-Christelijke of Rooms-Katholieke achtergrond daarentegen hebben relatief vaak de waardering Goed. Beide komen overeen met het beeld dat zichtbaar was bij de verdeling van de risicoscores in Figuur 6.6. De verdeling van de openbare scholen over de oordelen daarentegen wijkt wel af. Waar openbare scholen relatief vaak een hoge risicoscore krijgen, zien we juist dat deze scholen relatief vaak het oordeel Voldoende krijgen.

Figuur 6.7: Verdeling van de verschillende denominaties over de oordelen

6.5 Bestaansduur school, type eindtoets en vmbo-afdeling

Op verzoek van de sectoren zijn ook oververtegenwoordiging op grond van bestaansduur van de school (PO), het afgenomen type eindtoets (PO) en vmbo-afdeling (VO) onderzocht.

Met betrekking tot de bestaansduur van de school zien we dat scholen met een korte bestaansduur vaker een hoge risicoscore krijgen dan scholen met een lange bestaansduur. Uit een analyse waarin bestaansduur van de school werd vergeleken met de inspectieoordelen, zagen we dat het oordeel Zeer zwak relatief vaak voorkomt onder scholen met een bestaansduur korter dan 5 jaar. Het oordeel onvoldoende komt daarentegen relatief vaak voor bij scholen die tussen de 5 en 10 jaar bestaan. De waardering Goed komt zelden voor bij scholen met een bestaansduur korter dan 5 jaar. Het beeld wat, kijkend naar de oordelen, naar voren komt is daarmee redelijk in overeenstemming met het beeld wat we bij de risicoscores waarnemen.

Het aandeel van elk type eindtoets lijkt niet aanzienlijk te verschillen tussen scholen met een relatief hoge dan wel lage risicoscore in de Prestatiemonitor. Deze verschillen blijken ook statistisch niet significant te zijn. Om deze reden is de samenhang van het afgenomen type eindtoets met de oordelen niet nader onderzocht en concluderen we dat er geen sprake is van oververtegenwoordiging onder de hoge risicoscores in de Prestatiemonitor op basis van het afgenomen type eindtoets.

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Kijkend naar de gemiddelde risicoscore van vmbo-afdelingen, blijkt deze maar marginaal hoger te zijn dan de gemiddelde risicoscore van niet-vmbo-afdelingen. Er lijkt slechts in beperkte mate sprake te zijn van een hoger aandeel vmbo-afdelingen in de hoogste risicogroepen. Omdat de verschillen erg gering zijn, is de oververtegenwoordiging op basis van vmbo-afdeling niet nader onderzocht.

7 Conclusies

In deze analyse is gekeken naar de kwaliteit van de risicoschatting en de biases in de Prestatiemonitor.

7.1 Kwaliteit van de risicoschatting

De meeste Prestatiemonitors slagen er in om een aanzienlijk deel van de ovt's te detecteren waar het oordeel Onvoldoende/Zeer zwak gegeven is, of waar een analist het ovt als risicovol heeft geïdentificeerd. Met betrekking tot de ontwikkeling van de kwaliteit van de risicoschatting ten opzichte van voorgaande jaren kunnen we concluderen dat het beeld wisselend is. Voor enkele sectorspecifieke Prestatiemonitors geldt dat de kwaliteit van de risicoschatting is toegenomen. Bij de Prestatiemonitor NK, SBO en VO zien we een lichte stijging in het percentage gedetecteerde risico-ovt's ten opzichte van vorig jaar. Voor andere Prestatiemonitors is het beeld minder positief. Het percentage gedetecteerde risico-ovt's in de Prestatiemonitors BO, PRO, SO en VSO is daarentegen lichtelijk gedaald. Over de langere termijn is het beeld constanter en zijn er geen grote verschillen zichtbaar. Ondanks pogingen om de Prestatiemonitor te verbeteren, zien we over tijd geen duidelijke verbetering.

De Prestatiemonitor Besturen is dit jaar in mindere mate in staat om de besturen met het oordeel Onvoldoende een hoge risicoscore te geven. Om de risicoschatting volgend jaar te verbeteren, hebben de ontwikkelaars van de Prestatiemonitor Besturen gekeken naar de inspectierapporten van de besturen met het oordeel Onvoldoende die een relatief lage risicoscore hebben gekregen. Hiermee wordt geprobeerd te achterhalen welke risico's door de Prestatiemonitor onopgemerkt zijn gebleven. Ook voor de andere Prestatiemonitors geldt dat het uitzoeken van gemiste risico's in inspectierapporten een zinvolle exercitie is voor de ontwikkelaars van de Prestatiemonitors om de risicoschatting te verbeteren.

In de JPRA bekijken analisten ovt's die een hoge risicoscore hebben nader. Zonder blik op de gehele populatie van ovt's kan dit echter leiden tot blinde vlekken, met name bij de ovt's die de Prestatiemonitor als niet-risicovol inschat. Om dit te onderzoeken, kunnen we in de toekomst gebruik maken van de uitkomsten van de Steekproef KO's, waarvan de eerste al 2023 zijn uitgevoerd. De uitkomsten van deze KO's geven een beter beeld over de hele linie, in aanvulling op de ovt's die de Prestatiemonitor risicovol acht.

Evenals vorig jaar benadrukken we dat het belangrijk blijft om naar ruimte voor verbetering voor elke Prestatiemonitor te blijven zoeken. Dit kan bijvoorbeeld door bij niet onderzochte ovt's te achterhalen welke risico's er gemist zijn. Ook kunnen de eerste resultaten van de Steekproef KO's helpen bij een betere risico-inschatting. Ook biedt een pilot met machine learning aanknopingspunten om de Prestatiemonitors te verbeteren. Een eerste pilot met machine learning algoritmen toont aan dat de kwaliteit van de risicoschatting van de indicatoren in de Prestatiemonitor BO slechts marginaal beter is dan de kwaliteit van de risicoschatting van het onderwijsresultatenmodel. Dit laat zien dat indicatoren in de Prestatiemonitor die op het onderwijsresultatenmodel gebaseerd zijn sterk voorspellend zijn. Op dit moment wordt het gebruik van machine learning verkend om hiermee de Prestatiemonitors verder te verbeteren, maar machine learning-algoritmen worden niet gebruikt in het toezicht. Ten slotte is de

verwachting dat het voor een grote verbetering in de kwaliteit van de risicoschatting waarschijnlijk noodzakelijk is om ook nieuwe informatiebronnen aan te boren die gebruikt kunnen worden om het risicogerichte toezicht effectiever te maken. Binnen het STO wordt in dit kader momenteel een project uitgevoerd.

7.2

Bias

Dit jaar beschrijven we ook voor de eerste keer de mogelijke biases in de Prestatiemonitors die onderzocht zijn. We hebben deze analyses beperkt tot de Prestatiemonitor BO en de Prestatiemonitor VO. In komende jaren wordt dit een structureel onderdeel van dit rapport om waakzaam te blijven voor vooringenomenheid die in de Prestatiemonitor mogelijk aanwezig is. We nemen dan ook de andere Prestatiemonitors mee.

Voor de bestaansduur van de school, het afgenomen type eindtoets, het percentage leerlingen uit APC-gebied en de aanwezigheid van een vmbo-afdeling zagen we wel oververtegenwoordiging in enkele risicogroepen. Omdat deze verschillen gering zijn, of omdat deze verschillen overeenkomen met een oververtegenwoordiging in de gegeven oordelen, wordt dit niet als zorgwekkend gezien met betrekking tot de werking van de Prestatiemonitor. Wel bestaat daarbij het risico van een *self-fulfilling prophecy* (onvoldoendes worden immers alleen daar afgegeven waar we inspecties uitvoeren). Maar omdat de Prestatiemonitors nog niet zo lang in gebruik zijn achten we dat risico op dit moment beperkt. Ook is dat risico beperkt omdat we tot enkele jaren geleden elke 4 jaar op een school kwamen. De SKO's (die uitgaan van willekeurige bezoeken) zullen ook op dit onderwerp vanaf de volgende evaluatie een zeer waardevolle bijdrage leveren aan de analyse.

Kijkend naar de denominatie van scholen, zien we dat er geen grote verschillen zijn in de verdeling van de risicoscores ten opzichte van ten opzichte van hetgeen we zien bij de oordelen. De uitzondering hierop zijn de openbare scholen, die relatief vaak een hoge risicoscore krijgen, terwijl zij niet vaker het oordeel Onvoldoende of Zeer zwak krijgen. Waar deze oververtegenwoordiging van openbare scholen in de hoog-risicogroep door komt, moeten we in vervolgonderzoek uitzoeken.

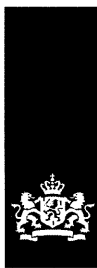
Twee andere vormen van afwijking komen minder duidelijk overeen met patronen in de oordelen (schoolgrootte en regio) en zijn daarom belangrijk om onder de aandacht te brengen. Met betrekking tot de schoolgrootte constateren we dat met name kleine scholen een hoge risicoscore krijgen. Dit is onder meer het resultaat van de manier waarop veel indicatoren in de Prestatiemonitor berekend worden, namelijk aan de hand van een grenswaarde waarbij kleine scholen al snel boven deze grenswaarde vallen. Dit probleem is reeds kenbaar gemaakt aan de ontwikkelaars en werkgroepen van de onderzochte Prestatiemonitors, zodat hiermee rekening gehouden kan worden. Zo is er inmiddels al een indicator uit de Prestatiemonitor BO verwijderd die sterk bijdroeg aan deze oververtegenwoordiging. Ook wordt er dit jaar in de JPRA van PO voor de 10% kleinste scholen een andere grens aangehouden dan voor andere scholen, om het aandeel kleine scholen in de JPRA te beperken. Er wordt daarnaast gewerkt aan een mogelijke technische oplossing in de Prestatiemonitors, waarbij we onder andere onderzoeken of er statistisch rekening gehouden kan worden met de grotere onzekerheid bij indicatoren bij kleine scholen. In algemene zin is het wenselijk om een discussie te houden hoe om te gaan met de grotere onzekerheid bij indicatoren van kleine scholen.

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Met betrekking tot de verschillen die tussen regio's geconstateerd worden, is het noodzakelijk om aanvullend onderzoek te doen om deze oververtegenwoordiging te verklaren. Zoals reeds in het rapport beschreven, zijn er een aantal aanknopingspunten waarin een mogelijke verklaring gevonden kan worden, echter kon dit niet voor het verschijnen van dit rapport meegenomen worden. Om de relatief hoge risicoscores in Noord-Nederland nader te verklaren, is vervolgonderzoek nodig.

Tenslotte was het belangrijkste doel van de evaluatie van bias in deze eerste evaluatie om oververtegenwoordiging van groepen scholen inzichtelijk en daarmee bespreekbaar maken. We hopen dat deze analyses aanleiding geven tot gesprek hierover tussen de ontwikkelaars en de sectoren.

8 Aanbevelingen

Ten opzichte van vorige rapportage over de kwaliteit van de risicoschatting van de Prestatiemonitor is er veel verbeterd. In het bijzonder is de registratie van de risicoschatting door analisten en de daaruit voortvloeiende toezichtsactiviteiten sterk verbeterd, wat een rijkere evaluatie oplevert. Ook is er veel voorbereidend werk geleverd voor de Steekproef KO's, die in de toekomst het zicht op met name ovt's met een lage risicoscore zal verbeteren.

Naar aanleiding van de evaluatie van de Prestatiemonitor doen we de volgende aanbevelingen:

- De evaluatie van de bias toont aan dat kleine scholen relatief vaak een hoge risicoscore krijgen. Dit is te verklaren aan de hand van de werking van de Prestatiemonitor. Aangezien kleine scholen relatief weinig leerlingen en personeelsleden hebben, zijn indicatoren die als percentages gescoord zijn al snel heel hoog of heel laag. Het is nodig om een visie te ontwikkelen hoe de inspectie met grotere onzekerheid bij indicatoren van kleine scholen moet omgaan. Is het terecht dat kleine scholen vaker een hoge risicoscore krijgen omdat de indicatoren bij kleine scholen vaker extreme waarden hebben? Enerzijds kunnen we beargumenteren dat toezicht op kleine scholen even belangrijk is als toezicht op grotere scholen. Anderzijds besteedt de inspectie mogelijk veel capaciteit aan kleine scholen (waar de risicoschatting onzekerder is), wat ten koste gaat van toezicht op grotere scholen. De ontwikkelaars moeten samen met het toezicht hier nader op reflecteren, beoordelen in hoeverre het nodig is om de Prestatiemonitor hierop aan te passen en zo nodig dit doorvoeren.
- De indicatoren die in de Prestatiemonitor opgenomen zijn, moeten nog beter onderbouwd worden. Momenteel worden de redenen waarom een indicator in een Prestatiemonitor worden opgenomen wel vastgelegd, echter is deze soms beperkt, en ontbreekt het aan een centrale registratie waarin de onderbouwing van elke indicator is opgenomen. Op deze manier kunnen de indicatoren beter inhoudelijk geduid worden. De onderbouwing van de indicatoren is een gedeelde taak voor de ontwikkelaars van de Prestatiemonitors en de sectorvertegenwoordigers.
- Veel indicatoren die in de Prestatiemonitor opgenomen zijn, hebben raakvlakken met de onderwijsresultatenmodellen. Het is daarom wenselijk om het onderwijsresultatenmodel op eenzelfde manier op biases en vooringenomenheid te evalueren als wij in dit rapport hebben gedaan. Daarbij moet wel opgemerkt worden dat het onderwijsresultatenmodel gegrond is in wettelijk vastgestelde regelingen. Hierover gaat de werkgroep Prestatiemonitors in overleg met de betrokkenen van het onderwijsresultatenmodel.
- Dit jaar is de evaluatie van bias voor het eerst uitgevoerd voor de Prestatiemonitor BO en de Prestatiemonitor VO. De onderzochte mogelijke vormen van vooringenomenheid zijn geïnventariseerd door middel van een uitvraag bij sectorvertegenwoordigers. Voor de analyse van komend jaar raden wij aan om breder te kijken dan de suggesties van sectorvertegenwoordigers, om te voorkomen dat mogelijke vormen van vooringenomenheid gemist worden. Denk hierbij aan biases die veelvuldig die nieuwsmedia halen, of die expliciet vermeld worden in diverse tools voor verantwoorde algoritmes. De *Handreiking non-discriminatie by design* van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en het

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Toetsingskader Algoritmes van de Algemene Rekenkamer bieden hier handvatten.

Naast de aanbevelingen die we hierboven doen, worden er reeds diverse acties ondernomen om de kwaliteit van de Prestatiemonitor te verbeteren. Zo wordt er bij het updaten van de Prestatiemonitors inspiratie opgedaan uit andere bronnen. Zo kunnen inspectierapporten van Onvoldoende/Zeers zwakke ovt's met een lage risicoscore een indicatie geven van gemiste risico's. Tevens loopt er op dit moment een pilot met machine learning, waar gekeken wordt in hoeverre het mogelijk is om aan de hand van machine learning technieken de kwaliteit van de risicoschatting te verbeteren. Tenslotte kan er winst behaald worden door het aanboren van nieuwe informatiebronnen, al zal dat wel enige tijd kosten. Dergelijke bronnen en projecten kunnen aanknopingspunten bieden om de kwaliteit van de Prestatiemonitor verder te verbeteren. Ontwikkelaars van de individuele Prestatiemonitors kunnen hiermee aan de slag voor de Prestatiemonitor waar zij aan werken.